

Skonsolidowane
sprawozdanie finansowe
**Grupy Kapitałowej Giełdy Papierów
Wartościowych w Warszawie S.A.**
za rok zakończony 31 grudnia 2018 r.

luty 2019 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

SPIS TREŚCI

I.	SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	4
II.	SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	6
III.	SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	7
IV.	SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	9
V.	NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	10
1.	INFORMACJE OGÓLNE	10
1.1	Nadanie osobowości prawnej i zakres działalności Grupy	10
1.2	Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	11
1.3	Skład i działalność Grupy	11
2.	OPIS WAŻNIEJSZYCH STOSOWANYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI	13
2.1	Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	13
2.1.1	Oświadczenie o zgodności	13
2.1.2	Wpływ MSSF 16 na przyszłe skonsolidowane sprawozdania finansowe	17
2.1.3	Waluta funkcjonalna i prezentacyjna	18
2.1.4	Podstawa wyceny	18
2.1.5	Dokonane osądy i oszacowania	18
2.2	Zakres i metody konsolidacji	19
2.2.1	Jednostki zależne	19
2.2.2	Jednostki stowarzyszone	20
2.3	Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych	20
2.4	Sprawozdawczość dotycząca segmentów	22
2.5	Rzeczowe aktywa trwałe	22
2.6	Wartości niematerialne	23
2.6.1	Wartość firmy	23
2.6.2	Pozostałe wartości niematerialne	23
2.7	Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	23
2.8	Aktywa finansowe	24
2.8.1	Klasyfikacja i wycena aktywów finansowych	24
2.8.2	Utrata wartości aktywów finansowych	26
2.9	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	27
2.10	Pozostałe należności	27
2.11	Zapasy	27
2.12	Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniach z przepływów pieniężnych	27
2.13	Kapitał własny Grupy	28
2.14	Zobowiązania finansowe	28
2.15	Zobowiązania warunkowe	28
2.16	Podatek dochodowy	29
2.16.1	Podatkowa Grupa Kapitałowa	29
2.16.2	Podatek bieżący	30
2.16.3	Podatek odroczony	30
2.17	Świadczenia pracownicze	30
2.17.1	Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	30
2.17.2	Program określonych składek	31
2.17.3	Inne długoterminowe świadczenia pracownicze	31
2.17.4	System wynagradzania personelu kierowniczego	31
2.18	Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	31
2.19	Rozliczenia międzyokresowe przychodów	32
2.20	Przychody	32
2.20.1	Przychody ze sprzedaży	32

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

2.20.2	Pozostałe przychody	33
2.20.3	Przychody finansowe	33
2.21	Koszty	34
2.22	Koszty finansowe z tytułu emisji obligacji	34
2.23	Leasing	34
2.24	Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	34
3.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM	34
3.1	Czynniki ryzyka finansowego	34
3.2	Ryzyko rynkowe	35
3.2.1	Ryzyko zmiany przepływów pieniężnych oraz wartości godziwej w wyniku zmiany stóp procentowych	35
3.2.2	Ryzyko zmiany kursów walut	37
3.2.3	Ryzyko cenowe	39
3.3	Ryzyko kredytowe	39
3.4	Ryzyko utraty płynności	40
3.5	Zarządzanie kapitałem	42
4.	RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	43
5.	WARTOŚCI NIEMATERIALNE	44
6.	INWESTYCJE W JEDNOSTKACH WYCENIANYCH METODĄ PRAW WŁASNOŚCI	48
7.	ODROZCZONY PODATEK DOCHODOWY	52
8.	AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY	53
9.	AKTYWA FINANSOWE WYCENIANE WG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU	54
10.	AKTYWA FINANSOWE WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ INNE CAŁKOWITE DOCHODY	55
11.	ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE AKTYWÓW DŁUGOTERMINOWE	57
12.	INNE AKTYWA DŁUGOTERMINOWE	57
13.	NALEŻNOŚCI HANDLOWE ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	58
14.	AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ŚWIADCZONYCH USŁUG	61
15.	ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	62
16.	KAPITAŁ WŁASNY	62
16.1	Kapitał podstawowy	62
16.2	Pozostałe kapitały	63
16.3	Zyski zatrzymane	64
16.4	Dywidenda	65
16.5	Zysk na akcję	65
17.	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI OBLIGACJI	65
18.	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH	67
18.1	Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i rentowych	67
18.2	Zobowiązania z tytułu pozostałych świadczeń pracowniczych	69
19.	ZOBOWIĄZANIA HANDLOWE	70
20.	POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	70
21.	ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE PASYWÓW	70
22.	PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	71
23.	KOSZTY DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	72
23.1	Koszty osobowe i inne koszty osobowe	73
23.2	Usługi obce	74
23.3	Inne koszty operacyjne	74
24.	POZOSTAŁE PRZYCHODY ORAZ POZOSTAŁE KOSZTY	75
24.1	Pozostałe przychody	75
24.2	Pozostałe koszty	75
25.	PRZYCHODY ORAZ KOSZTY FINANSOWE	76
25.1	Przychody finansowe	76
25.2	Koszty finansowe	77
26.	INSTRUMENTY FINANSOWE	77
27.	PODATEK DOCHODOWY	79
28.	ZAKONTRAKTOWANE NAKŁADY INWESTYCYJNE ORAZ GWARANCJE	80
29.	TRANSAKCJE Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI	80

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

29.1. Informacje o transakcjach z jednostkami powiązаныmi ze Skarbem Państwa	80
29.2. Transakcje ze spółkami stowarzyszonymi	81
29.3. Pozostałe transakcje.....	82
30. INFORMACJE O WYNAGRODZENIACH I ŚWIADCZENIACH DLA KLUCZOWEGO PERSONELU KIEROWNICZEGO	82
31. PRZYSZŁE MINIMALNE OPŁATY LEASINGOWE	83
32. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI	84
33. SYSTEM GWARANTOWANIA ROZLICZEŃ IRGIT.....	88
34. WPŁYW POCZĄTKOWEGO ZASTOSOWANIA NOWYCH STANDARDÓW.....	88
35. ZMIANA KSIĘGOWEGO UJĘCIA ZOBOWIĄZANIA WOBEC PFN, LOKAT O TERMINIE ZAPADALNOŚCI POWYŻEJ 3 MIESIĘCY ORAZ NAKŁADÓW NA SYSTEM TRANSAKCYJNY	91
35.1. Zobowiązanie wobec PFN	91
35.2. Lokaty o terminie zapadalności powyżej 3 miesięcy.....	92
35.3. Nakłady na system transakcyjny	92
36. ZDARZENIA PO DACIE BILANSOWEJ	98

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

I. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	Stan na dzień 31 grudnia		
		2018 r.	2017 r. (dane przekształcone)	2016 r. (dane przekształcone)
Aktywa trwałe		580 375	596 354	597 287
Rzeczowe aktywa trwałe	4	108 158	110 784	119 130
Wartości niematerialne	5	254 564	263 769	269 593
Inwestycje w jednostkach wycenianych metodą praw własności	6	207 267	207 389	197 231
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	7	540	3 803	1 809
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	8	-	271	288
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	10	101	-	-
Rozliczenia międzyokresowe aktywów	11	5 523	6 116	5 014
Inne aktywa długoterminowe		4 222	4 222	4 222
Aktywa obrotowe		636 942	550 699	560 561
Zapasy		64	56	57
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych		-	71	428
Należności handlowe oraz pozostałe należności	13	69 437	64 096	113 262
Aktywa z tytułu świadczonych usług	14	1 215	-	-
Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	9	377 502	-	-
Pozostałe aktywa finansowe		-	250 590	84 147
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	15	188 724	235 886	362 667
AKTYWA RAZEM		1 217 317	1 147 053	1 157 848

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ (CIĄG DALSZY)

	Nota	Stan na dzień 31 grudnia		
		2018 r.	2017 r. (dane przekształcone)	2016 r. (dane przekształcone)
Kapitał własny		890 538	799 467	730 592
Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej		889 948	798 894	730 067
Kapitał podstawowy	16.1	63 865	63 865	63 865
Pozostałe kapitały	16.2	1 267	1 347	1 184
Zyski zatrzymane	16.3	824 816	733 682	665 018
Udziały niekontrolujące		590	573	525
Zobowiązania długoterminowe		269 333	270 781	155 436
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	17	243 961	243 573	123 459
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	18	1 147	1 454	1 832
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		-	-	32
Rozliczenia międzyokresowe pasywów	21	5 033	5 592	6 200
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	7	7 357	7 108	9 675
Pozostałe zobowiązania	20	11 835	13 054	14 238
Zobowiązania krótkoterminowe		57 446	76 805	271 820
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	17	1 938	1 938	122 882
Zobowiązania handlowe	19	8 575	21 303	6 387
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	18	14 278	12 958	8 114
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		-	31	62
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych		3 158	6 012	16 154
Zobowiązania z tytułu świadczonych usług	14	3 581	-	-
Rozliczenia międzyokresowe pasywów	21	559	7 386	7 144
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia		68	210	333
Pozostałe zobowiązania	20	25 289	26 967	110 744
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM		1 217 317	1 147 053	1 157 848

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

II. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia	
		2018 r.	2017 r. (dane przekształcone)
Przychody ze sprzedaży	22	346 781	351 956
Koszty działalności operacyjnej	23	(173 812)	(165 763)
Pozostałe przychody	24	2 703	3 859
Strata z tytułu utraty wartości należności	13	(3 153)	(607)
Pozostałe koszty	24	(2 314)	(2 896)
Zysk z działalności operacyjnej		170 205	186 549
Przychody finansowe	25	54 439	5 550
Koszty finansowe	25	(9 162)	(11 147)
Udział w zyskach/(stratach) jednostek wycenianych metodą praw własności	6	10 553	10 059
Zysk przed opodatkowaniem		226 035	191 011
Podatek dochodowy	27	(42 334)	(32 274)
Zysk netto okresu		183 701	158 737
<i>Zysk/(strata) z tytułu wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody</i>	10	(22)	-
<i>Zysk/(strata) z tytułu wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody (jednostki wyceniane metodą praw własności)</i>	6	(67)	201
Razem pozycje, które mogą być przeniesione do zysku lub straty		(89)	201
<i>Zyski/(straty) aktuarialne dotyczące rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia</i>	16.2	9	(38)
Razem pozycje, które nie podlegają przeklasyfikowaniu do zysku lub straty		9	(38)
Razem inne całkowite dochody po opodatkowaniu		(80)	163
Całkowite dochody razem		183 621	158 900
<i>Zysk netto okresu przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej</i>		183 683	158 654
<i>Zysk netto okresu przypadający udziałom niekontrolującym</i>		18	83
Razem zysk netto okresu		183 701	158 737
<i>Całkowite dochody przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej</i>		183 603	158 817
<i>Całkowite dochody przypadające udziałom niekontrolującym</i>		18	83
Razem całkowite dochody		183 621	158 900
Podstawowy/rozwodniony zysk na akcję (w złotych)		4,38	3,78

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

III. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia	
		2018 r.	2017 r. (dane przekształcone)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej:		136 482	159 264
Wpływy pieniężne z działalności operacyjnej przed opodatkowaniem		178 232	216 423
Zysk netto okresu		183 701	158 737
Korekty:		(5 469)	57 686
Podatek dochodowy	27	42 334	32 274
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	4	16 294	14 047
Amortyzacja wartości niematerialnych	5	15 478	14 278
(Zysk)/strata na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		(276)	(13)
(Zysk)/ strata z działalności inwestycyjnej (zysk z tytułu sprzedaży udziałów w Aquis i zysk z tytułu utraty kontroli nad PAR)	6	(45 912)	-
Korekta środków pieniężnych: efekt utraty kontroli nad PAR		1 476	-
Odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji w inne jednostki		143	-
(Zyski)/straty z tytułu różnic kursowych (wycena rachunków i lokat)		(195)	(241)
(Przychody) z odsetek od lokat, certyfikatów depozytowych i obligacji korporacyjnych (niezaliczanych do środków pieniężnych i ekwiwalentów)	9	(4 630)	(1 991)
(Przychody)/ koszty z tytułu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		-	17
Odsetki z tytułu emisji obligacji	17	7 300	7 624
Koszty finansowe zw. z emisją obligacji	17	389	-
Koszty finansowe kredytu bankowego		-	1 267
Udział w (zyskach)/stratach jednostek wycenianych metodą praw własności		(10 553)	(10 059)
Pozostałe korekty		(455)	916
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań:		(26 845)	(433)
<i>(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu zapasów</i>		(8)	1
<i>(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu należności handlowych oraz pozostałych należności</i>	13	(7 203)	49 166
<i>(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu aktywów z tytułu świadczonych usług</i>	14	(1 215)	-
<i>(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu rozliczeń międzyokresowych długoterminowych (aktywa)</i>	11	593	(1 102)
<i>Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu zobowiązań handlowych</i>	19	(12 728)	14 916
<i>Zwiększenie/(zmniejszenie) zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych</i>	18	1 013	4 466
<i>Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu rozliczeń międzyokresowych (pasywa)</i>		(7 386)	(366)
<i>Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu zobowiązań z tytułu świadczonych usług</i>	14	3 581	-
<i>Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu pozostałych zobowiązań (z wyłączeniem zobowiązań inwestycyjnych i z tyt. dywidendy)</i>	20	(3 350)	(67 392)
<i>Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu rezerw na zobowiązania i inne obciążenia</i>		(142)	(122)
Zaliczki otrzymane od jednostek powiązanych w ramach PGK		-	(10 651)
Podatek dochodowy (zapłacony)/zwrócony		(41 684)	(46 508)

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH (CIĄG DALSZY)

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia	
		2018 r.	2017 r. (dane przekształcone)
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej:		(84 170)	(186 629)
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych oraz zaliczki na poczet rzeczowych aktywów trwałych	4	(12 955)	(10 263)
Nabycie wartości niematerialnych oraz zaliczki na poczet wartości niematerialnych	5	(8 279)	(12 388)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		1 412	499
Wpływy ze sprzedaży aktywów finansowych przeznaczonych do sprzedaży (udziały w spółce stowarzyszonej Aquis)		57 563	-
Wpływy z odsetek od aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie (poprzednio prezentowanych w bilansie jako pozostałe aktywa finansowe)		3 547	1 421
Nabycie aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie (poprzednio prezentowanych w bilansie jako pozostałe aktywa finansowe)		(835 567)	(446 500)
Zbycie aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie (poprzednio prezentowanych w bilansie jako pozostałe aktywa finansowe)		709 737	280 500
Dywidendy otrzymane		372	102
Przepływy pieniężne z działalności finansowej:		(99 669)	(99 784)
Wypłata dywidendy		(92 338)	(90 257)
Wypłata odsetek z tytułu emisji obligacji	17	(7 300)	(7 642)
Wykup wyemitowanych obligacji	17	-	(120 484)
Wpływy z tytułu emisji obligacji	17	-	119 929
Zaciągnięcie kredytów i pożyczek		-	60 000
Spłata pożyczek i kredytów		-	(60 000)
Spłata odsetek od kredytu		-	(1 267)
Spłata leasingu finansowego		(31)	(63)
(Zmniejszenie)/zwiększenie netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		(47 357)	(127 022)
<i>Wpływ zmian kursów walut na saldo środków pieniężnych w walutach</i>		195	241
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu		235 886	362 667
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu		188 724	235 886

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

IV. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej				Udziały niekon- trolujące	Razem kapitał własny
	Kapitał podstawowy	Pozostałe kapitały	Zyski zatrzymane	Razem		
Stan na 31 grudnia 2017 r. <i>(poprzednio raportowane)</i>	63 865	1 347	745 696	810 908	573	811 481
Korekta - darowizna na rzecz PFN	-	-	(12 014)	(12 014)	-	(12 014)
Stan na 31 grudnia 2017 r. <i>(dane przekształcone - korekta PFN)</i>	63 865	1 347	733 682	798 894	573	799 467
Korekta - początkowe zastosowanie MSSF 9	-	-	(210)	(210)	-	(210)
Stan na 1 stycznia 2018 r. <i>(dane przekształcone - korekta PFN i MSSF 9)</i>	63 865	1 347	733 472	798 684	573	799 257
Dywidendy	-	-	(92 338)	(92 338)	-	(92 338)
Transakcje z właścicielami ujęte bezpośrednio w kapitale własnym	-	-	(92 338)	(92 338)	-	(92 338)
Zysk netto za rok zakończony 31 grudnia 2018 r.	-	-	183 683	183 683	18	183 701
Inne całkowite dochody	-	(80)	-	(80)	-	(80)
Całkowite dochody za rok zakończony 31 grudnia 2018 r.	-	(80)	183 683	183 603	18	183 621
Inne zmiany w kapitale	-	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2018 r.	63 865	1 267	824 816	889 948	590	890 538

	Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej				Udziały niekon- trolujące	Razem kapitał własny
	Kapitał podstawowy	Pozostałe kapitały	Zyski zatrzymane	Razem		
Stan na 31 grudnia 2016 r. <i>(poprzednio raportowane)</i>	63 865	1 184	679 678	744 727	525	745 252
Korekta - darowizna na rzecz PFN	-	-	(14 660)	(14 660)	-	(14 660)
Stan na 31 grudnia 2016 r. <i>(dane przekształcone - korekta PFN)</i>	63 865	1 184	665 018	730 067	525	730 592
Dywidendy	-	-	(90 239)	(90 239)	(35)	(90 274)
Transakcje z właścicielami ujęte bezpośrednio w kapitale własnym	-	-	(90 239)	(90 239)	(35)	(90 274)
Zysk netto za rok zakończony 31 grudnia 2016 r.	-	-	158 654	158 654	83	158 737
Inne całkowite dochody	-	163	-	163	-	163
Całkowite dochody za rok zakończony 31 grudnia 2017 r.	-	163	158 654	158 817	83	158 900
Inne zmiany w kapitale	-	-	249	249	-	249
Stan na 31 grudnia 2017 r.	63 865	1 347	733 682	798 894	573	799 467

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

V. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Informacje ogólne

1.1 Nadanie osobowości prawnej i zakres działalności Grupy

Jednostką dominującą Grupy Kapitałowej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. („Grupa”) jest Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie Spółka Akcyjna („Giełda”, „GPW”, „Spółka”, „jednostka dominująca”) z siedzibą w Warszawie przy ul. Książęcej 4. Spółka została utworzona aktem notarialnym podpisanym w dniu 12 kwietnia 1991 r. i zarejestrowana w Sądzie Gospodarczym w Warszawie w dniu 25 kwietnia 1991 r., numer rejestru KRS 0000082312, NIP 526-025-09-72, Regon 012021984. GPW jest spółką notowaną na Głównym Rynku GPW od 9 listopada 2010 r.

Do zasadniczego zakresu działalności Grupy należy organizacja giełdowego obrotu instrumentami finansowymi oraz działalność związana z tym obrotem. Jednocześnie Grupa prowadzi działalność w zakresie edukacji, promocji i informacji związanej z funkcjonowaniem rynku kapitałowego, a także organizuje alternatywny system obrotu. Grupa prowadzi obsługę następujących rynków:

- ♦ **Główny Rynek GPW** (obróć akcjami, innymi instrumentami finansowymi o charakterze udziałowym oraz innymi instrumentami rynku kasowego, a także instrumentami pochodnymi),
- ♦ **NewConnect** (obróć akcjami i innymi instrumentami finansowymi o charakterze udziałowym małych i średnich spółek),
- ♦ **Catalyst** (obróć obligacjami korporacyjnymi, komunalnymi, spółdzielczymi, skarbowymi, listami zastawnymi prowadzony przez GPW i BondSpot),
- ♦ **Treasury BondSpot Poland** (hurtowy obróć obligacjami skarbowymi prowadzony przez BondSpot).

Grupa również organizuje i prowadzi obróć na rynkach prowadzonych przez Towarową Giełdę Energii S.A. („TGE”, „TGE S.A.”) oraz InfoEngine S.A.:

- ♦ **Rynek Energii** (obróć energią elektryczną w ramach Rynku Dnia Bieżącego, Rynku Dnia Następnego, Rynku Terminowego Towarowego, Aukcji energii),
- ♦ **Rynek Gazu** (obróć gazem ziemnym z fizyczną dostawą w ramach Rynku Dnia Bieżącego i Następnego oraz Rynku Terminowego Towarowego),
- ♦ **Rynek Praw Majątkowych** (obróć prawami majątkowymi do świadectw pochodzenia energii elektrycznej),
- ♦ **Rynek Upnień do Emisji CO₂** (obróć upnieniami do emisji CO₂),
- ♦ **Platforma obrotu towarami w segmencie OTC** (*Over-the-counter*, stanowi uzupełnienie oferty w zakresie obrotu towarami poza segmentem giełdowym: obróć energią elektryczną, biomasą do celów energetycznych oraz prawami majątkowymi do świadectw pochodzenia).

Dnia 23 lutego 2015 r. TGE otrzymała decyzję Ministra Finansów zezwalającą TGE na prowadzenie giełdy i rozpoczęcie działalności w zakresie obrotu na Rynku Instrumentów Finansowych. Rynek Instrumentów Finansowych TGE został uruchomiony 4 listopada 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Grupa GPW prowadzi również:

- ♦ **Izbę Rozliczeniową – Rozrachunkową** (pełniąca funkcję giełdowej izby rozrachunkowej dla transakcji, których przedmiotem są towary giełdowe),
- ♦ **Usługi Operatora Handlowego (OH)** oraz **Podmiotu Odpowiedzialnego za Bilansowanie (POB)** – oba rodzaje usług prowadzone są przez InfoEngine S.A., funkcja bilansowania polega na zgłaszaniu do realizacji umów sprzedaży energii elektrycznej oraz rozliczaniu z operatorem sieci przesyłowej niezbilansowania, czyli różnic pomiędzy rzeczywistym zużyciem lub produkcją energii elektrycznej, a przyjętymi do realizacji umowami sprzedaży energii elektrycznej,
- ♦ **Działalność administrowania procesem opracowywania Stawek Referencyjnych WIBID i WIBOR** poprzez spółkę GPW Benchmark S.A. (GPWB), która rozpoczęła działalność w zakresie obliczania oraz rozpowszechniania stawek referencyjnych WIBID i WIBOR, które stanowią punkt odniesienia dla instytucji finansowych w umowach kredytowo-depozytowych oraz emisji obligacji. Jednocześnie podjęła działania w celu uzyskania zezwolenia na pełnienie funkcji administratora Stawek Referencyjnych WIBID i WIBOR. GPWB jest podmiotem odpowiedzialnym również za opracowywanie i rozwój oferty wskaźników referencyjnych dla polskiego rynku finansowego.

GPW posiada także w Londynie konsultanta, którego celem jest wsparcie działań akwizycyjnych na tamtejszym rynku, w szczególności w obszarze pozyskiwania nowych inwestorów i członków Giełdy.

1.2 Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd jednostki dominującej w dniu 26 lutego 2019 r.

1.3 Skład i działalność Grupy

Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. wraz z niżej wymienionymi jednostkami zależnymi tworzy Grupę Kapitałową Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie:

- ♦ Towarowa Giełda Energii S.A. („TGE”), jednostka dominująca Grupy Kapitałowej Towarowej Giełdy Energii S.A. („GK TGE”),
- ♦ BondSpot S.A. („BondSpot”),
- ♦ GPW Benchmark S.A. („GPWB”), dawniej GPW Centrum Usług S.A.,

Jednostkami stowarzyszonymi, na które Grupa wywiera znaczący wpływ, są:

- ♦ Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. („KDPW”), jednostka dominująca Grupy Kapitałowej KDPW S.A. („GK KDPW”),
- ♦ Centrum Giełdowe S.A. („CG”),
- ♦ Polska Agencja Raitingowa S.A. („PAR”, dawniej Instytut Analiz i Raitingu S.A.).

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Nazwa jednostki	Siedziba jednostki	Zakres działalności	Udział GPW w kapitale zakładowym jednostki
Jednostka dominująca			
Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.	00-498 Warszawa ul. Książęca 4 Polska	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie giełdy instrumentów finansowych poprzez organizowanie publicznego obrotu papierami wartościowymi • prowadzenie działalności w zakresie edukacji, promocji i informacji związanej z funkcjonowaniem rynku kapitałowego • organizowanie alternatywnego systemu obrotu 	n/d
Jednostki zależne			
Towarowa Giełda Energii S.A. („TGE”) <i>(jednostka dominująca Grupy Kapitałowej Towarowej Giełdy Energii S.A.)</i>	00-498 Warszawa ul. Książęca 4 Polska	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie giełdy towarowej, której przedmiotem obrotu może być: energia elektryczna, paliwa ciekłe i gazowe, limity wielkości produkcji, limity wielkości emisji zanieczyszczeń, prawa majątkowe, których wartość w sposób bezpośredni lub pośredni zależy od wartości energii elektrycznej, paliw ciekłych lub gazowych, prowadzenie rejestru świadectw pochodzenia dla energii z OZE i z kogeneracji oraz biogazu rolniczego 	100,00%
BondSpot S.A. <i>(dawniej MTS-CeTO S.A.)</i>	00-498 Warszawa ul. Książęca 4 Polska	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie rynku pozagiełdowego oraz innej działalności w zakresie organizowania obrotu papierami wartościowymi i innymi instrumentami finansowymi • organizowanie alternatywnego systemu obrotu • organizowanie i prowadzenie wszelkiej działalności uzupełniającej i wspierającej funkcjonowanie rynków prowadzonych przez BondSpot 	96,98%
GPW Benchmark S.A. („GPW B”) <i>(dawniej GPW Centrum Usług S.A.)</i>	00-498 Warszawa ul. Książęca 4 Polska	<ul style="list-style-type: none"> • planowany zakres działalności: pełnienie funkcji organizatora i administratora fixingu stawek referencyjnych WIBID i WIBOR 	100,00%
Jednostki zależne spółki Towarowa Giełda Energii S.A.			
Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A. („IRGiT”)	00-498 Warszawa ul. Książęca 4 Polska	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie izby rozliczeniowo-rozrachunkowej dla transakcji zawieranych na rynku regulowanym, • obsługa rozliczeniowa transakcji zawieranych na TGE, 	Udział TGE: 100,00%

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

		<ul style="list-style-type: none"> pozostałe czynności związane z organizowaniem i prowadzeniem rozliczeń lub rozrachunków transakcji 	
InfoEngine S.A. („IE”)	00-498 Warszawa ul. Książęca 4 Polska	<ul style="list-style-type: none"> świadczenie usług pełnienia funkcji Operatora Handlowego (OH) na rynku energii elektrycznej, świadczenie usług bilansowania handlowego na rynku energii 	Udział TGE: 100,00%
<i>(dawniej WSEInfoEngine S.A.)</i>			

Jednostki stowarzyszone

Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. („KDPW”)	00-498 Warszawa ul. Książęca 4 Polska	<ul style="list-style-type: none"> prowadzenie depozytu papierów wartościowych rozliczanie transakcji zawieranych na giełdach wartościowych instrumentów finansowych, giełdach towarowych, w tym giełdach energii, m.in. za pośrednictwem spółki zależnej KDPW_CCP S.A. wykonywanie innych zadań związanych z obrotem papierami wartościowymi i innymi instrumentami finansowymi administrowanie Funduszem Gwarancyjnym prowadzenie repozytorium transakcji i nadawanie numerów LEI 	33,33%
<i>(jednostka dominująca Grupy Kapitałowej Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A.)</i>			
Centrum Giełdowe S.A. („CG”)	00-498 Warszawa ul. Książęca 4 Polska	<ul style="list-style-type: none"> wynajem nieruchomości na własny rachunek zarządzanie nieruchomościami działalność w zakresie projektowania budowlanego, urbanistycznego, technologicznego wykonywanie robót ogólnobudowlanych związanych ze wznoszeniem budynków 	24,79%
Polska Agencja Ratingowa S.A. („PAR”)	00-498 Warszawa ul. Książęca 4 Polska	<ul style="list-style-type: none"> planowany zakres działalności: usługi ratingu pozaskarbowych papierów dłużnych ze szczególnym uwzględnieniem małych i średnich przedsiębiorstw do dnia 31 grudnia 2018 r. PAR nie rozpoczęła działalności operacyjnej 	33,33%
<i>(dawniej Instytut Analiz i Ratingu S.A. („IAIR”))</i>			

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

2.1 Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

2.1.1 Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z wymogami międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską („MSSF”).

Dla sprawozdań finansowych Grupy za rok obrotowy rozpoczynający się z dniem 1 stycznia 2018 r. efektywne są następujące zmiany do istniejących standardów, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską:

- 1) MSSF 9 *Instrumenty finansowe*,

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

- 2) MSSF 15 *Przychody z umów z klientami*,
- 3) Zmiany do różnych standardów *Poprawki do MSSF (cykl 2014-2016)* – zmiany do MSSF 1 *Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy* i MSR 28 *Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach*,
- 4) Zmiany do MSSF 2 *Płatności w formie akcji*,
- 5) KIMSF 22 *Transakcje w obcej walucie oraz wynagrodzenie wypłacane lub otrzymywane z góry*,
- 6) Zmiany do MSR 40 *Nieruchomości inwestycyjne*.

W związku z implementacją MSSF 9 oraz MSSF 15 od 1 stycznia 2018 r., polityka rachunkowości Grupy opisana w punkcie 2.8 oraz 2.20 w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym została zaktualizowana. Więcej szczegółów dotyczących zastosowania nowych standardów znajduje się w nocie 34.

Grupa ocenia, że powyższe zmiany do standardów nie miały istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Najważniejsze zasady rachunkowości zastosowane przy sporządzaniu niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego przedstawione zostały poniżej. Zasady te stosowane były we wszystkich prezentowanych okresach w sposób ciągły, o ile nie podano inaczej.

2.1.1.1. Nowe standardy rachunkowości i interpretacje Komitetu ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF)

Grupa nie skorzystała z możliwości wcześniejszego zastosowania nowych standardów i interpretacji, które zostały już opublikowane oraz zatwierdzone przez Unię Europejską lub przewidziane są do zatwierdzenia w najbliższej przyszłości, a które wejdą w życie po dniu bilansowym.

A. Standardy i interpretacje zatwierdzone przez Unię Europejską

Pewne standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów nie są jeszcze obowiązujące dla okresu rocznego kończącego się dnia 31 grudnia 2018 r. i nie zostały zastosowane w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Grupa ma zamiar zastosować je dla okresów, dla których są obowiązujące po raz pierwszy. Poniższa tabela prezentuje:

- ◆ Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez UE, które nie weszły jeszcze w życie dla okresu rocznego kończącego się dnia 31 grudnia 2018 r.,
- ◆ rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości wprowadzonej nowym Standardem lub Interpretacją,
- ◆ wpływ, jaki ww. zmiany mogą mieć na sprawozdanie finansowe Grupy,
- ◆ daty wejścia w życie ww. zmian.

Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu lub później
1. MSSF 16 <i>Leasing</i>	MSSF 16 zastępuje MSR 17 <i>Leasing</i> oraz związane z tym standardem interpretacje. W odniesieniu do leasingobiorców nowy Standard eliminuje występujące obecnie rozróżnienie pomiędzy leasingiem finansowym oraz operacyjnym. Ujęcie leasingu operacyjnego w sprawozdaniu z sytuacji finansowej spowoduje rozpoznanie nowego składnika aktywów –	Wpływ został opisany w nocie 2.1.2.	1 stycznia 2019 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu lub później
	<p>prawa do użytkowania przedmiotu leasingu – oraz nowego zobowiązania – zobowiązania do dokonania płatności z tytułu leasingu. Prawa do użytkowania aktywów w leasingu podlegać będą umorzeniu natomiast od zobowiązania naliczane będą odsetki. Spowoduje to powstanie większych kosztów w początkowej fazie leasingu, nawet w przypadku gdy jego strony uzgodniły stałe opłaty roczne.</p> <p>Ujęcie umów leasingu u leasingodawcy w większości przypadków pozostanie niezmienione w związku z utrzymanym podziałem na umowy leasingu operacyjnego oraz finansowego.</p>		
<p>2. KIMSF 23 <i>Niepewność Związana z Ujęciem Podatku Dochodowego</i></p>	<p>KIMSF 23 wyjaśnia ujęcie podatku dochodowego, w przypadku gdy zastosowane podejście nie zostało jeszcze zaakceptowane przez organy podatkowe, oraz ma na celu zwiększenie przejrzystości.</p> <p>Kluczową z punktu widzenia KIMFS 23 kwestią jest ocena prawdopodobieństwa zaakceptowania wybranego ujęcia podatkowego przez organy podatkowe. W przypadku jeśli jest prawdopodobne, że organy podatkowe zaakceptują ujęcie podatkowe, co do którego występuje niepewność, to należy ująć podatki w sprawozdaniu finansowym spójnie z zeznaniami podatkowymi bez odzwierciedlenia niepewności w ujęciu podatku bieżącego oraz odroczonego. W przeciwnym wypadku podstawę opodatkowania (lub stratę podatkową), wartości podatkowe oraz niewykorzystane straty podatkowe należy ująć w kwocie, która w lepszy sposób odzwierciedli rozstrzygnięcie niepewności, przy wykorzystaniu jednego najbardziej prawdopodobnego wyniku bądź wartości oczekiwanej (sumy ważonych prawdopodobieństwem możliwych rozwiązań).</p> <p>Jednostka musi założyć, że organy podatkowe dokonają weryfikacji niepewnego ujęcia podatkowego oraz mają pełną wiedzę o tym zagadnieniu.</p>	<p>Grupa nie oczekuje, aby KIMSF 23 miał znaczący wpływ na jej skonsolidowane sprawozdanie finansowe.</p>	<p>1 stycznia 2019 r.</p>
<p>3. Zmiany do MSSF 9 <i>Instrumenty Finansowe</i></p>	<p>Zmiany zezwalają aby, wyceniać aktywa finansowe z opcją przedpłaty, które zgodnie z warunkami umownymi są instrumentami o przepływach pieniężnych stanowiących jedynie spłatę nierozliczonej kwoty nominalnej i zapłaty odsetek od tej kwoty, za tak zwanym wynagrodzeniem ujemnym, w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, zamiast w wartości godziwej przez wynik, jeśli te aktywa finansowe spełniają pozostałe mające zastosowanie wymogi MSSF 9.</p>	<p>Grupa nie oczekuje, aby zmiany miały znaczący wpływ na jej skonsolidowane sprawozdanie finansowe.</p>	<p>1 stycznia 2019 r.</p>
<p>4. Zmiany do MSR 28 <i>Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach</i></p>	<p>Zmiany wyjaśniają, że jednostki ujmują inwestycje w jednostkach zależnych oraz wspólnych przedsięwzięciach, dla których nie jest stosowana metoda praw własności, zgodnie z wymogami MSSF 9 <i>Instrumenty Finansowe</i>.</p>	<p>Grupa nie oczekuje, aby zmiany miały znaczący wpływ na jej skonsolidowane sprawozdanie finansowe.</p>	<p>1 stycznia 2019 r.</p>
<p>5. Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczych</p>	<p>Doroczne ulepszenia MSSF 2015-2017 zawierają cztery zmiany do standardów. Główne zmiany:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ wyjaśniają, że jednostka dokonuje ponownej wyceny udziałów kapitałowych we wspólnej działalności kiedy 	<p>Grupa nie oczekuje, aby powyższe zmiany miały znaczący wpływ na jej skonsolidowane sprawozdanie finansowe.</p>	<p>1 stycznia 2019 r.</p>

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu lub później
Finansowej 2015-2017	<p>obejmuje kontrolę nad tym przedsięwzięciem zgodnie z MSSF 3 <i>Połączenia jednostki</i>;</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ wyjaśniają, że jednostka nie dokonuje ponownej wyceny udziałów kapitałowych we wspólnej działalności kiedy uzyskuje współkontrolę nad wspólnym przedsięwzięciem zgodnie z MSSF 11 <i>Wspólne Ustalenia Umowne</i>; ♦ wyjaśniają, że jednostka powinna zawsze ujmować konsekwencje podatkowe przepływów związanych z dywidendą w zysku lub stracie, innych całkowitych dochodach lub kapitale w zależności od tego, gdzie transakcja lub zdarzenie, która była podstawą ujęcia dywidendy została ujęta; oraz ♦ wyjaśniają, że jednostka powinna wyłączyć z pożyczonych środków bez ściśle określonego celu środki pożyczone specjalnie w celu sfinansowania pozyskania dostosowywanego składnika aktywów do czasu, gdy zasadniczo wszystkie działania niezbędne do przygotowania dostosowywanego składnika aktywów do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży będą zakończone; środki pożyczane specjalnie w celu sfinansowania pozyskania dostosowywanego składnika aktywów nie stanowią środków pożyczanych w celu sfinansowania pozyskania dostosowywanego składnika aktywów po tym, jak dostosowywany składnik aktywów jest już gotowy do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży. 		
6. Zmiany do MSR 19 <i>Świadczenia pracownicze</i>	Zmiany dotyczą sposobu ponownej wyceny programów zdefiniowanych świadczeń w przypadku, gdy ulegną one zmianie. Zmiany w standardzie oznaczają, że w przypadku ponownej wyceny aktywa/zobowiązania netto z tyt. danego programu należy zastosować zaktualizowane założenia w celu określenia bieżącego kosztu zatrudnienia i kosztów odsetek dla okresów po zmianie programu.	Grupa nie oczekuje, aby powyższe zmiany miały znaczący wpływ na jej skonsolidowane sprawozdanie finansowe.	1 stycznia 2019 r.
7. Zmiany do MSSF 3 <i>Połączenia jednostek</i>	Zmiana doprecyzowuje definicję przedsięwzięcia (ang. <i>business</i>) i ma na celu łatwiejsze odróżnienie przejęć <i>przedsięwzięć</i> od grup aktywów dla celów rozliczenia połączeń.	Grupa nie oczekuje, aby powyższe zmiany miały znaczący wpływ na jej skonsolidowane sprawozdanie finansowe.	1 stycznia 2019 r.

B. Standardy i interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez Unię Europejską.

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, interpretacji oraz zmian do nich, które na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania.

Poniżej wymienione (niezatwierdzone) standardy i interpretacje nie dotyczą działalności Grupy lub nie będą mieć istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy:

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Standardy		Data wejścia w życie*	
1.	MSSF 14 <i>Odroczone salda z regulowanej działalności</i>	2.	**
3.	MSSF 17 <i>Umowy ubezpieczeniowe</i>	1 stycznia 2021	
4.	Zmiany do MSSF 10 <i>Skonsolidowane sprawozdania finansowe</i> i MSR 28 <i>Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach</i> – Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem	6. 7.	Nie została określona
8.	Zmiany do MSR 28 <i>Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach</i> – Długoterminowe udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych	1 stycznia 2019	
10.	Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (Annual Improvements 2015-2017)	1 stycznia 2019	
12.	Zmiany do MSR 19 <i>Świadczenia pracownicze</i> – Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie	1 stycznia 2019	
14.	Zmiany do MSSF 3 <i>Połączenia jednostek</i>	1 stycznia 2019	
16.	Zmiany do MSR 1 <i>Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy</i> i MSR 8 <i>Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów</i> – Definicja określenia „istotny”	1 stycznia 2019	

* Okresy roczne rozpoczynające się dnia lub po tej dacie, określone przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), które po zatwierdzeniu przez UE mogą ulec zmianie.

** Komisja Europejska postanowiła nie rozpoczynać procesu zatwierdzania tego tymczasowego standardu do stosowania na terenie całej UE od czasu wydania ostatecznej wersji MSSF 14.

Grupa zamierza zastosować ww. zmiany, mające zastosowanie do prowadzonej przez nią działalności, od momentu ich wejścia w życie.

2.1.2. Wpływ MSSF 16 na przyszłe skonsolidowane sprawozdania finansowe

MSSF 16 Leasing

MSSF 16 został opublikowany w styczniu 2016 roku. Z punktu widzenia leasingobiorców Standard wprowadza zmianę polegającą na usunięciu rozróżnienia między leasingiem operacyjnym oraz leasingiem finansowym, co skutkuje ujęciem przez leasingobiorców w sprawozdaniu z sytuacji finansowej prawie wszystkich umów leasingowych. Zgodnie z nowym Standardem, w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej rozpoznawane są aktywa z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązania z tytułu leasingu. Jedynym wyjątkiem są leasingi krótkoterminowe oraz leasingi aktywów o niskiej wartości.

Grupa zidentyfikowała i przeanalizowała umowy leasingowe obowiązujące na dzień pierwszego zastosowania MSSF 16 w świetle nowych zasad rachunkowości dotyczących leasingu. Na podstawie przeprowadzonych analiz stwierdzono, że Standard będzie miał wpływ na ujęcie księgowe leasingu kwalifikowanego dotychczas jako operacyjny.

Na dzień bilansowy, Grupa posiada nieodwołalne zobowiązania z tytułu leasingu w kwocie 25 032 tys. zł, (patrz nota 31), w tym ok 7 192 tys. zł dotyczy leasingów krótkoterminowych, a 3 tys. zł to leasing aktywów o niskiej wartości. Koszty związane z tymi dwoma rodzajami leasingów zostaną rozpoznane liniowo w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Na dzień 1 stycznia 2019 r. Grupa spodziewa się rozpoznać prawo do użytkowania aktywów w kwocie około 24 471 tys. zł oraz zobowiązania z tyt. leasingu w kwocie 24 471 tys. zł. Prawo do użytkowania aktywów Grupa będzie amortyzowała metodą liniową przez okres spodziewanej ekonomicznej użyteczności. Zobowiązania z tyt. leasingu finansowego będą rozliczane krańcową stopą procentową leasingobiorcy. Amortyzacja prawa do użytkowania i koszt odsetek z tytułu leasingu obciążą wynik okresu.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Ze względu na fakt, że dotychczasowe opłaty w ramach umów leasingu operacyjnego zostaną zaprezentowane jako amortyzacja oraz koszt finansowy, zmianie ulegnie wartość i struktura kosztów Grupy. W wyniku zaimplementowania nowego standardu Grupa spodziewa się, że zysk netto po opodatkowaniu za 2019 rok obniży się o około 266 tys. zł w stosunku do wyniku, jaki zostałyby osiągnięty, gdyby Standard nie został wdrożony. Szacowany jest także wzrost EBIDTA, ze względu na fakt iż opłaty z tytułu leasingu operacyjnego były dotychczas uwzględnione w kosztach operacyjnych Grupy wpływających na EBIDTA, a amortyzacja prawa do użytkowania aktywów oraz część odsetkowa opłat leasingowych są wyłączone z tego wskaźnika. Wpływ Standardu na wynik Grupy będzie najsilniejszy w kilku najbliższych okresach po pierwszym zastosowaniu. W długim okresie, w przypadku utrzymywania wartości leasingowanych aktywów na tym samym poziomie, różnice te będą niwelowane i ich wpływ na wynik Grupy nie będzie istotny.

Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej Grupy wzrosną, a przepływy pieniężne netto z działalności finansowej spadną o około 624 tys. zł ze względu na ujęcie spłaty głównej części zobowiązań z tytułu leasingu w przepływach pieniężnych netto z działalności finansowej.

Działalność Grupy jako leasingodawcy została uznana za nieistotną dlatego Grupa nie spodziewa się jej istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe. Grupa zaprezentuje dodatkowe ujawnienia w tym zakresie w przyszłym roku.

Grupa zastosowała Standard od daty jego obowiązkowego wdrożenia tj. od dnia 1 stycznia 2019 r. retrospektywnie z łącznym efektem pierwszego zastosowania ujętym w dniu pierwszego zastosowania.

2.1.3 Waluta funkcjonalna i prezentacyjna

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w walucie złoty polski (PLN), która jest walutą funkcjonalną jednostki dominującej, a wszystkie wartości, o ile nie jest to wskazane inaczej, podane są w tysiącach złotych polskich (tys. zł).

2.1.4 Podstawa wyceny

Przy sporządzaniu niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zastosowano zasadę kosztu historycznego z wyjątkiem aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży wycenianych według wartości godziwej.

2.1.5 Dokonane osądy i oszacowania

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga ujęcia pewnych znaczących szacunków księgowych. Wymaga również od Zarządu jednostki dominującej stosowania własnego osądu przy stosowaniu przyjętych przez Spółkę zasad rachunkowości.

Oszacowania i osądy księgowe są poddawane nieustannej weryfikacji. Szacunki i oceny przyjęte na potrzeby sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego są oparte na doświadczeniu wynikającym z danych historycznych oraz analizie i przewidywaniach odnośnie przyszłych zdarzeń, które zgodnie z najlepszą wiedzą Zarządu jednostki dominującej, w danej sytuacji wydają się zasadne.

Osądy

2.1.5.1. Ujmowanie rozliczanych transakcji na rynku towarowym oraz środków pieniężnych systemu gwarantowania rozliczeń

Grupa dokonuje osądu dotyczącego roli IRGIT w rozliczaniu transakcji zawieranych na rynku towarowym terminowym. Izba świadczy usługę rozliczenia i rozrachunku transakcji giełdowych.

Izba jest techniczną stroną transakcji, prowadząc rozliczenia i rozrachunki transakcji giełdowych. Dodatkowo, z uwagi na fakt, że rynek giełdowy jest rynkiem w pełni anonimowym, Izba występuje z technicznego punktu widzenia na dokumentach sprzedażowych i zakupowych (fakturach) dotyczących rozliczanych transakcji giełdowych, pomimo, że nie jest sprzedawcą ani nabywcą sensu stricto, dokonując jedynie rozliczenia transakcji. Zgodnie z obowiązującymi regulacjami, Izba nie gwarantuje rozliczenia transakcji z własnych środków pieniężnych.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Ponadto, jak opisano w nocie 33, w celu zabezpieczenia transakcji realizowanych na rynku terminowym energii elektrycznej i gazu, Grupa tworzy system gwarantowania rozliczeń. Grupa nie jest narażona na istotne ryzyko związane z utratą środków pieniężnych wniesionych na poczet systemu gwarantowania rozliczeń. Grupa nie jest właścicielem powyższych środków pieniężnych ani nie pobiera żadnych pożytków związanych z własnością tych środków. Grupa pobiera opłaty za zarządzanie środkami systemu gwarantowania.

Zgodnie z osądem Zarządu jednostki dominującej, zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z własnością środków pieniężnych wniesionych na poczet systemu gwarantowania rozliczeń zachowują Członkowie Izby. W związku z powyższym środki pieniężne systemu gwarantowania rozliczeń IRGiT nie są ujmowane w aktywach Grupy.

Oszacowania

2.1.5.2. Okresy ekonomicznej użyteczności dla rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych

Grupa określa szacunkowe okresy ekonomicznej użyteczności oraz stawki amortyzacyjne rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych. Szacunki te opierają się na prognozowanych okresach wykorzystania poszczególnych grup aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych. Przyjęte okresy ekonomicznej użyteczności mogą ulegać znacznym zmianom w wyniku pojawiających się na rynku nowych rozwiązań technologicznych, planów Zarządu jednostki dominującej lub intensywności eksploatacji.

2.1.5.3. Testy na utratę wartości firmy oraz utratę wartości udziałów w jednostkach stowarzyszonych

Ośrodek generujący przepływy pieniężne, do którego została przypisana wartość firmy poddawany jest corocznym testom na utratę wartości. Test na utratę wartości inwestycji w jednostkach stowarzyszonych przeprowadzany jest natomiast w momencie wystąpienia przesłanek wskazujących na potencjalną utratę wartości.

Testy na utratę wartości przeprowadzane są przy zastosowaniu metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych na podstawie projekcji finansowych lub szacowanych wartości godziwych pomniejszonych o koszt sprzedaży. Prognozy przyszłych wyników finansowych ośrodków generujących przepływy pieniężne opierają się na szeregu założeń, których część (m.in. ta dotycząca możliwych do zaobserwowania danych rynkowych, np. warunków makroekonomicznych) leży poza kontrolą Grupy.

Opisy założeń do testów na utratę wartości firmy zostały przedstawione w nocie 5, natomiast do testów na utratę wartości inwestycji w jednostkach stowarzyszonych w nocie 6.

2.1.5.4. Rezerwy

Grupa tworzy rezerwy, gdy na spółkach z Grupy ciąży obecny, prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek wynikający ze zdarzeń przeszłych i prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku. Grupa tworzy rezerwy na podstawie najlepszych szacunków Zarządów spółek z Grupy w wysokości nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na dzień bilansowy. Jeżeli skutek zmian wartości pieniądza w czasie jest istotny, kwota rezerwy odpowiada bieżącej wartości nakładów, które według oczekiwań będą niezbędne do wypełnienia obowiązku.

2.2 Zakres i metody konsolidacji

2.2.1 Jednostki zależne

Jednostki zależne są to podmioty kontrolowane przez Spółkę. Spółka sprawuje kontrolę nad inną jednostką, w przypadku, gdy z tytułu swojego zaangażowania w tę jednostkę ma prawa do zmiennych wyników finansowych, oraz ma możliwość wywierania wpływu na wysokość tych wyników finansowych poprzez sprawowanie władzy nad tą jednostką. Przy dokonywaniu oceny, czy Grupa kontroluje daną jednostkę, uwzględnia się istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

zamienić. Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejścia nad nimi kontroli przez Grupę. Przystaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli.

Nabycie jednostek zależnych przez Grupę rozlicza się metodą nabycia. Koszt nabycia ustala się, jako wartość godziwą przekazanej zapłaty, ujętą wartość udziałów niekontrolujących w jednostce przejmowanej powiększoną o wartość godziwą dotychczas posiadanych kapitałów w jednostce nabywanej, pomniejszoną o ujętą wartość netto (wartość godziwą) nabytych identyfikowalnych aktywów oraz przejętych zobowiązań. Możliwe do zidentyfikowania nabyte aktywa oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych wycenia się początkowo według ich wartości godziwej na dzień przejścia niezależnie od wielkości ewentualnych udziałów mniejszościowych. Nadwyżkę kosztu nabycia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywach netto ujmuje się, jako wartość firmy. Jeżeli koszt przejścia jest niższy od wartości godziwej aktywów netto przejętej jednostki zależnej, różnicę ujmuje się bezpośrednio w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Transakcje wewnątrz Grupy oraz rozrachunki między spółkami Grupy, jak i również niezrealizowane zyski na transakcjach wewnątrzgrupowych zostały wyeliminowane. Eliminacji podlegają również niezrealizowane straty, chyba, że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przez przekazany składnik aktywów.

Tam gdzie było to konieczne, zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały zmienione dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

W momencie utraty kontroli, Grupa zaprzestaje ujmować aktywa i zobowiązania jednostki zależnej, udziały niekontrolujące i pozostałe składniki kapitałów związane z jednostką zależną. Ewentualna nadwyżka lub niedobór powstałe w wyniku utraty kontroli ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu. Jeżeli Grupa zatrzymuje jakiegokolwiek udziały w dotychczasowej jednostce zależnej, są one wyceniane w wartości godziwej na dzień utraty kontroli.

2.2.2 Jednostki stowarzyszone

Jednostki stowarzyszone to wszelkie jednostki, na które Grupa wywiera znaczący wpływ, lecz których nie kontroluje, co towarzyszy posiadaniu od 20 do 50% ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych rozlicza się metodą praw własności i ujmuje początkowo według ceny nabycia.

Udział Grupy w wyniku finansowym jednostek stowarzyszonych od dnia nabycia ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów, natomiast jej udział w zmianach stanu innych kapitałów od dnia nabycia – w pozostałych kapitałach. Wartość bilansową inwestycji koryguje się o łączne zmiany stanu od dnia nabycia. Gdy udział Grupy w stratach jednostki stowarzyszonej staje się równy lub większy od udziału Grupy w tej jednostce, obejmującego ewentualne inne niezabezpieczone należności, Grupa przestaje ujmować dalsze straty, chyba, że wzięła na siebie obowiązki lub dokonała płatności w imieniu danej jednostki stowarzyszonej.

Niezrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy Grupą a jej jednostkami stowarzyszonymi eliminuje się proporcjonalnie do udziału Grupy w tych jednostkach. Eliminowane są również niezrealizowane straty, chyba że transakcja dostarcza dowodów na wystąpienie utraty wartości przekazywanego składnika aktywów.

W celu przygotowania skonsolidowanego sprawozdania finansowego, tam, gdzie było to konieczne, zasady rachunkowości stosowane przez jednostki stowarzyszone zostały zmienione dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

2.3 Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Wyrażone w walutach obcych operacje gospodarcze ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień ich przeprowadzenia odpowiednio po kursie:

- ♦ faktycznie zastosowanym w tym dniu, wynikającym z charakteru operacji – w przypadku operacji sprzedaży lub kupna walut lub operacji zapłaty należności lub zobowiązań,
- ♦ średnim kursie ogłoszonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski z dnia poprzedzającego ten dzień – w przypadku pozostałych operacji.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Na dzień bilansowy:

- ◆ wyrażone w walucie obcej pozycje pieniężne przelicza się przy zastosowaniu kursu zamknięcia,
- ◆ pozycje niepieniężne wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia transakcji,
- ◆ pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia ustalenia wartości godziwej.

Zyski i straty z tytułu różnic kursowych powstałe w wyniku rozliczenia transakcji w walucie obcej oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmują się w zysku lub stracie bieżącego okresu.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

2.4 Sprawozdawczość dotycząca segmentów

Informacje o segmentach ujmowane są w oparciu o elementy składowe jednostki, które główny decydent operacyjny jednostki (Zarząd Giełdy) monitoruje w zakresie podejmowania decyzji operacyjnych. Segment operacyjny to część składowa jednostki:

- ♦ która może przynieść zarówno przychody, jak i powodować wydatki,
- ♦ której wyniki działalności podlegają regularnej kontroli przez głównego decydenta operacyjnego jednostki, służącej podejmowaniu decyzji dotyczących alokacji zasobów w tym segmencie i ocenie jego wyników,
- ♦ na temat której dostępne są wyodrębnione informacje finansowe.

Segmenty wyodrębniane są z punktu widzenia określonych grup świadczonych usług, mających jednolity charakter. Prezentacja wg segmentów operacyjnych została dokonana zgodnie z podejściem zarządczym na poziomie Grupy GPW. Głównym decydentem operacyjnym Grupy jest Zarząd jednostki dominującej.

2.5 Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe są ujmowane według cen nabycia lub kosztów poniesionych na ich wytworzenie, rozbudowę bądź modernizację po pomniejszeniu o dotychczas dokonane odpisy amortyzacyjne a także odpisy z tytułu utraty ich wartości (zasada z noty 2.7).

Cena nabycia obejmuje kwotę wydatków poniesionych z tytułu nabycia, rozbudowy i/lub modernizacji oraz koszty finansowania zewnętrznego.

Rzeczowe aktywa trwałe są amortyzowane metodą liniową w okresie przewidywanego użytkowania danego środka trwałego z uwzględnieniem wartości rezydualnej.

Tabela 1 Okresy użytkowania poszczególnych kategorii rzeczowych aktywów trwałych

Kategoria rzeczowych aktywów trwałych	Okres amortyzacji
Budynki ¹	10-40 lat
Inwestycje w obcych środkach trwałych	10 lat
Środki transportu	5 lat
Sprzęt komputerowy	3-5 lat
Pozostałe środki trwałe	5-10 lat

Grunty nie podlegają amortyzacji.

Części składowe rzeczowych aktywów trwałych o różnym okresie ekonomicznego użytkowania są ujmowane odrębnie i amortyzowane przez swój okres ekonomicznego użytkowania z uwzględnieniem wartości rezydualnej.

Metoda amortyzacji, stawka amortyzacyjna oraz wartość końcowa są okresowo weryfikowane przez Grupę. Wszelkie wynikające z przeprowadzonej weryfikacji zmiany ujmuje się jak zmianę szacunków, prospektywnie.

Składnik rzeczowych aktywów trwałych usuwa się z ewidencji bilansowej, gdy zostaje zbyty lub gdy nie oczekuje się dalszych korzyści ekonomicznych z jego użytkowania lub zbycia. Zyski lub straty ze sprzedaży/likwidacji rzeczowych aktywów trwałych są określane jako różnica pomiędzy przychodami

¹ Grupa użytkuje również części wspólne budynku „Centrum Giełdowego”. Części wspólne (takie jak windy, hol, korytarze), należące w odpowiednich częściach do Giełdy i pozostałych właścicieli budynku zarządzane są przez powołaną do tego celu Wspólnotę Mieszkaniową „Książęca 4”. Elementy wspólne budynku w części należącej do Grupy są ujęte jako aktywa w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Koszty z tytułu eksploatacji tych części (takie jak bieżąca konserwacja, naprawy i remonty urządzeń technicznych i instalacji wchodzących w skład części wspólnych, energia elektryczna, ochrona, obsługa administracyjna itp.) ujmowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w momencie poniesienia.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

ze sprzedaży (jeżeli występują) a ich wartością netto i ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu jako pozostałe zyski/straty netto.

Rzeczowe aktywa trwałe będące w toku budowy lub montażu są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości i nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy.

2.6 Wartości niematerialne

2.6.1 Wartość firmy

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki gospodarczej stanowi nadwyżka ceny nabycia nad wartością godziwą przejmowanych aktywów, zobowiązań i możliwych do zidentyfikowania zobowiązań warunkowych. Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o łączne dotychczas dokonane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości (zasada z noty 2.7). Wartość firmy poddawana jest weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości corocznie lub częściej – w przypadku gdy zaistniały zdarzenia bądź zaszły zmiany wskazujące na ewentualną utratę jej wartości bilansowej.

W celu przeprowadzenia testu pod kątem możliwej utraty wartości, wartość firmy jest alokowana do ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które według oczekiwań będą czerpać korzyści z transakcji, dzięki której ta wartość firmy powstała.

2.6.2 Pozostałe wartości niematerialne

Pozostałe wartości niematerialne są ujmowane według cen nabycia lub kosztów poniesionych na ich wytworzenie po pomniejszeniu o dotychczas dokonane odpisy amortyzacyjne, a także odpisy z tytułu utraty ich wartości (zasada z noty 2.7).

Pozostałe wartości niematerialne są amortyzowane według metody liniowej w okresie ich przewidywanego użytkowania. Przewidywany okres użytkowania dla wartości niematerialnych wynosi od 1 roku do 5 lat, za wyjątkiem wartości niematerialnych związanych z systemami transakcyjnymi, dla których przewidywany okres użyteczności ekonomicznej wynosi odpowiednio od 6 do 12 lat, know how związanych z projektem PCR w spółce zależnej TGE oraz prawami autorskimi do stosowania stawek referencyjnych WIBID i WIBOR w spółce zależnej GPWB, dla których przewidywany okres użyteczności ekonomicznej wynosi 20 lat.

Wydatki dotyczące wartości niematerialnych, które nie powodują ulepszenia lub przedłużenia okresu ich użytkowania są ujmowane jako koszty w momencie ich poniesienia. W przeciwnym wypadku są kapitalizowane.

Metoda amortyzacji oraz stawka amortyzacyjna są okresowo weryfikowane przez Grupę. Wszelkie wynikające z przeprowadzonej weryfikacji zmiany ujmuje się jak zmianę szacunków, prospektywnie.

Składnik wartości niematerialnych usuwa się z ewidencji bilansowej, gdy zostaje zbyty lub, gdy nie oczekuje się dalszych korzyści ekonomicznych z jego użytkowania lub zbycia. Zyski lub straty ze sprzedaży/likwidacji wartości niematerialnych są określane, jako różnica pomiędzy przychodami netto ze zbycia (jeżeli występują) a ich wartością bilansową i ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu.

2.7 Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych

Na każdy dzień bilansowy aktywa niefinansowe Grupy, za wyjątkiem zapasów (patrz nota 2.11) i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego (patrz nota 2.16.3), dla których należy stosować inne procedury wyceny, są analizowane pod kątem występowania przesłanek utraty ich wartości. W przypadku istnienia takiej przesłanki, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej (wartość wyższa z następujących dwóch: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży oraz wartości użytkowej). Za wartość użytkową uznaje się sumę zdyskontowanych przyszłych korzyści ekonomicznych, które przyniesie dany składnik aktywów. W sytuacji, gdy składnik aktywów nie generuje przepływów pieniężnych, które są w znacznym stopniu niezależnymi od przepływów generowanych przez inne aktywa, analizę przeprowadza się dla grupy aktywów

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

generujących przepływy pieniężne (stanowiących ośrodek generowania środków pieniężnych), do której należy dany składnik aktywów.

Grupa corocznie przeprowadza test sprawdzający czy nie nastąpiła utrata wartości składnika aktywów niematerialnych, które nie są jeszcze dostępne do użytkowania, poprzez porównanie jego wartości bilansowej z wartością odzyskiwalną. W celu przeprowadzenia testu pod kątem możliwej utraty wartości, wartość składnika aktywów niematerialnych, który nie jest jeszcze dostępny do użytkowania jest alokowana do ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które według oczekiwań będą czerpać korzyści z transakcji, dzięki której ta wartość tego składnika powstała.

W przypadku, gdy wartość bilansowa danego składnika aktywów (ośrodka generowania środków pieniężnych) przewyższa jego wartość odzyskiwalną, uznaje się utratę jego wartości i dokonuje odpisu aktualizującego jego wartość do poziomu wartości odzyskiwalnej. Odpisy aktualizujące dokonuje się w ciężar zysku lub straty bieżącego okresu.

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa ocenia czy wystąpiły przesłanki wskazujące, że dokonany w poprzednich okresach sprawozdawczych odpis aktualizujący jest zbędny lub też za wysoki. W takim przypadku odpis lub jego część jest odwracany i wartość danego aktywa jest przywracana do wysokości, jaką miałyby ono gdyby nie dokonano wcześniej odpisu aktualizującego wartość (przy uwzględnieniu umorzenia). Odwrócenie odpisu aktualizującego ujmowane jest jako pozostały przychód w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Odpisy aktualizujące wartość bilansową wartości firmy nie są odwracane.

2.8 Aktywa finansowe

2.8.1. Klasyfikacja i wycena aktywów finansowych

Grupa zalicza swoje aktywa finansowe do następujących kategorii:

- ♦ aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu,
- ♦ aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- ♦ aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Powyższej klasyfikacji dokonuje się na moment początkowego ujęcia. O przynależności do danej kategorii decyduje:

- ♦ model biznesowy zarządzania danym portfelem aktywów,
- ♦ ocena warunków kontraktowych danego aktywa finansowego.

Zarządy Spółek wchodzących w skład Grupy określają klasyfikację swoich aktywów finansowych przy ich początkowym ujęciu. Aktywa finansowe wyłącza się z ksiąg rachunkowych, gdy prawa do uzyskiwania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub zostały przeniesione, a Spółka z Grupy dokonała zasadniczo przeniesienia całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

2.8.1.1 Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu

Składnik aktywów finansowych zalicza się do kategorii „Aktywów finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu”, jeśli spełnione są oba następujące warunki:

- ♦ jest on utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy,
- ♦ warunki umowy dotyczącej go powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

„Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu”, z wyłączeniem należności handlowych, które nie mają istotnego komponentu finansowego są początkowo ujmowane według wartości godziwej powiększonej o bezpośrednio dające się przyporządkować koszty transakcyjne. Należności handlowe, które nie mają istotnego komponentu finansowego, w początkowym ujęciu wycenia się w wartości godziwej (cenie

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

transakcyjnej). Wycena w terminie późniejszym odbywa się według zamortyzowanego kosztu, z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, po pomniejszeniu o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Odsetki od aktywów finansowych zaliczonych do kategorii „Aktywów finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu”, naliczane metodą efektywnej stopy procentowej, ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu w przychodach finansowych.

Do kategorii „Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu” zalicza się:

- ◆ środki pieniężne i ich ekwiwalenty,
- ◆ należności handlowe,
- ◆ inne należności oraz
- ◆ inne aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu (w tym m.in.: obligacje korporacyjne i certyfikaty depozytowe nabyte z zamiarem utrzymywania ich do terminu wymagalności).

2.8.1.2 Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

Składnik aktywów finansowych zalicza się do „Aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody”, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki:

- ◆ jest on utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych,
- ◆ warunki umowy dotyczącej go powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

„Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody” stanowią w szczególności akcje i udziały w podmiotach, gdzie GPW nie sprawuje kontroli ani nie wywiera znaczącego wpływu. Zalicza się je do aktywów trwałych, o ile Spółka nie zamierza zbyć ich w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

„Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody” są początkowo ujmowane według wartości godziwej powiększonej o bezpośrednio dające się przyporządkować koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu są również wyceniane w wartości godziwej, a skutki zmiany wartości godziwej (inne niż odpisy z tytułu utraty wartości oraz zysków lub strat z tytułu różnic kursowych) są ujmowane w innych całkowitych dochodach i prezentowane w kapitale własnym jako pozostałe kapitały. Na dzień wyłączenia inwestycji z ksiąg rachunkowych skumulowaną wartość zysków lub strat ujętych w kapitale własnym przenosi się do zysku lub straty bieżącego okresu.

Dywidendy z tytułu instrumentów kapitałowych zaklasyfikowanych do kategorii „Aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody” ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu w przychodach finansowych w momencie nabycia przez GPW prawa do otrzymania płatności chyba, że dywidenda jednoznacznie stanowi odzyskanie kosztu nabycia udziałów/akcji.

Wartość godziwa instrumentów kapitałowych notowanych na aktywnym rynku wynika z ich bieżącej ceny zakupu. Wartość godziwą akcji ustala się na podstawie notowań giełdowych. Jeżeli rynek na dany składnik aktywów finansowych oraz nienotowanych papierów wartościowych nie jest aktywny, Spółka ustala wartość godziwą stosując techniki wyceny. Obejmują one wykorzystanie niedawno przeprowadzonych na normalnych zasadach rynkowych transakcji, odwołanie się do innych instrumentów, które są w zasadzie identyczne, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych, w jak największym stopniu wykorzystując informacje rynkowe, a w jak najmniejszym polegając na informacjach pochodzących od Spółki.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Hierarchia wartości godziwej

Grupa dokonuje klasyfikacji wyceny wartości godziwej przy zastosowaniu hierarchii wartości godziwej odzwierciedlającej istotność poszczególnych danych wejściowych wpływających na wycenę. Obowiązują następujące poziomy hierarchii wartości godziwej:

- ◆ ceny notowane (niekorygowane) na aktywnych rynkach dla identycznych aktywów bądź zobowiązań (**poziom 1**),
- ◆ dane wejściowe inne niż notowania objęte zakresem poziomu 1 możliwe do stwierdzenia lub zaobserwowania dla składnika aktywów bądź zobowiązań, bezpośrednio (tzn. w postaci cen) lub pośrednio (tzn. na podstawie wyliczeń opartych na cenach) (**poziom 2**), oraz
- ◆ dane wejściowe dla składnika aktywów bądź zobowiązań nieoparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych (tzn. dane niemożliwe do zaobserwowania) (**poziom 3**).

2.8.2. Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ujmuje odpis z tytułu utraty wartości (odpis na oczekiwane straty kredytowe) aktywów finansowych. Jeżeli ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem finansowym znacznie wzrosło od momentu początkowego ujęcia, Grupa wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu instrumentu finansowego w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie życia. Jeżeli na dzień sprawozdawczy ryzyko kredytowe związane z instrumentem finansowym nie wzrosło znacząco od momentu początkowego ujęcia, Grupa wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu tego instrumentu finansowego w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwanym stratom kredytowym.

W przypadku aktywów finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu za wyjątkiem należności handlowych, Grupa wycenia odpis z tytułu straty na tych instrumentach finansowych w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwanym stratom kredytowym ze względu na niskie ryzyko kredytowe związane z tymi instrumentami finansowymi. Grupa uznaje, że środki pieniężne i ich ekwiwalenty, inne należności i inne aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu posiadają niskie ryzyko kredytowe, gdyż akceptowane są jedynie podmioty, w tym banki i instytucje finansowe posiadające rating na wysokim poziomie i stabilną sytuację rynkową, tj. o ratingu według Moody's powyżej Baa2.

Ze względu na fakt, że należności handlowe Spółki nie posiadają istotnego komponentu finansowania, odpis z tytułu utraty wartości należności handlowych obliczany jest na podstawie oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia instrumentu finansowego.

Spółki z Grupy wyceniają oczekiwane straty kredytowe z tytułu instrumentów finansowych w sposób uwzględniający:

- ◆ nieobciążoną i ważoną prawdopodobieństwem kwotę, którą ustala się, oceniając szereg możliwych wyników,
- ◆ wartość pieniądza w czasie,
- ◆ racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje, które są dostępne bez nadmiernych kosztów lub starań na dzień sprawozdawczy, dotyczące przeszłych zdarzeń, obecnych warunków i prognoz dotyczących przyszłych warunków gospodarczych.

Na koniec każdego roku sprawozdawczego, bazując na danych historycznych dotyczących ściągłości należności od kontrahentów, Spółki z Grupy dokonują analizy statystycznej obejmującej należności handlowe w podziale na zdefiniowane indywidualnie przez każdą Spółkę kategorie odbiorców.

W kolejnym etapie analizy, Spółki z Grupy przeprowadzają analizę portfelową, kalkulując dla każdej grupy odbiorców macierz odpisów w poszczególnych przedziałach wiekowych na podstawie oczekiwanych strat kredytowych

w całym okresie życia należności. Wartość odpisów aktualizujących na należności, które na dzień bilansowy nie są zaległe, dla danej grupy odbiorców, w danym przedziale czasowym (zaległości) równa jest iloczynowi:

- ◆ wartości należności handlowych na dzień bilansowy,
- ◆ współczynnika prawdopodobieństwa niewypełnienia zobowiązania przez odbiorcę.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Kwotę oczekiwanych strat kredytowych (lub kwotę odwrócenia odpisu), jaka jest wymagana, aby dostosować odpis na oczekiwane straty kredytowe na dzień sprawozdawczy do kwoty, którą należy ująć, Grupa ujmuje w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów jako zysk lub stratę z tytułu utraty wartości należności.

Kwotę odpisu na oczekiwane straty kredytowe z tytułu aktywów finansowych ujętych w kategorii „Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu” ujmuje się jako pomniejszenie wartości księgowej brutto składnika aktywów finansowych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Kwotę odpisu na oczekiwane straty kredytowe z tytułu aktywów finansowych ujętych w kategorii „Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody” ujmuje się w innych całkowitych dochodach i nie obniża on wartości księgowej składnika aktywów finansowych.

2.9 Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe

Do pozycji rozliczenia międzyokresowe Grupa zalicza nabyte prawo wieczystego użytkowania gruntów o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok mające charakter leasingu operacyjnego. Na dzień początkowego ujęcia składnik wycenia się w cenie nabycia. Na koniec okresu sprawozdawczego, prawo wieczystego użytkowania gruntów wycenia się w wartości księgowej netto, tj. w cenie nabycia pomniejszonej o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości narastająco.

Prawa wieczystego użytkowania gruntów traktowane są jako umowy leasingu operacyjnego.

2.10 Pozostałe należności

W pozycji „Pozostałe należności” prezentowane są głównie rozliczenia międzyokresowe czynne kosztów oraz krótkoterminowa część kwoty zapłaconej z tytułu nabycia prawa wieczystego użytkowania gruntów mającego charakter leasingu operacyjnego.

Rozliczenia międzyokresowe kosztów czynne dokonywane są, jeżeli wydatki poniesione dotyczą przyszłych okresów sprawozdawczych. Rozliczenia międzyokresowe czynne obejmują rozliczenia:

- ♦ długoterminowe, które dotyczą przyszłych okresów sprawozdawczych i trwają dłużej niż 12 miesięcy od dnia bilansowego,
- ♦ krótkoterminowe, które dotyczą przyszłych okresów sprawozdawczych i trwają nie dłużej niż 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Czynne rozliczenia międzyokresowe ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów stosownie do okresu trwania związanej z nimi umowy w cenie nabycia.

2.11 Zapasy

Zapasy wykazywane są w cenie nabycia lub w koszcie wytworzenia, nie wyższej jednak od ceny sprzedaży netto możliwej do uzyskania.

Materiały są wyceniane na dzień bilansowy w cenach zakupu nie wyższych od ich cen sprzedaży netto możliwych do uzyskania, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty przydatności ekonomicznej. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości zalicza się do pozostałych kosztów działalności operacyjnej.

2.12 Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniach z przepływów pieniężnych

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne krótkoterminowe inwestycje z pierwotnym terminem wymagalności do roku od dnia ich założenia, o dużej płynności, łatwo wymieniane na określone kwoty środków pieniężnych oraz nienarażone na istotną zmianę wartości godziwej.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

2.13 Kapitał własny Grupy

Kapitał własny Grupy stanowią:

- ◆ kapitał podstawowy jednostki dominującej, na który składa się wykazany w wartości nominalnej kapitał zakładowy, oraz przeszacowanie z tytułu hiperinflacji,
- ◆ pozostałe kapitały, obejmujące kapitał z aktualizacji wyceny,
- ◆ zyski zatrzymane, obejmujące:
 - ✓ zyski z lat ubiegłych (obejmujące powstały z zysków lat ubiegłych kapitał zapasowy i pozostałe kapitały rezerwowe),
 - ✓ wynik finansowy bieżącego okresu obrotowego.

Składniki kapitału własnego (za wyjątkiem zysków zatrzymanych oraz wszelkich nadwyżek z aktualizacji wyceny aktywów) zostały przekształcone przy zastosowaniu ogólnego indeksu cen, począwszy od daty, w której kapitały te zostały wniesione lub powstały w inny sposób za okres, w którym gospodarka, w której Grupa prowadzi działalność, była gospodarką hiperinflacyjną, tj. do dnia 31 grudnia 1996 r. Efekt przeliczenia odpowiednich składników kapitału własnego wskaźnikami inflacji został ujęty w zyskach zatrzymanych i zaprezentowany w nocie 12.

Grupa prezentuje udziały niekontrolujące w wartości proporcjonalnego udziału w aktywach netto jednostki zależnej. Zmiany w udziałach własnościowych w jednostce zależnej, które nie skutkują utratą kontroli, ujmują się jako transakcje z właścicielami jednostki bezpośrednio w kapitale własnym. Wszelkie zmiany wartości udziałów niekontrolujących ujmowane są na podstawie proporcjonalnej wartości aktywów netto jednostki zależnej. Nie koryguje się w takim przypadku wartości firmy oraz nie ujmują się z tego tytułu zysków lub strat.

2.14 Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe obejmują: zobowiązania handlowe, z tytułu emisji obligacji, leasingu finansowego oraz pozostałe zobowiązania.

Zobowiązania finansowe na dzień bilansowy wyceniane są według metody zamortyzowanego kosztu, czyli cenie nabycia, po jakiej składnik zobowiązań finansowych został po raz pierwszy wprowadzony do ksiąg, pomniejszonej o spłaty wartości nominalnej, odpowiednio skorygowanej o skumulowaną kwotę zdyskontowanej różnicy między wartością początkową składnika i jego wartością w terminie wymagalności, a w przypadku instrumentów o zmiennej stopie procentowej - w stosunku do określonego umownie następnego terminu poziomu odniesienia (dnia ustalenia stopy procentowej) wyliczonej za pomocą efektywnej stopy procentowej. Efektywna stopa procentowa stanowi wewnętrzną stopę zwrotu zobowiązania, przy której następuje zdyskontowanie do bieżącej wartości związanej z instrumentem finansowym przyszłych przepływów pieniężnych.

Zobowiązania handlowe stanowią zobowiązania do zapłaty za towary i usługi nabyte w toku zwykłej działalności gospodarczej przedsiębiorstwa od dostawców. Zobowiązania handlowe klasyfikuje się, jako zobowiązania krótkoterminowe, jeżeli termin zapłaty przypada w ciągu jednego roku (lub w zwykłym cyklu działalności gospodarczej przedsiębiorstwa, jeżeli jest dłuższy). W przeciwnym wypadku, zobowiązania wykazuje się, jako długoterminowe.

2.15 Zobowiązania warunkowe

Zobowiązanie warunkowe jest:

- ◆ możliwym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub niewystąpienia jednego lub większej liczby niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli jednostki,

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

- ◆ obecnym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowany w sprawozdaniu finansowym, ponieważ:
 - ✓ prawdopodobieństwo braku konieczności wydatkowania środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne w celu wypełnienia obowiązku jest niższe niż konieczność ich wydatkowania, lub
 - ✓ kwoty obowiązku (zobowiązania) nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie.

2.16 Podatek dochodowy

2.16.1 Podatkowa Grupa Kapitałowa

W dniu 3 października 2013 r. Naczelnik Pierwszego Mazowieckiego Urzędu Skarbowego w Warszawie wydał decyzję o rejestracji Podatkowej Grupy Kapitałowej na okres trzech lat podatkowych od dnia 1 grudnia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2016 r. Do końca 2016 r. Podatkową Grupę Kapitałową tworzyły: Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. oraz GPW Centrum Usług S.A. (obecnie GPW Benchmark S.A.).

28 września 2016 r. spółki:

- Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.,
- Towarowa Giełda Energii S.A.,
- BondSpot S.A. oraz
- GPW Centrum Usług S.A. (obecnie GPW Benchmark S.A.)

zawarły, w formie aktu notarialnego, umowę o utworzeniu Podatkowej Grupy Kapitałowej GPW S.A. („PGK GPW”, „PGK”) na okres 3 lat, tzn. od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2019 r.

Spółki tworzące PGK na mocy przepisów Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych tracą odrębność podmiotową dla celów rozliczeń CIT i otrzymują status jednego podatnika. Dochód takiego podatnika ustalany jest poprzez wykazanie nadwyżki sum dochodów spółek wchodzących w skład PGK nad sumą poniesionych strat.

Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., jako Spółka Reprezentująca Podatkową Grupę Kapitałową, jest podmiotem odpowiedzialnym za kalkulację i wpłacanie kwartalnych zaliczek na podatek dochodowy od osób prawnych Podatkowej Grupy Kapitałowej zgodnie z przepisami Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

W jednostkowych sprawozdaniach finansowych, podmioty wchodzące w skład Podatkowej Grupy Kapitałowej, ujmuje podatek dochodowy tak, jakby były odrębnym podatnikiem wykazując jednocześnie rozrachunki wobec GPW z tytułu rozliczenia podatku dochodowego w ramach PGK. Odpowiednio, GPW wykazuje rozrachunki od spółek zależnych z tytułu rozliczenia podatku dochodowego w ramach PGK.

W jednostkowym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych, zmiana stanu powyższych rozrachunków jest wykazywana w działalności operacyjnej jako zaliczki otrzymane od/zapłacone do jednostek powiązanych w ramach PGK, a kwota podatku dochodowego od osób prawnych wpłacona przez GPW w wysokości wyliczonej dla Podatkowej Grupy Kapitałowej jest wykazywana w jednostkowym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych GPW w pozycji „podatek dochodowy (zapłacony)/zwrócony”. Spółki zależne nie wykazują powyższych płatności w pozycji „podatek dochodowy (zapłacony)/zwrócony” w swoich jednostkowych sprawozdaniach z przepływów pieniężnych.

W jednostkowych sprawozdaniach finansowych podmiotów wchodzących w skład Podatkowej Grupy Kapitałowej aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego spółki ujmuje tak, jakby były odrębnym podatnikiem.

Pomimo zaprzestania odrębnego rozliczania podatku dochodowego przez spółki wchodzące w skład PGK, są one w dalszym ciągu zobligowane do samodzielnego rozliczania np. podatku od towarów i usług, czy też podatków lokalnych.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

2.16.2 Podatek bieżący

Podatek bieżący wyliczany jest na podstawie wyniku podatkowego poszczególnych spółek za dany rok obrotowy ustalonego zgodnie z obowiązującymi przepisami podatkowymi i przy zastosowaniu stawek podatkowych wynikających z tych przepisów. Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) brutto w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodów w latach następnych oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu.

2.16.3 Podatek odroczony

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową, jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości na różnicach pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i zobowiązań w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania.

Rezerwę z tytułu podatku odroczonego ujmuje się w pełnej wysokości. Rezerwa ta nie podlega dyskontowaniu.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi potrącenie różnic przejściowych.

Wartość składnika aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy, a w przypadku, gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe lub dodatnie różnice przejściowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części, następuje jego odpis.

Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu obowiązujących prawnie lub faktycznie na dzień bilansowy stawek (i przepisów) podatkowych, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji odnośnych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub uregulowania zobowiązania z tego tytułu. Podatek odroczony jest ujmowany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów danego okresu, za wyjątkiem przypadku, gdy podatek odroczony dotyczy transakcji czy zdarzeń, które ujmowane są w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym – wówczas podatek odroczony również ujmowany jest odpowiednio w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w odpowiednim składniku kapitału własnego.

Jednostka dominująca nie tworzy rezerw i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na różnice pomiędzy wartością podatkową i bilansową inwestycji w jednostki zależne i stowarzyszone, kiedy Grupa jest w stanie kontrolować terminy odwracania się różnic przejściowych (w przypadku rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) oraz jest prawdopodobne, że różnice te nie odwrócą się w dającej się przewidzieć przyszłości.

Kompensaty aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego dokonuje się, gdy Grupa posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł do przeprowadzenia kompensat należności i zobowiązań z tytułu bieżącego podatku dochodowego oraz gdy aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego dotyczą podatku dochodowego nałożonego przez tę samą władzę podatkową na tego samego podatnika.

2.17 Świadczenia pracownicze

2.17.1 Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Zobowiązania z tytułu krótkoterminowych świadczeń pracowniczych są odnoszone w koszty w okresie wykonania świadczenia. Grupa ujmuje zobowiązanie w ciężar kosztów w wysokości przewidzianych płatności dla pracowników z tytułu krótkoterminowych premii pieniężnych lub planów podziału zysku, jeżeli na Grupie ciąży prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek takich wypłat z tytułu świadczonej pracy przez pracowników w przeszłości, a zobowiązanie to może zostać wiarygodnie oszacowane.

Ponadto w Grupie istnieje motywacyjny system wynagrodzeń, według którego pracownicy mają prawo do premii rocznej (uzależnionej od zysku ze sprzedaży i wykonania celów premiowych oraz elementu uzależnionego od indywidualnej oceny pracownika) lub premii. Grupa tworzy rezerwy na premie w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Rezerwy szacowane są według najlepszej wiedzy

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

zarządów spółek Grupy w zakresie możliwych do wypłacenia premii, na podstawie motywacyjnego systemu wynagrodzeń.

2.17.2 Program określonych składek

Jednostka dominująca odprowadza składki z tytułu Pracowniczego Programu Emerytalnego, do którego pracownicy należą dobrowolnie na podstawie umowy. Z chwilą uiszczenia składek GPW nie ma dalszych obowiązków w zakresie dokonywania płatności na rzecz Pracowniczego Programu Emerytalnego. Składki te ujmuje się jako koszty świadczeń pracowniczych gdy przypadają do zapłaty. Wypłacone świadczenia emerytalne ujmuje się jako koszt okresu, którego dotyczą.

Grupa zobowiązana jest, na mocy obowiązujących przepisów, do pobierania i odprowadzania składek na świadczenia emerytalne pracowników. Świadczenia te stanowią program państwowy i mają charakter programu określonych składek. W związku z powyższym, zobowiązanie Grupy do wniesienia składek do programu emerytalnego za każdy okres jest ujęte na podstawie kwot składek do wniesienia za dany rok.

2.17.3 Inne długoterminowe świadczenia pracownicze

Wartość bieżąca zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych na każdy dzień bilansowy jest obliczana przez niezależnego aktuarium. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia wg stanu na dzień bilansowy. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne.

Zyski i straty aktuarialne na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia ujmowane są w całości w pozostałych całkowitych dochodach.

2.17.4 System wynagradzania personelu kierowniczego

Od kwietnia 2017 r. wynagrodzenia Zarządu podlegają ograniczeniom i wymogom określonym w Ustawie z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami („nowa ustawa kominowa”). Zgodnie z zapisami nowej ustawy kominowej, wynagrodzenie osób kierujących Spółką składa się:

- ◆ ze stałego miesięcznego wynagrodzenia podstawowego ustalanego z uwzględnieniem skali działalności Spółki, oraz
- ◆ z części zmiennej („premię”) stanowiącej wynagrodzenie uzupełniające za dany rok obrotowy, uzależnionej od poziomu realizacji celów zarządczych.

Rada Giełdy na podstawie dokonanej oceny realizacji powierzonych zadań i osiągniętych przez Spółkę wyników może przyznać członkom Zarządu premię maksymalnie w wysokości 100% wynagrodzenia podstawowego danego członka Zarządu w poprzednim roku obrotowym.

2.18 Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia

Rezerwy tworzone są, gdy na spółkach z Grupy ciąży obecny, prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek wynikający ze zdarzeń przeszłych i prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne niż brak takiej konieczności oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

Rezerwy tworzy się w szczególności z następujących tytułów (jeżeli spełnione są wyżej wymienione warunki ujmowania rezerw):

- ◆ skutki toczących się spraw sądowych oraz spraw spornych,
- ◆ koszty restrukturyzacji.

Rezerwy tworzy się na podstawie najlepszych szacunków Zarządów spółek z Grupy w wysokości nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na dzień bilansowy. Jeżeli skutek zmian wartości pieniądza

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

w czasie jest istotny, kwota rezerwy odpowiada bieżącej wartości nakładów, które według oczekiwań będą niezbędne do wypełnienia obowiązku.

2.19 Rozliczenia międzyokresowe pasywów

Rozliczenia międzyokresowe przychodów z dotacji rządowych

Jako rozliczenia międzyokresowe przychodów Grupa ujmuje otrzymane dotacje do aktywów. Dotacje rządowe ujmuje się jeśli istnieje wystarczająca pewność, że Grupa spełni związane z nimi warunki oraz dotacje będą otrzymane.

Dotacje do aktywów prezentuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako rozliczenia międzyokresowe przychodów oraz ujmuje się w wyniku finansowym (pozostałych przychodach) w sposób systematyczny przez okres użytkowania składników aktywów, których dotacja dotyczy.

Dotacje do dochodów ujmowane są w wyniku finansowym (pozostałych przychodach) w systematyczny sposób w okresach, w których Grupa ujmuje odpowiednie koszty, których pokrycia oczekuje się z dotacji.

2.20 Przychody

2.20.1 Przychody ze sprzedaży

Przychody ze sprzedaży są rozpoznawane kiedy istnieje prawdopodobieństwo, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji, oraz że kwotę przychodu można określić w wiarygodny sposób. Przychody ze sprzedaży ujmowane są w wartości godziwej otrzymanej lub należnej i reprezentującej należności za usługi dostarczone w ramach normalnej działalności gospodarczej. Przychody ze sprzedaży rozpoznawane są w momencie wykonania usług stanowiących podstawową działalność Grupy.

Przychody ze sprzedaży dzielą się na trzy główne kategorie:

- ◆ Przychody z rynku finansowego,
- ◆ Przychody z rynku towarowego,
- ◆ Pozostałe przychody ze sprzedaży.

W ramach przychodów z **rynku finansowego** Grupa wyróżnia:

◆ Przychody z obsługi obrotu

Transakcje obejmują przychody od członków giełdy pobierane na podstawie Regulaminu Giełdy oraz Regulaminu Alternatywnego Systemu Obrotu. Główną pozycją przychodów w tej grupie są opłaty transakcyjne. Opłaty te uzależnione są od wartości transakcji i liczby zrealizowanych zleceń oraz wolumenu obrotu, jak również od rodzaju instrumentu będącego przedmiotem tego obrotu. Oprócz prowizji od obrotu pobierane są opłaty ryczałtowe za dostęp i wykorzystanie systemu informatycznego Giełdy. W ramach przychodów z obsługi obrotu na rynku finansowym ujmowane są również przychody spółki BondSpot z obsługi obrotu na prowadzonych przez tę spółkę rynkach instrumentów dłużnych.

◆ Przychody od emitentów

Obsługa emitentów obejmuje przychody od emitentów pobierane na podstawie Regulaminu Giełdy oraz Regulaminu Alternatywnego Systemu Obrotu. Główną pozycją przychodów w tej grupie są roczne opłaty za notowanie papierów wartościowych. Ponadto od emitentów pobierane są m.in. opłaty za dopuszczenie do obrotu oraz inne opłaty. W ramach przychodów Grupy z obsługi emitentów ujmowane są również przychody spółki BondSpot od emitentów instrumentów notowanych na prowadzonych przez tę spółkę rynkach instrumentów dłużnych.

◆ Przychody ze sprzedaży informacji

Przychody ze sprzedaży informacji jednostki dominującej obejmują sprzedaż informacji giełdowych: danych giełdowych czasu rzeczywistego oraz danych statystyczno-historycznych w postaci codziennej prenumeraty za pośrednictwem poczty elektronicznej, wydawnictw w wersji elektronicznej, kalkulacji indeksów oraz

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

pozostałych kalkulacji i licencji na indeksy giełdowe. Sprzedaż informacji odbywa się na podstawie odrębnych umów zawieranych z dystrybutorami serwisów giełdowych, z członkami giełdy oraz z innymi organizacjami, głównie instytucjami finansowymi. W ramach przychodów ze sprzedaży informacji Grupy ujmowane są również przychody ze sprzedaży serwisów informacyjnych BondSpot oraz GPW Benchmark.

Przychody z **rynku towarowego** obejmują przede wszystkim opłaty pobierane przez TGE na podstawie Regulaminu obrotu Rynku Towarów Giełdowych Towarowej Giełdy Energii S.A., przez IRGiT na podstawie Regulaminu Giełdowej Izby Rozrachunkowej (głównie w zakresie rozliczania transakcji zawieranych na TGE) oraz przez InfoEngine z tytułu prowadzenia działalności operatora handlowego i handlowo-technicznego.

W ramach przychodów z **rynku towarowego** Grupa wyróżnia:

◆ **Przychody z obsługi obrotu**

Przychody te obejmują opłaty stałe od członków TGE za uczestnictwo w poszczególnych rynkach oraz przychody z tytułu opłat transakcyjnych na rynkach prowadzonych przez TGE, tzn.: Rynku Dnia Następnego i Rynku Dnia Bieżącego, Rynku Gazu, Rynku Praw Majątkowych, Rynku Towarowego Terminowego, Rynku Uprawnień do Emisji.

◆ **Przychody z tytułu prowadzenia Rejestru Świadectw Pochodzenia i Rejestru Gwarancji Pochodzenia**

W ramach przychodów z prowadzenia Rejestrów, Grupa pobiera opłaty wynikające z czynności, jakie są świadczone na rzecz członków Rejestrów, tzn. m.in. za: wpis świadectwa, wystawienie praw, zwiększenie i zmniejszenie salda praw, umorzenie świadectw, wpis gwarancji, zgłoszenie przekazania gwarancji odbiorcy końcowemu, przyjęcie oferty sprzedaży, rozpatrzenie wniosku.

◆ **Przychody z tytułu rozliczania transakcji**

Przychody z tytułu rozliczania transakcji stanowią przychody spółki IRGiT, na które składają się:

- ✓ przychody z tytułu opłat stałych od członków Izby,
- ✓ przychody z tytułu rozliczenia i rozrachunku transakcji giełdowych na rynkach prowadzonych przez TGE S.A.

◆ **Przychody ze sprzedaży informacji**

Przychody ze sprzedaży informacji danych z rynku towarowego są pozyskiwane przez jednostkę dominującą na podstawie odrębnych umów zawieranych z dystrybutorami serwisów giełdowych, z członkami giełdy oraz z innymi organizacjami, głównie instytucjami finansowymi.

Pozostałe przychody ze sprzedaży obejmują wszelkie inne usługi świadczone przez Grupę takie, jak m.in.: najem pomieszczeń biurowych i usługi dla KNF tj. udostępnianie aplikacji informatycznej umożliwiającej korzystanie z danych oraz wsparcie techniczne i merytoryczne.

2.20.2 Pozostałe przychody

Pozostałe przychody obejmują: otrzymane odszkodowania i darowizny, zysk ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych, odwrócenie odpisów aktualizujących należności lub wartość inwestycji, roczną korektę podatku naliczonego VAT, usługi refakturowane pracownikom, przychody od operatora polskiego systemu przesyłowego elektroenergetycznego w ramach rozliczenia realizacji projektów międzynarodowych (patrz: nota 2.20).

2.20.3 Przychody finansowe

Przychody finansowe obejmują: zyski na sprzedaży aktywów finansowych, przychody z tytułu odsetek od instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz utrzymywanych do terminu wymagalności, jak również przychody z tytułu dywidend.

Przychody z tytułu odsetek ujmuje się według zasady memoriałowej z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w momencie, kiedy zostaje ustanowione prawo akcjonariuszy do otrzymania płatności.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

2.21 Koszty

Do kosztów działalności operacyjnej zalicza się w szczególności koszty osobowe oraz koszty utrzymania infrastruktury informatycznej systemów transakcyjnych przeznaczonych: na rynku finansowym - do obsługi obrotu instrumentami finansowymi oraz działalności związanej z tym obrotem, na rynku towarowym - do obsługi obrotu energią elektryczną, gazu i praw majątkowych, a także koszty w zakresie edukacji, promocji i informacji związanej z funkcjonowaniem rynku kapitałowego.

Za koszty uznaje się uprawdopodobnione zmniejszenie w okresie sprawozdawczym korzyści ekonomicznych, o wiarygodnie określonej wartości, w formie zmniejszenia wartości aktywów albo zwiększenia zobowiązań i rezerw, które doprowadzą do zmniejszenia kapitału własnego lub zwiększenia jego niedoboru w inny sposób niż wycofania środków przez udziałowców lub właścicieli.

Grupa prowadzi ewidencję kosztów w układzie rodzajowym.

2.22 Koszty finansowe z tytułu emisji obligacji

GPW jako emitent obligacji ponosi koszty związane z obsługą tego zadłużenia. Odsetki od obligacji są naliczane przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

2.23 Leasing

Leasing jest klasyfikowany jako leasing finansowy, gdy warunki umowy przenoszą zasadniczo całe potencjalne korzyści oraz ryzyko wynikające z posiadania przedmiotu leasingu na leasingobiorcę. Wszystkie pozostałe rodzaje leasingu są traktowane jako leasing operacyjny.

Leasing, przy którym znacząca część ryzyka i pożytków z tytułu własności pozostaje udziałem leasingodawcy, stanowi leasing operacyjny. Leasing gruntu, jeżeli nie przewiduje się przeniesienia tytułu prawnego na leasingobiorcę przed końcem okresu leasingu, klasyfikowany jest jako leasing operacyjny. W szczególności do umów leasingu operacyjnego klasyfikuje się prawo wieczystego użytkowania gruntów Skarbu Państwa.

Opłaty leasingowe uiszczane w ramach leasingu operacyjnego, pomniejszone o ewentualne specjalne oferty promocyjne uzyskane od leasingodawcy, rozliczane są w koszty metodą liniową przez okres leasingu.

2.24 Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych sporządzane jest metodą pośrednią.

3. Zarządzanie ryzykiem finansowym

3.1 Czynniki ryzyka finansowego

Działalność Grupy wiąże się z określonymi ryzykami finansowymi. Grupa narażona jest na następujące rodzaje ryzyka finansowego: ryzyko rynkowe (w tym ryzyko zmiany wartości godziwej lub przepływów pieniężnych w wyniku zmian stóp procentowych, ryzyko walutowe oraz ryzyko cenowe), ryzyko kredytowe oraz ryzyko utraty płynności. Program Grupy zarządzania ryzykiem skupia się na nieprzewidywalności rynków finansowych oraz stara się minimalizować potencjalne niekorzystne wpływy na wyniki finansowe Grupy. Organem odpowiedzialnym za zarządzanie ryzykiem jest Zarząd GPW. W Grupie funkcjonują komórki odpowiedzialne za zapewnienie płynności finansowej, także w zakresie walut obcych, windykacji należności oraz terminowego regulowania zobowiązań, szczególnie podatkowych.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

3.2 Ryzyko rynkowe

3.2.1 Ryzyko zmiany przepływów pieniężnych oraz wartości godziwej w wyniku zmiany stóp procentowych

Grupa narażona jest na ryzyko stopy procentowej w stopniu umiarkowanym.

Grupa posiada lokaty krótkoterminowe, których oprocentowanie jest stałe, negocjowane i ustalane w chwili zawarcia kontraktu i którego wysokość zbliżona jest do rynkowych stóp procentowych obowiązujących na moment zawarcia lokaty. W sytuacji wzrostu rynkowych stóp procentowych, Grupa uzyskuje wyższe przychody z tytułu odsetek, a w przypadku spadku rynkowych stóp procentowych, Grupa osiąga niższe przychody z tytułu odsetek.

Na podstawie przeprowadzonej analizy wrażliwości zmiany poziomu rynkowych stóp procentowych na wynik finansowy Grupy przed opodatkowaniem, wzrost/(spadek) stóp o 0,50 punktu procentowego (przy założeniu braku zmian pozostałych czynników) skutkowałby zmianą przychodów finansowych ponoszonych przez Grupę, a tym samym:

- ♦ w 2018 r. spadkiem/(wzrostem) wyniku finansowego przed opodatkowaniem i przepływów pieniężnych o 2 369 tys. zł,
- ♦ w 2017 r. spadkiem/(wzrostem) wyniku finansowego przed opodatkowaniem i przepływów pieniężnych o 1 515 tys. zł,
- ♦ w 2016 r. spadkiem/(wzrostem) wyniku finansowego przed opodatkowaniem i przepływów pieniężnych o 1 125 tys. zł.

Jednostka dominująca jest również emitentem obligacji o zmiennym oprocentowaniu opartym o stawkę WIBOR 6M. W sytuacji wzrostu stóp procentowych, jednostka dominująca będzie zobowiązana wypłacić obligatariuszom kupony odsetkowe o wyższej wartości, a w przypadku spadku stóp procentowych, wartość kuponów odsetkowych do wypłaty przez jednostkę dominującą będzie niższa. Spółka kalkuluje wrażliwość na zmiany poziomu rynkowych stóp procentowych WIBOR 6M biorąc pod uwagę jako dane wejściowe poziom zadłużenia i oprocentowania w bieżącym okresie sprawozdawczym.

Na podstawie przeprowadzonej analizy stwierdzono, że wzrost/(spadek) stóp o 0,50 punktu procentowego (przy założeniu braku zmian pozostałych czynników) skutkowałby zmianą kosztów finansowych ponoszonych przez Spółkę, a tym samym:

- ♦ w 2018 r. spadkiem/(wzrostem) wyniku finansowego przed opodatkowaniem i przepływów pieniężnych o 852 tys. zł,
- ♦ w 2017 r. spadkiem/(wzrostem) wyniku finansowego przed opodatkowaniem i przepływów pieniężnych o 576 tys. zł.
- ♦ w 2016 r. spadkiem/(wzrostem) wyniku finansowego przed opodatkowaniem i przepływów pieniężnych o 1 225 tys. zł.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Pozostałe pozycje aktywów finansowych niezaprezentowane w tabelach poniżej, podobnie jak pozycje zobowiązań finansowych (za wyjątkiem zobowiązań z tytułu emisji obligacji), nie są oprocentowane.

Tabela 2 Analiza aktywów i zobowiązań finansowych w oparciu o datę zapadalności

	Stan na 31 grudnia 2018 r.						
	Data zapadalności do 1 roku				1-5 lat	> 5 lat	Razem
	< 1 m-ca	1-3 m-ce	> 3 m-ce	Razem			
Obligacje korporacyjne	-	-	34 964	34 964	-	-	34 964
Certyfikaty depozytowe	-	-	38 159	38 159	-	-	38 159
Lokaty bankowe	108 214	53 862	294 358	456 434	-	-	456 434
Rachunki bieżące VAT (split payment)	632	-	-	632	-	-	632
Rachunki bieżące (pozostałe)	36 037	-	-	36 037	-	-	36 037
Razem krótkoterminowe	144 883	53 862	367 481	566 226	-	-	566 226
Razem aktywa finansowe	144 883	53 862	367 481	566 226	-	-	566 226
Wyemitowane obligacje	-	-	-	-	243 961	-	243 961
Razem długoterminowe	-	-	-	-	243 961	-	243 961
Wyemitowane obligacje	-	-	1 938	1 938	-	-	1 938
Razem krótkoterminowe	-	-	1 938	1 938	-	-	1 938
Razem zobowiązania finansowe	-	-	1 938	1 938	243 961	-	245 899

Tabela 3 Analiza aktywów i zobowiązań finansowych w oparciu o datę zapadalności

	Stan na 31 grudnia 2017 r. (dane przekształcone)						
	Data zapadalności do 1 roku				1-5 lat	> 5 lat	Razem
	< 1 m-ca	1-3 m-ce	> 3 m-ce	Razem			
Lokaty bankowe	179 545	64 593	201 977	446 115	-	-	446 115
Rachunki bieżące (pozostałe)	40 361	-	-	40 361	-	-	40 361
Razem krótkoterminowe	219 906	64 593	201 977	486 476	-	-	486 476
Razem aktywa finansowe	219 906	64 593	201 977	486 476	-	-	486 476
Wyemitowane obligacje	-	-	-	-	243 573	-	243 573
Razem długoterminowe	-	-	-	-	243 573	-	243 573
Wyemitowane obligacje	-	-	1 938	1 938	-	-	1 938
Leasing finansowy	5	10	16	31	-	-	31
Razem krótkoterminowe	5	10	1 954	1 969	-	-	1 969
Razem zobowiązania finansowe	5	10	1 954	1 969	243 573	-	245 542

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 4 Analiza aktywów i zobowiązań finansowych w oparciu o datę zapadalności

	Stan na 31 grudnia 2016 r. (dane przekształcone)						
	Data zapadalności do 1 roku				1-5 lat	> 5 lat	Razem
	< 1 m-ca	1-3 m-ce	> 3 m-ce	Razem			
Lokaty bankowe	2 008	5 519	76 620	84 147	-	-	84 147
Rachunki bieżące	362 667	-	-	362 667	-	-	362 667
Razem krótkoterminowe	364 675	5 519	76 620	446 814	-	-	446 814
Razem aktywa finansowe	364 675	5 519	76 620	446 814	-	-	446 814
Wyemitowane obligacje	-	-	-	-	-	123 459	123 459
Razem długoterminowe	-	-	-	-	-	123 459	123 459
Wyemitowane obligacje	122 279	-	603	122 882	-	-	122 882
Leasing finansowy	5	10	16	31	31	-	62
Razem krótkoterminowe	122 284	10	619	122 913	31	-	122 944
Razem zobowiązania finansowe	122 284	10	619	122 913	31	123 459	246 403

3.2.2. Ryzyko zmiany kursów walut

Grupa jest narażona na umiarkowane ryzyko zmiany kursów walut. W celu minimalizacji ryzyka walutowego, bieżące koszty nominowane w euro Grupa pokrywa środkami pieniężnymi zdeponowanymi na rachunku walutowym, pozyskanymi od odbiorców regulujących swoje należności w euro.

Na podstawie przeprowadzonej analizy wrażliwości na dzień 31 grudnia 2018 r. zmiana średniego kursu wymiany PLN na waluty obce o 10%, przy założeniu braku zmian pozostałych czynników, spowodowałaby następujące zmiany wyniku finansowego przed opodatkowaniem za 2018 r.:

- ♦ EUR (spadek/wzrost kursu o 0,4300zł) – spadek/wzrost wyniku finansowego przed opodatkowaniem o 1 473 tys. zł,
- ♦ GBP (wzrost/spadek kursu o 0,4790 zł) – spadek/wzrost wyniku finansowego przed opodatkowaniem o 7 tys. zł,
- ♦ USD (wzrost/spadek kursu o 0,3760 zł) – spadek/wzrost wyniku finansowego przed opodatkowaniem o 6 tys. zł.

Analiza przeprowadzona na dzień 31 grudnia 2017 r., wykazała, że zmiana średniego kursu wymiany PLN na waluty obce o 10%, przy założeniu braku zmian pozostałych czynników spowodowałaby następujące zmiany wyniku finansowego przed opodatkowaniem za 2017 r.:

- ♦ EUR (spadek/wzrost kursu o 0,4171 zł) – spadek/wzrost wyniku finansowego przed opodatkowaniem o 1 371 tys. zł,
- ♦ GBP (wzrost/spadek kursu o 0,4700 zł) – spadek/wzrost wyniku finansowego przed opodatkowaniem o 18 tys. zł,

Analiza przeprowadzona na dzień 31 grudnia 2016 r., wykazała, że zmiana średniego kursu wymiany PLN na waluty obce o 10%, przy założeniu braku zmian pozostałych czynników spowodowałaby następujące zmiany wyniku finansowego przed opodatkowaniem za 2016 r.:

- ♦ EUR (spadek/wzrost kursu o 0,4424 zł) – spadek/wzrost wyniku finansowego przed opodatkowaniem o 1 930 tys. zł,
- ♦ GBP (wzrost/spadek kursu o 0,5145 zł) – spadek/wzrost wyniku finansowego przed opodatkowaniem o 41 tys. zł,
- ♦ USD (wzrost/spadek kursu o 0,4179 zł) – spadek/wzrost wyniku finansowego przed opodatkowaniem o 3 tys. zł.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 5 Pozycja walutowa Grupy

Stan na dzień 31 grudnia 2018 r. (przeliczenie na PLN po kursie z dnia bilansowego)					
	PLN	EUR	USD	GBP	Łączna wartość bilansowa w PLN
Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	377 502	-	-	-	377 502
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	180 490	8 234	-	-	188 724
Należności handlowe (netto)	25 594	11 046	1	-	36 641
Pozostałe należności *	3 372	-	-	-	3 372
Razem aktywa	586 958	19 280	1	-	606 239
Wyemitowane obligacje	245 899	-	-	-	245 899
Zobowiązania handlowe	7 639	832	30	74	8 575
Pozostałe zobowiązania **	16 164	3 721	28	-	19 915
Razem zobowiązania	269 702	4 553	58	74	274 389
Pozycja walutowa netto	317 256	14 727	(57)	(74)	331 850

* (nie uwzględnia RMK czynnych i należności publiczno-prawnych)
** (nie uwzględnia zobowiązań publiczno-prawnych)

Tabela 6 Pozycja walutowa Grupy

Stan na dzień 31 grudnia 2017 r. (przeliczenie na PLN po kursie z dnia bilansowego) (dane przekształcone)					
	PLN	EUR	USD	GBP	Łączna wartość bilansowa w PLN
Pozostałe aktywa finansowe	250 590	-	-	-	250 590
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	224 116	11 768	-	2	235 886
Należności handlowe (netto)	39 881	6 751	-	-	46 632
Pozostałe należności *	389	-	-	-	389
Razem aktywa	514 976	18 519	-	2	533 497
Wyemitowane obligacje	245 511	-	-	-	245 511
Zobowiązania handlowe	18 538	2 582	-	183	21 303
Leasing finansowy	31	-	-	-	31
Pozostałe zobowiązania **	17 044	2 224	-	-	19 268
Razem zobowiązania	281 124	4 806	-	183	286 113
Pozycja walutowa netto	233 852	13 713	-	(181)	247 384

* (nie uwzględnia RMK czynnych i należności publiczno-prawnych)
** (nie uwzględnia zobowiązań publiczno-prawnych)

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 7 Pozycja walutowa Grupy

	Stan na dzień 31 grudnia 2016 r. (przeliczenie na PLN po kursie z dnia bilansowego) (dane przekształcone)				Łączna wartość bilansowa w PLN
	PLN	EUR	USD	GBP	
Pozostałe aktywa finansowe	84 147	-	-	-	84 147
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	346 319	16 346	-	2	362 667
Należności handlowe (netto)	93 279	7 001	-	-	100 280
Pozostałe należności *	9 094	-	-	-	9 094
Razem aktywa	532 839	23 347	-	2	556 188
Wyemitowane obligacje	246 341	-	-	-	246 341
Zobowiązania handlowe	4 127	1 822	25	413	6 387
Leasing finansowy	62	-	-	-	62
Pozostałe zobowiązania **	25 841	2 224	-	-	28 065
Razem zobowiązania	276 371	4 046	25	413	280 855
Pozycja walutowa netto	256 468	19 301	(25)	(411)	275 333

* (nie uwzględnia RMK czynnych i należności publiczno-prawnych)

** (nie uwzględnia zobowiązań publiczno-prawnych)

3.2.3. Ryzyko cenowe

Grupa narażona jest na ryzyko cenowe dotyczące dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych z tytułu inwestycji posiadanych przez Grupę i sklasyfikowanych w sprawozdaniach z sytuacji finansowej, jako dostępne do sprzedaży. Grupa Kapitałowa nie jest narażona na ryzyko cenowe dotyczące fluktuacji cen towarów masowych.

Nabywane przez Grupę dłużne papiery wartościowe mają ustaloną cenę wykupu i cechują się niskim ryzykiem. Potencjalne zmiany ich cen rynkowych uzależnione są od poziomu stóp procentowych, których wpływ przedstawiono w nocie 3.2.1. powyżej.

3.3 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest rozumiane jako ryzyko poniesienia strat w wyniku niewywiązania się kontrahenta z zobowiązań wobec Grupy lub jako ryzyko spadku wartości ekonomicznej wiarygodności w wyniku pogorszenia się zdolności kontrahenta do obsługi zobowiązań.

Ryzyko kredytowe związane z należnościami z tytułu świadczonych usług jest ograniczane przez Zarząd jednostki dominującej poprzez ocenę bieżącej wiarygodności kontrahentów. W ocenie Zarządu spółki dominującej w Grupie nie występuje znacząca koncentracja ryzyka kredytowego związanego z należnościami z tytułu świadczonych usług. W Grupie obowiązują uchwały Zarządu jednostki dominującej, które ustalają odroczone terminy płatności zróżnicowane w zależności od grup kontrahentów. Terminy płatności wynoszą dla większości kontrahentów 21 dni, natomiast dla odbiorców serwisów giełdowych wynoszą najczęściej 45 dni.

Wiarygodność kontrahentów weryfikowana jest zgodnie z regulaminem obowiązującym w GPW oraz zgodnie z dobrymi praktykami rynku kapitałowego, dotyczącymi emitentów papierów wartościowych i Członków Giełdy. W ramach weryfikacji, GPW szczegółowo analizuje dokumenty aplikacyjne, w tym sprawozdania finansowe, odpisy z KRS i notyfikacje KNF.

Decyzją Zarządu jednostki dominującej, w skład portfela dłużnych papierów wartościowych wchodzi jedynie papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez Skarb Państwa (rating A2 wg Moody's). Dzięki temu ekspozycja na ryzyko z tytułu utraty korzyści lub ewentualnych strat z tego powodu jest minimalizowana.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

W przypadku banków i instytucji finansowych (w szczególności lokat i rachunków bankowych) akceptuje się jedynie podmioty posiadające rating na wysokim poziomie i stabilną sytuację rynkową, tj. o ratingu wg Moody's powyżej Baa2. Zarządzanie ryzykiem kredytowym związanym z posiadanymi środkami pieniężnymi jest realizowane przez Grupę poprzez dywersyfikację banków, w których lokowane są nadwyżki środków pieniężnych.

Odzwierciedleniem maksymalnego obciążenia Grupy ryzykiem kredytowym jest wartość bilansowa należności handlowych, posiadanych lokat bankowych oraz wartość portfela zakupionych dłużnych papierów wartościowych.

Tabela 8 Ekspozycja Grupy na ryzyko kredytowe

	Stan na dzień 31 grudnia		
	2018 r.	2017 r. (dane przekształcone)	2016 r. (dane przekształcone)
Należności handlowe (netto)	36 641	46 632	100 280
Pozostałe należności	3 372	389	9 094
Aktywa finansowe (krótkoterminowe) i rachunki bieżące	566 226	486 476	446 814
Razem	606 239	533 497	556 188

* (nie uwzględnia RMK czynnych i należności publiczno-prawnych)

Nota 13 zawiera szczegóły dotyczące kalkulacji odpisu na utratę wartości należności handlowych (zgodnie z koncepcją oczekiwanych strat kredytowych wymaganą przepisami MSSF 9).

3.4 Ryzyko utraty płynności

Z analizy sytuacji finansowej i majątkowej Grupy wynika, że Grupa nie jest istotnie narażona na ryzyko utraty płynności.

Analiza struktury aktywów Grupy wskazuje na znaczny udział środków płynnych, a więc bardzo dobrą sytuację Grupy w zakresie płynności. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty posiadane przez Grupę na dzień 31 grudnia 2018 r. wyniosły 188 724 tys. zł (31 grudnia 2017 r.: 235 886 tys. zł; 31 grudnia 2016 r.: 362 667 tys. zł) co stanowiło na 31 grudnia 2018 r. 15,50% aktywów ogółem (31 grudnia 2017 r.: 20,56%; 31 grudnia 2016 r.: 31,32%). Z analizy struktury pasywów wynika następujące zaangażowanie kapitałów własnych w finansowanie działalności Grupy: na dzień 31 grudnia 2018 r. kapitały własne stanowiły 73,16% sumy kapitału własnego i zobowiązań (31 grudnia 2017 r.: 69,70%; 31 grudnia 2016 r.: 63,10%).

Zarząd jednostki dominującej na bieżąco monitoruje prognozowany poziom środków płynnych Grupy na podstawie kontraktowych przepływów pieniężnych, ustalonych w oparciu o bieżące stopy procentowe.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 9 Analiza płynności

	Stan na 31 grudnia 2018 r.						Razem
	do 1 m-ca	1-3 m-ce	3-6 m-cy	6-12 m-cy	1-5 lat	> 5 lat	
Należności handlowe (netto)	35 230	923	488	-	-	-	36 641
Pozostałe należności *	3 372	-	-	-	-	-	3 372
Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	195 940	48 625	132 937	-	-	-	377 502
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	104 211	84 513	-	-	-	-	188 724
Aktywa razem	338 753	134 061	133 425	-	-	-	606 239
Wyemitowane obligacje	1 256	-	682	-	243 961	-	245 899
Zobowiązania handlowe	8 401	172	1	1	-	-	8 575
Pozostałe zobowiązania **	8 078	3	-	-	8 885	2 949	19 915
Zobowiązania razem	17 735	175	683	1	252 846	2 949	274 389
Nadwyżka/Luka płynności	321 018	133 886	132 742	(1)	(252 846)	(2 949)	331 850

* (nie uwzględnia RMK czynnych i należności publiczno-prawnych)

** (nie uwzględnia zobowiązań publiczno-prawnych)

Tabela 10 Analiza płynności

	Stan na 31 grudnia 2017 r. (dane przekształcone)						Razem
	do 1 m-ca	1-3 m-ce	3-6 m-cy	6-12 m-cy	1-5 lat	> 5 lat	
Należności handlowe (netto)	44 340	2 292	-	-	-	-	46 632
Pozostałe należności *	389	-	-	-	-	-	389
Pozostałe aktywa finansowe	74 458	129 704	45 579	-	-	849	250 590
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	152 893	82 993	-	-	-	-	235 886
Aktywa razem	272 080	214 989	45 579	-	-	849	533 497
Wyemitowane obligacje	1 256	-	682	-	243 573	-	245 511
Zobowiązania handlowe	20 507	796	-	-	-	-	21 303
Leasing finansowy	5	10	16	-	-	-	31
Pozostałe zobowiązania **	3 746	1 284	-	-	8 693	5 545	19 268
Zobowiązania razem	25 514	2 090	698	-	252 266	5 545	286 113
Nadwyżka/Luka płynności	246 566	212 899	44 881	-	(252 266)	(4 696)	247 384

* (nie uwzględnia RMK czynnych i należności publiczno-prawnych)

** (nie uwzględnia zobowiązań publiczno-prawnych)

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 11 Analiza płynności

	Stan na 31 grudnia 2016 r.						
	<i>(dane przekształcone)</i>						
	do 1 m-ca	1-3 m-ce	3-6 m-cy	6-12 m-cy	1-5 lat	> 5 lat	Razem
Należności handlowe (netto)	30 698	3 336	-	66 246	-	-	100 280
Pozostałe należności *	8 259	-	-	-	835	-	9 094
Pozostałe aktywa finansowe	13 611	5 519	4 512	60 505	-	-	84 147
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	310 070	52 597	-	-	-	-	362 667
Aktywa razem	362 638	61 452	4 512	126 751	835	-	556 188
Wyemitowane obligacje	122 279	-	603	-	-	123 459	246 341
Zobowiązania handlowe	6 316	71	-	-	-	-	6 387
Leasing finansowy	5	10	16	32	31	-	94
Pozostałe zobowiązania **	11 775	-	-	-	8 506	7 784	28 065
Zobowiązania razem	140 375	81	619	32	8 537	131 243	280 887
Nadwyżka/Luka płynności	222 263	61 371	3 893	126 719	(7 702)	(131 243)	275 301

* (nie uwzględnia RMK czynnych i należności publiczno-prawnych)

** (nie uwzględnia zobowiązań publiczno-prawnych)

3.5 Zarządzanie kapitałem

Celem Grupy w efektywnym zarządzaniu zasobami finansowymi jest zapewnienie zdolności Grupy do kontynuowania działalności tak, aby możliwe było realizowanie optymalnego zwrotu dla akcjonariuszy oraz korzyści dla innych interesariuszy.

Grupa definiuje kapitał jako wartość bilansową kapitałów własnych łącznie z udziałami niekontrolującymi. Grupa korzysta także z kapitałów obcych (zobowiązań oprocentowanych) w celu optymalizacji struktury i kosztu pozyskiwania kapitału.

Kapitał własny Grupy na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz 31 grudnia 2017 r. wyniósł odpowiednio 890 538 tys. zł oraz 799 467 tys. zł i stanowił 73,16% oraz 69,70% pasywów Grupy ogółem. Podmiot dominujący Grupy wypłacił dywidendę w wysokości 92 304 tys. zł w 2018 r. oraz 90 239 tys. zł w 2017 r. (patrz: Skonsolidowane Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym).

Kapitał obcy Grupy to przede wszystkim zobowiązania z tytułu emisji obligacji korporacyjnych GPW S.A. serii C, D oraz E (patrz: nota 17).

Wskaźniki stosowane przez Grupę do zarządzania kapitałem to: dług netto/EBITDA, wskaźnik zadłużenia kapitału własnego, wskaźnik bieżącej płynności finansowej, wskaźnik pokrycia odsetek z tytułu emisji obligacji.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 12 Wskaźniki służące do zarządzania kapitałem Grupy

	Stan na dzień/za rok zakończony 31 grudnia			Poziom optymalny
	2018 r.	2017 r. (dane przekształcone)	2016 r. (dane przekształcone)	
Wskaźniki zadłużenia i finansowania:				
Dług netto/ EBITDA*	(1,6)	(1,1)	(1,2)	poniżej 3
Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego**	27,6%	30,7%	33,7%	50-100%
Wskaźniki płynności:				
Wskaźnik bieżącej płynności finansowej***	11,1	7,2	2,1	powyżej 1,5
Wskaźnik pokrycia kosztów odsetek z tytułu emisji obligacji****	27,7	29,7	22,3	powyżej 1,5

* Dług netto = zobowiązania oprocentowane - środki płynne (na dzień bilansowy)

EBITDA = zysk operacyjny + amortyzacja (za okres ostatnich 12 miesięcy)

** Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego = Zobowiązania oprocentowane / kapitał własny (na dzień bilansowy)

*** Wskaźnik bieżącej płynności finansowej = aktywa obrotowe / zobowiązania krótkoterminowe (na dzień bilansowy)

**** Wskaźnik pokrycia kosztów odsetek z tytułu emisji obligacji = EBITDA/ Koszty odsetek z tytułu emisji obligacji

4. Rzeczowe aktywa trwałe

Tabela 13 Zmiany wartości księgowej netto poszczególnych kategorii rzeczowych aktywów trwałych

	Rok zakończony 31 grudnia 2018 r.				
	Grunty i budynki	Środki transportu i maszyny	Meble, wyposażenie i urządzenia	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
Wartość księgowa netto na początek okresu	76 886	30 536	979	2 383	110 784
Zwiększenia	7	3 750	152	9 732	13 641
Reklasyfikacja i inne korekty	4 524	4 255	286	(8 793)	272
Zmniejszenia	(75)	(36)	(135)	-	(246)
Amortyzacja	(3 052)	(12 671)	(571)	-	(16 294)
Wartość księgowa netto na koniec okresu	78 290	25 834	711	3 322	108 158
Stan na 31 grudnia 2018 r.:					
Wartość początkowa	126 489	114 274	5 735	3 322	249 820
Umorzenie	(48 199)	(88 440)	(5 024)	-	(141 662)
Wartość księgowa netto	78 290	25 834	711	3 322	108 158

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 14 Zmiany wartości księgowej netto poszczególnych kategorii rzeczowych aktywów trwałych

	Rok zakończony 31 grudnia 2017 r.				
	Grunty i budynki	Środki transportu i maszyny	Mebel, wyposażenie i urządzenia	Rzeczowe aktywa trwale w budowie	Razem
Wartość księgowa netto na początek okresu	78 475	29 003	1 103	10 549	119 130
Zwiększenia	279	609	49	6 198	7 135
Reklasyfikacje i inne korekty	1 162	12 838	350	(14 350)	-
Zmniejszenia	-	(21)	(5)	(14)	(40)
Amortyzacja	(3 030)	(11 893)	(518)	-	(15 441)
Wartość księgowa netto na koniec okresu	76 886	30 536	979	2 383	110 784
Stan na 31 grudnia 2017 r.:					
Wartość początkowa	122 443	111 996	6 038	2 383	242 860
Utrata wartości					-
Umorzenie	(45 557)	(81 460)	(5 059)	-	(132 076)
Wartość księgowa netto	76 886	30 536	979	2 383	110 784

5. Wartości niematerialne

Tabela 15 Zmiany wartości księgowej netto poszczególnych kategorii wartości niematerialnych

	Rok zakończony 31 grudnia 2018 r.				
	Licencje	Prawa autorskie	Know how	Wartość firmy	Razem
Wartość księgowa netto na początek okresu <i>(poprzednio raportowane)</i>	88 222	2 188	6 611	170 970	267 991
korekta - system transakcyjny	(4 222)	-	-	-	(4 222)
Wartość księgowa netto na początek okresu <i>(dane przekształcone)</i>	84 000	2 188	6 611	170 970	263 769
Zwiększenia	6 960	1 086	-	-	8 046
Reklasyfikacje i inne korekty	88	392	-	-	480
Utrata kontroli nad PAR	(1 353)	-	-	-	(1 353)
Zmniejszenia	-	-	(900)	-	(900)
Amortyzacja	(14 686)	(467)	(325)	-	(15 478)
Wartość księgowa netto na koniec okresu	75 009	3 199	5 386	170 970	254 564
Stan na 31 grudnia 2018 r.:					
Wartość początkowa	227 902	7 979	6 012	172 374	414 267
Utrata wartości	-	-	-	(1 404)	(1 404)
Umorzenie	(152 893)	(4 780)	(626)	-	(158 299)
Wartość księgowa netto	75 009	3 199	5 386	170 970	254 564

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 16 Zmiany wartości księgowej netto poszczególnych kategorii wartości niematerialnych

	Rok zakończony 31 grudnia 2017 r. (dane przekształcone)				
	Licencje	Prawa autorskie	Know how	Wartość firmy	Razem
Wartość księgowa netto na początek okresu <i>(poprzednio raportowane)</i>	95 433	452	6 960	170 970	273 815
korekta - system transakcyjny	(4 222)	-	-	-	(4 222)
Wartość księgowa netto na początek okresu <i>(dane przekształcone)</i>	91 211	452	6 960	170 970	269 593
Zwiększenia	7 156	2 035	-	-	9 191
Zmniejszenia	(737)	-	-	-	(737)
Amortyzacja	(13 630)	(299)	(349)	-	(14 278)
Wartość księgowa netto na koniec okresu	84 000	2 188	6 611	170 970	263 769
Stan na 31 grudnia 2017 r.:					
Wartość początkowa	222 180	6 500	6 989	172 374	408 043
Utrata wartości	-	-	-	(1 404)	(1 404)
Umorzenie	(138 180)	(4 312)	(378)	-	(142 870)
Wartość księgowa netto	84 000	2 188	6 611	170 970	263 769

Tabela 17 Zmiany wartości księgowej netto poszczególnych kategorii wartości niematerialnych

	Rok zakończony 31 grudnia 2016 r. (dane przekształcone)				
	Licencje	Prawa autorskie	Know how	Wartość firmy	Razem
Wartość księgowa netto na początek okresu <i>(poprzednio raportowane)</i>	90 529	229	-	170 970	261 728
korekta - system transakcyjny	(4 222)	-	-	-	(4 222)
Wartość księgowa netto na początek okresu <i>(dane przekształcone)</i>	86 307	229	-	170 970	257 506
Zwiększenia	15 889	198	1 436	-	17 523
Reklasyfikacje i inne korekty	3 269	153	5 553	-	8 975
Zmniejszenia	(2 370)	-	-	-	(2 370)
Amortyzacja	(11 884)	(128)	(29)	-	(12 041)
Wartość księgowa netto na koniec okresu	91 211	452	6 960	170 970	269 593
Stan na 31 grudnia 2016 r.:					
Wartość początkowa	216 347	4 465	6 989	172 374	400 175
Utrata wartości	-	-	-	(1 404)	(1 404)
Umorzenie	(125 136)	(4 013)	(29)	-	(129 178)
Wartość księgowa netto	91 211	452	6 960	170 970	269 593

UTP

Licencja systemu transakcyjnego UTP wykazana w kategorii licencje została przyjęta do użytkowania w dniu 15 kwietnia 2013 r. Okres użyteczności ekonomicznej dla systemu transakcyjnego UTP został ustalony na

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

12 lat (do 31 marca 2025 r.). Wartość netto systemu transakcyjnego UTP na dzień 31 grudnia 2018 r. wyniosła 48 494 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2017 r.: 56 253 tys. zł).

Projekt PCR

Na dzień 31 grudnia 2018 r. Grupa posiada wartości niematerialne (know-how) w kwocie netto równej 5 386 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2017 r.: 6 611 tys. zł) związane z Projektem PCR („PCR”, Price Coupling of Regions). PCR to projekt zapewniający współwłasność oprogramowania systemowego rynku dnia następnego przez 9 europejskich giełd energii. Celem projektu jest zharmonizowanie rynku europejskiego w oparciu o wykorzystanie wspólnego algorytmu obliczeniowego. Uczestnictwo Grupy (poprzez spółkę TGE) w projekcie wynika przede wszystkim z konieczności implementacji regulacji europejskich oraz ze szczególnej roli giełdy energii jako podmiotu wspierającego rozwój rynku energii. Projekt zapewni korzystne efekty finansowe dla uczestników rynku TGE poprzez maksymalizację korzyści płynących z transgranicznej wymiany energii elektrycznej.

W 2016 r. TGE przyznano refundację części kosztów wdrożenia PCR od operatora polskiego systemu przesyłowego elektroenergetycznego (Polskich Sieci Energetycznych S.A.) w ramach realizacji projektów międzynarodowych, które mają na celu m.in. implementację regulacji europejskich dotyczących transgranicznej wymiany energii elektrycznej (patrz: nota 21). Ww. refundacja wynika z umów zawartych z operatorem i listów gwarancyjnych polskiego regulatora energetyki i ma charakter częściowej refundacji kosztów i nakładów inwestycyjnych, które Grupa poniosła w ramach realizacji ww. projektu.

Dnia 30 czerwca 2018 r. do projektu PCR przystąpiła kolejna europejska giełda Hellenic Energy Exchange S.A. (giełda grecka) co skutkowało zmniejszeniem wartości niematerialnej (know-how) w kwocie netto 900 tys. zł

Wartość firmy

Wartość firmy na dzień 31 grudnia 2018 r. wyniosła 170 970 tys. zł i obejmowała następujące pozycje:

- ♦ wartość firmy powstała w wyniku objęcia przez GPW kontroli nad Towarową Giełdą Energii S.A. w kwocie 147 792 tys. zł,
- ♦ wartość firmy powstała w wyniku objęcia przez GPW kontroli nad BondSpot S.A. w kwocie 22 986 tys. zł,
- ♦ wartość firmy powstała w wyniku nabycia przez InfoEngine Platformy Obrotu Energią Elektryczną (poee) w kwocie 1 589 tys. zł pomniejszona o odpis z tytułu utraty wartości w kwocie 1 404 tys. zł,
- ♦ wartość firmy powstała w wyniku objęcia przez GPW kontroli nad GPW Benchmark w kwocie 8 tys. zł.

Test na utratę wartości firmy powstałej w wyniku przejęcia kontroli nad Grupą Kapitałową TGE na dzień 31 grudnia 2018 r. przeprowadzono szacując wartość użytkową przy zastosowaniu metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych (DCF) na podstawie określonych założeń finansowych na lata 2019 – 2023, wynikających m.in. z przewidywanych obrotów energią elektryczną, gazem i prawami majątkowymi, uwzględniając przewidywane zmiany rynkowe w tych obszarach, zmian cennikowych oraz kosztów operacyjnych i nakładów inwestycyjnych. Podstawowe założenia testu na utratę wartości przedstawiono w poniższej tabeli. Zarząd nie zidentyfikował kluczowych założeń, których zmiana o racjonalnie oczekiwane wartości doprowadziłaby do wystąpienia utraty wartości.

Na podstawie przeprowadzonej analizy Zarząd GPW nie stwierdził okoliczności wskazujących na utratę wartości firmy Grupy Kapitałowej TGE na dzień 31 grudnia 2018 r.

Test na utratę wartości firmy powstałej w wyniku nabycia kontrolnego pakietu akcji BondSpot S.A. na dzień 31 grudnia 2018 r. przeprowadzono szacując wartość użytkową przy zastosowaniu metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych (DCF) na podstawie określonych założeń finansowych na lata 2019 – 2023, wynikających m. in. z przewidywanego wzrostu rynku długu skarbowego i udziału spółki w tym rynku oraz kosztów operacyjnych i nakładów inwestycyjnych. Podstawowe założenia testu na utratę wartości przedstawiono w poniższej tabeli. Zarząd nie zidentyfikował kluczowych założeń, których zmiana o racjonalnie oczekiwane wartości doprowadziłaby do wystąpienia utraty wartości.

Na podstawie przeprowadzonej analizy Zarząd GPW nie stwierdził okoliczności wskazujących na utratę wartości firmy BondSpot S.A. na dzień 31 grudnia 2018 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Test na utratę wartości firmy powstałej w wyniku nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa ELBIS Sp. z o.o. przez InfoEngine S.A. (tzw. Platformy Obrotu Energią Elektryczną („poee”) na dzień 31 grudnia 2018 r. przeprowadzono szacując wartość użytkową przy zastosowaniu metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych (DCF) na podstawie określonych założeń finansowych na lata 2019 – 2023, wynikających z dotychczasowej działalności tj. świadczenia usług Operatora Rynku jako: Operator Handlowy (OH) oraz Podmiot Odpowiedzialny za Bilansowanie Handlowe (POBH). Założono, że Spółka w kolejnych latach będzie w fazie umiarkowanego wzrostu, wynikającego z założenia pozyskania każdego roku po 2 Klientów / Uczestników na każdą ze świadczonych usług oraz pozyskania dodatkowych przychodów wynikających z podwyższenia opłat za świadczone usługi dla Klientów usługi OH z uwagi na planowane w III kwartale br, wdrożenie nowej, zaktualizowanej wersji systemu zOHee. Powyższe założenia przełożyły się na przyjęcie wzrostu przychodów finansowych na poziomie 10% rocznie. Zakłada się natomiast, że dynamika kosztów Spółki pozostanie na stabilnym poziomie tj. ok. 3% r/r. Podstawowe założenia testu na utratę wartości przedstawiono w poniższej tabeli. Zarząd nie zidentyfikował kluczowych założeń, których zmiana o racjonalnie oczekiwane wartości doprowadziłaby do wystąpienia utraty wartości.

Na podstawie przeprowadzonej analizy Zarząd GPW nie stwierdził okoliczności wskazujących na utratę wartości firmy Platformy Obrotu Energią Elektryczną „poee” na dzień 31 grudnia 2018 r.

Tabela 18 Podstawowe założenia przyjęte do wyceny wartości odzyskiwalnej

	Wartość firmy				Podstawowe założenia testu na utratę wartości			
	Wartość początkowa	Utrata wartości	Wartość po uwzględnieniu odpisu	Ilość lat prog-nozy	WACC	Średnio-roczna zmiana przychodów	Średnio-roczna zmiana kosztów	Stopa wzrostu po okresie prog-nozy
Wartość firmy powstała w wyniku:								
objęcia przez GPW kontroli nad TGE	147 792	-	147 792	5	7%	-1%	5%	0%
objęcia przez GPW kontroli nad BondSpot	22 986	-	22 986	5	7%	5%	1%	0%
nabycia przez InfoEngine Platformy Obrotu Energią Elektryczną (poee)*	1 589	(1 404)	185	5	7%	10%	3%	0%
objęcia przez GPW kontroli nad GPW CU	8	-	8	-	-	-	-	-
Razem na dzień 31 grudnia 2018 r.:	172 375	(1 404)	170 970					
Wartość firmy powstała w wyniku:								
objęcia przez GPW kontroli nad TGE	147 792	-	147 792	5	9%	-3%	2%	2%
objęcia przez GPW kontroli nad BondSpot	22 986	-	22 986	5	9%	6%	2%	2%
nabycia przez InfoEngine Platformy Obrotu Energią Elektryczną (poee)*	1 589	(1 404)	185	5	9%	13%	3%	2%
objęcia przez GPW kontroli nad GPW CU	8	-	8	-	-	-	-	-
Razem na dzień 31 grudnia 2017 r.:	172 375	(1 404)	170 970					

* Testu na utratę wartości dokonano porównując wartość bilansową ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne, do którego została zaalokowana wartość firmy, do wartości godziwej (cena sprzedaży akcji InfoEngine przez GPW do TGE).

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

6. Inwestycje w jednostkach wycenianych metodą praw własności

Na dzień 31 grudnia 2018 r., jednostka dominująca posiadała udziały w następujących spółkach stowarzyszonych:

- ◆ Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. (podmiot dominujący Grupy KDPW),
- ◆ Centrum Giełdowe S.A.,
- ◆ Polska Agencja Ratingowa S.A. („PAR”; dawniej „IAiR”).

Na dzień 31 grudnia 2017 r., jednostka dominująca posiadała udziały w następujących spółkach stowarzyszonych:

- ◆ Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. (podmiot dominujący Grupy KDPW),
- ◆ Centrum Giełdowe S.A.,
- ◆ Aquis Exchange Limited.

Siedziby spółek KDPW S.A., Centrum Giełdowe S.A. oraz Polska Agencja Ratingowa S.A. znajdują się w Polsce, siedziba Aquis Exchange Limited znajduje się w Wielkiej Brytanii.

Udziały w Polskiej Agencji Ratingowej S.A.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. jednostka dominująca posiadała 100% udziałów w spółce zależnej Insytut Analiz i Ratingu S.A.

W dniu 31 października 2018 r. zarejestrowano zmianę w Krajowym Rejestrze Sądowym, zgodnie z którą Insytut Analiz i Ratingu S.A. zmienił nazwę na Polska Agencja Ratingowa S.A. („PAR”). Nastąpiła także rejestracja podwyższenia kapitału PAR z poziomu 2 173 tys. zł do poziomu 6 519 tys. zł, w efekcie czego zmianie uległa struktura akcjonariatu. Obecnie udziałowcami PAR w równych częściach, wynoszących po jednej trzeciej udziałów jest Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., Polski Fundusz Rozwoju S.A. oraz Biuro Informacji Kredytowej S.A. Głównym zadaniem wspólnej agencji ratingowej będzie budowanie w Polsce kultury ratingu poprzez oferowanie usług szerokiemu kręgowi podmiotów przede wszystkim segmentu małych i średnich przedsiębiorstw. W dniu 31 października 2018 r. jednostka dominująca rozpoznała zysk na utracie kontroli nad PAR w kwocie 517 tys. zł, który został zaprezentowany jako przychód finansowy w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Sprzedaż udziałów w Aquis Exchange Limited

Na dzień 31 marca 2018 r. Zarząd GPW dokonał reklasifikacji inwestycji w jednostkę stowarzyszoną Aquis do „Aktywów przeznaczonych do sprzedaży” w kwocie 12 151 tys. zł. w związku z planowanym zbyciem akcji spółki Aquis Exchange Limited. W ramach procesu IPO spółki Aquis, dokonano obniżenia wartości nominalnej akcji Aquis, w związku z czym ilość akcji posiadanych przez GPW wzrosła z poziomu 384 025 szt. na dzień 31 grudnia 2017 r. do 4 608 300 szt. W dniu 14 czerwca 2018 r. GPW sprzedała akcje spółki po cenie 2,69 GBP za akcję. Przychody netto ze sprzedaży akcji wyniosły 57 546 tys. zł (po pomniejszeniu o koszty transakcyjne w kwocie 2 677 tys. zł). Wycena metodą praw własności na dzień przekwalifikowania do aktywów przeznaczonych do sprzedaży wynosiła 12 151 tys. zł. Zysk z tytułu sprzedaży akcji wyniósł 45 395 tys. zł i został zaprezentowany jako przychód finansowy w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 19 Zmiana stanu inwestycji w jednostki wyceniane metodą praw własności

	Stan na /Dane za rok zakończony 31 grudnia 2018 r.				
	Grupa KDPW	Centrum Giełdowe S.A.	Aquis Exchange Limited	Polska Agencja Ratingowa S.A.	Razem
Stan na początek okresu	177 315	16 999	13 075	-	207 389
Reklasyfikacja do jednostek wycenianych metodą praw własności w wyniku rozwodnienia udziałów w jednostce zależnej	-	-	-	1 915	1 915
Dywidenda należna GPW S.A.	-	(372)	-	-	(372)
<i>Udział w zyskach/(stratach) netto</i>	11 455	441	(924)	(181)	10 791
<i>Inne zwiększenia/ (zmniejszenia) zysku</i>	(238)	-	-	-	(238)
Razem udział Grupy w zyskach/(stratach) po opodatkowaniu	11 217	441	(924)	(181)	10 553
Udział w innych całkowitych dochodach	(67)	-	-	-	(67)
Reklasyfikacja do aktywów przeznaczonych do sprzedaży oraz sprzedaż udziałów	-	-	(12 151)	-	(12 151)
Stan na koniec okresu	188 465	17 068	-	1 734	207 267

Tabela 20 Zmiana stanu inwestycji w jednostki wyceniane metodą praw własności

	Stan na /Dane za rok zakończony 31 grudnia 2017 r.				
	Grupa KDPW	Centrum Giełdowe S.A.	Aquis Exchange Limited	Polska Agencja Ratingowa S.A.	Razem
Stan na początek okresu	164 549	16 383	16 299	<i>n/d</i>	197 231
Dywidenda należna GPW S.A.	-	(102)	-	<i>n/d</i>	(102)
<i>Udział w zyskach/(stratach) netto</i>	12 920	718	(3 224)	<i>n/d</i>	10 414
<i>Inne zwiększenia/ (zmniejszenia) zysku</i>	(355)	-	-	<i>n/d</i>	(355)
Razem udział Grupy w zyskach/(stratach) po opodatkowaniu	12 565	718	(3 224)	<i>n/d</i>	10 059
Udział Grupy w innych całkowitych dochodach	201	-	-	<i>n/d</i>	201
Stan na koniec okresu	177 315	16 999	13 075	<i>n/d</i>	207 389

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 21 Informacje na temat podmiotów wycenianych metodą praw własności w 2018 r.

	Stan na /Dane za rok zakończony 31 grudnia 2018 r.				
	Grupa KDPW*	Centrum Giełdowe S.A.	Aquis Exchange Limited	Polska Agencja Ratingowa S.A.*	Razem
Aktywa obrotowe i inne:	2 246 419	6 459	n/d	4 296	n/d
<i>w tym środki pieniężne i ekwiwalenty</i>	50 912	4 688	n/d	3 782	n/d
Aktywa trwałe	245 688	65 631	n/d	2 360	n/d
Zobowiązania krótkoterminowe i inne	1 902 644	3 044	n/d	1 169	n/d
Zobowiązania długoterminowe	-	196	n/d	-	n/d
Przychody ze sprzedaży	137 674	15 781	n/d	-	n/d
Amortyzacja	15 992	2 970	n/d	5	n/d
Podatek dochodowy	7 891	423	n/d	-	n/d
Dywidenda należna GPW S.A. w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2018 r.	-	372	n/d	-	n/d
Zysk/(Strata) netto za rok zakończony 31 grudnia 2018 r.	34 298	1 779	<i>n/d</i>	(543)	<i>n/d</i>
Udział Grupy w zyskach/(stratach) jednostki	33,33%	24,79%	<i>n/d</i>	33,33%	<i>n/d</i>
Udział Grupy w zyskach/(stratach) jednostki za rok zakończony 31 grudnia 2018 r.	11 217	441	(924)	(181)	10 553

* Grupa KDPW oraz PAR S.A. sporządzają sprawozdanie finansowe zgodnie z Ustawą o rachunkowości. Zaprezentowane w powyższej tabeli wyniki zostały dostosowane do zasad rachunkowości stosowanych w Grupie GPW.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 22 Informacje na temat podmiotów wycenianych metodą praw własności w 2017 r.

	Stan na /Dane za rok zakończony 31 grudnia 2017 r.				
	Grupa KDPW*	Centrum Giełdowe S.A.	Aquis Exchange Limited	Polska Agencja Ratingowa S.A.	Razem
Aktywa obrotowe i inne:	2 219 249	3 890	21 428	n/d	n/d
<i>w tym środki pieniężne i ekwiwalenty</i>	70 313	2 925	18 735	n/d	n/d
Aktywa trwałe	198 220	67 027	2 632	n/d	n/d
Zobowiązania krótkoterminowe i inne	1 861 642	1 824	1 297	n/d	n/d
Zobowiązania długoterminowe	22 384	521	-	n/d	n/d
Przychody ze sprzedaży	132 284	15 581	9 791	n/d	n/d
Amortyzacja	14 968	2 944	408	n/d	n/d
Podatek dochodowy	9 183	684	-	n/d	n/d
Dywidenda należna GPW S.A. w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 r.	-	102	-	n/d	n/d
Zysk/(Strata) netto za rok zakończony 31 grudnia 2017 r.	38 759	2 896	(15 874)	n/d	n/d
Udział Grupy w zyskach/(stratach) jednostki	33,33%	24,79%	20,31%	n/d	n/d
Udział Grupy w zyskach/(stratach) jednostki za rok zakończony 31 grudnia 2017 r.	12 565	718	(3 224)	n/d	10 059

* Grupa KDPW sporządza sprawozdanie zgodnie z Ustawą o rachunkowości. Zaprezentowany w powyższej tabeli wyniki zostały dostosowane do zasad rachunkowości stosowanych w Grupie GPW.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

7. Odroczonego podatek dochodowy

Tabela 23 Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	(Aktywa)/Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego					
	Stan na dzień 1 stycznia 2018 r.* (dane przekształcone)	(Uznanie)/obciążenie wyniku finansowego	(Uznanie)/obciążenie pozostałych całkowitych dochodów	Stan na dzień 31 grudnia 2018 r. (Aktywa)/Rezerwy	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego
Różnica między wart. bilansową a podatkową rzecz. maj. trwałego i wart. niemają.	12 335	(9)	-	12 326	-	12 326
Różnica między wart. bilansową a podatkową inwestycji w jednostkę stowarzyszoną	(2 324)	2 324	-	-	-	-
Odpis na utratę wartości udziałów	(1 291)	(27)	(5)	(1 323)	1 323	-
Nagrody roczne i uznaniowe	(2 066)	(234)	-	(2 300)	2 300	-
Odprawy emerytalno-rentowe	(144)	(17)	-	(161)	161	-
Niewykorzystane urlopy	(475)	262	-	(213)	213	-
Pozostałe	(2 779)	1 264	3	(1 512)	2 757	1 245
(Aktywa)/Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3 256	3 563	(2)	6 817	6 754	13 571
<i>Kompensata</i>					(6 214)	(6 214)
(Aktywa)/Rezerwy z tytułu odroczonego pod. doch. (netto)					540	7 357

* Na dzień 1 stycznia 2018 r. stan aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczącego odpisów z tytułu utraty wartości należności został skorygowany o wpływ pierwszego zastosowania MSSF 9, który wyniósł 49 tys. zł (obliczony został jako 19% z kwoty 259 tys. zł; szczegóły dotyczące korekty pierwszego zastosowania MSSF 9 znajdują się w nocie 34).

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 24 Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	(Aktywa)/Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego					
	Stan na dzień 1 stycznia 2017 r.	(Uznanie)/obciążenie wyniku finansowego	(Uznanie)/obciążenie pozostałych całkowitych dochodów	Stan na dzień 31 grudnia 2017 r.		
				(Aktywa)/Rezerwy	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego
Różnica między wart. bilansową a podatkową rzecz. maj. trwałego i wart. niemāt.	12 706	(371)	-	12 335	-	12 335
Różnica między wart. bilansową a podatkową inwestycji w jednostkę stowarzyszoną	-	(2 324)	-	(2 324)	2 324	-
Odpis na utratę wartości udziałów	(1 288)	(3)	-	(1 291)	1 291	-
Nagrody roczne i uznaniowe	(1 315)	(751)	-	(2 066)	2 066	-
Odprawy emerytalno-rentowe	10	(144)	(10)	(144)	144	-
Niewykorzystane urlopy	(433)	(42)	-	(475)	475	-
Pozostałe	(1 814)	(916)	-	(2 730)	3 806	1 076
(Aktywa)/Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	7 866	(4 551)	(10)	3 305	10 106	13 411
<i>Kompensata</i>					(6 303)	(6 303)
(Aktywa)/Rezerwy z tytułu odroczonego pod. doch. (netto)					3 803	7 108

8. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Na dzień 31 grudnia 2017 r. aktywa dostępne do sprzedaży wynosiły 271 tys. zł, w tym udziały w Sibex: 195 tys. zł oraz udziały w InfoStrefa: 76 tys. zł.

W związku z zastosowaniem MSSF 9 od 1 stycznia 2018 r., na dzień 31 grudnia 2018 r. mniejszościowe udziały GPW w innych spółkach prezentowane są w pozycji „Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody”.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

9. Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu

Tabela 25 Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu

	Stan na dzień 31 grudnia	
	31 grudnia 2018 r.	1 stycznia 2018 r.* (dane przekształcone)
Obligacje korporacyjne	34 964	-
Certyfikaty depozytowe	38 159	-
Lokaty bankowe (od 3 do 12 m-cy)	304 379	250 590
Razem krótkoterminowe	377 502	250 590
Razem aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	377 502	250 590

* Grupa wdrożyła MSSF 9 z dniem 1 stycznia 2018 r. Zaprezentowano ujęcie retrospektywne z łącznym efektem pierwszego zastosowania ujętym na dzień 1 stycznia 2018 r. Na dzień 31 grudnia 2017 r. aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu zostały zaprezentowane jako pozostałe aktywa finansowe.

Przeciętny termin zapadalności aktywów finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu wynosił odpowiednio:

- ◆ dla obligacji korporacyjnych w 2018 roku – 182 dni,
- ◆ dla obligacji korporacyjnych w 2018 roku – 180 dni,
- ◆ lokat bankowych (od 3 do 12 m-cy) w 2018 roku - 133 dni (w 2017 roku - 126 dni).

Szczegóły dotyczące zmiany prezentacji lokat zostały przedstawione w notce 35.

Tabela 26 Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu ujęte w przychodach finansowych

	Rok zakończony 31 grudnia 2018 r.		
	Odsetki uzyskane	Odsetki naliczone	Razem kwoty ujęte w przychodach finansowych (patrz nota: 25.1)
Obligacje korporacyjne	763	334	1 097
Certyfikaty depozytowe	355	158	513
Lokaty bankowe (od 3 do 12 m-cy)	1 968	1 052	3 020
Razem przychody z aktywów wycenianych wg zamortyzowanego kosztu	3 086	1 544	4 630

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 27 Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu ujęte w przychodach finansowych

	Rok zakończony 31 grudnia 2017 r.		
	Odsetki uzyskane	Odsetki naliczone	Razem kwoty ujęte w przychodach finansowych (patrz nota: 25.1)
Lokaty bankowe (od 3 do 12 m-cy)	1 421	570	1 991
Razem przychody z aktywów wycenianych wg zamortyzowanego kosztu*	1 421	570	1 991

* Do końca 2017 r. prezentowane jako "Przychody z innych aktywów finansowych".

10. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

Tabela 28 Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

	Stan na 31 grudnia 2018 r.			
	Infostrefa	Innex	Bucharest Stock Exchange	Razem
Wartość wg ceny nabycia	487	3 820	1 343	5 650
Przeszacowanie	-	-	(231)	(231)
Utrata wartości	(487)	(3 820)	(1 011)	(5 318)
Wartość bilansowa	-	-	101	101

Tabela 29 Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

	Stan na 1 stycznia 2018 r.* (dane przekształcone)			
	Infostrefa	Innex	Sibex	Razem
Wartość wg ceny nabycia	487	3 820	1 343	5 650
Przeszacowanie	-	-	(137)	(137)
Utrata wartości	(411)	(3 820)	(1 011)	(5 242)
Wartość bilansowa	76	-	195	271

* Grupa wdrożyła MSSF 9 z dniem 1 stycznia 2018 r. Zaprezentowano ujęcie retrospektywne z łącznym efektem pierwszego zastosowania ujętym na dzień 1 stycznia 2018 r. Na dzień 31 grudnia 2017 r. udziały w spółkach Infostrefa, Innex i Sibex zostały zaprezentowane w aktywach finansowych dostępnych do sprzedaży.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Innex

Pakiet akcji ukraińskiej Giełdy Papierów Wartościowych Innex został nabyty przez GPW w lipcu 2008 r. Zamiarem GPW było przekształcenie Innex w nowoczesną platformę obrotu ukraińskimi papierami wartościowymi, a następnie również instrumentami pochodnymi. W 2008 r. dokonano odpisu z tytułu utraty wartości akcji spółki Innex, w kwocie 3 820 tys. zł (łącznie wartość inwestycji) na podstawie następujących przesłanek:

- ◆ głęboki kryzys gospodarczy na Ukrainie mający wpływ na perspektywy rozwoju tego rynku spowodował brak możliwości realizowania przez GPW aktywnej polityki na ukraińskim rynku kapitałowym, oraz
- ◆ znaczący spadek liczby transakcji prywatyzacyjnych, które są podstawowym źródłem przychodów Innex, spowodowały ujemne wyniki Innex.

Z uwagi na fakt, że nie istnieje aktywny rynek dla akcji spółki Innex i nie ma możliwości wiarygodnego ustalenia wartości godziwej akcji tej spółki, rozpoznano ją w koszcie nabycia pomniejszonym o odpis z tytułu utraty wartości.

Wynik finansowy Innex za poprzednie okresy nie daje przesłanek do odwrócenia dokonanego całkowitego odpisu z tytułu utraty wartości akcji spółki Innex na dzień 31 grudnia 2018 r.

Sibex

Na dzień 31 grudnia 2017 r. Spółka posiadała udziały w S.C. SIBEX – Sibiu Stock Exchange S.A. („SIBEX”) z siedzibą w Rumunii od 2010 r. Była to spółką notowaną na S.C. SIBEX – Sibiu Stock Exchange S.A. Cena nabycia akcji SIBEX wyniosła 1 343 tys. zł, natomiast wartość godziwa na dzień 31 grudnia 2017 r., wyznaczona na podstawie kursu akcji, osiągnęła poziom 195 tys. zł. 1 stycznia 2018 r. nastąpiło połączenie SIBEX z Bucharest Stock Exchange (BVB). W wyniku połączenia GPW stała się posiadaczem 5232 akcji BVB o wartości nominalnej 1 akcji równej 10 RON. Akcje BVB są notowane na Bucharest Stock Exchange. Wartość posiadanych przez GPW akcji na dzień 31 grudnia 2018 r. wyniosła 101 tys. zł.

InfoStrefa (dawniej „IRK”)

Dnia 8 lipca 2015 r. GPW zawarła warunkową umowę sprzedaży 80,02% akcji spółki InfoStrefa na rzecz spółki Polska Agencja Prasowa S.A. Ostateczna cena sprzedaży wyniosła 382 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. GPW posiada 19,98% udziałów w spółce InfoStrefa. Wartość bilansowa ww. inwestycji wynosi 76 tys. zł. W wyniku odpisu z tytułu utraty wartości w kwocie 76 tys. zł dokonanego w 2018 r. na dzień 31 grudnia 2018 r. wartość bilansowa ww. inwestycji wynosi 0 zł.

Hierarchia wartości godziwej

Na dzień 31 grudnia 2018 r. wartość godziwa BVB rozpoznana została na podstawie kursów notowań (poziom I w hierarchii wartości godziwej). Na dzień 31 grudnia 2017 r. wartość godziwa SIBEX rozpoznana została na podstawie kursów notowań (poziom I w hierarchii wartości godziwej) a wartość InfoStrefy została ustalona na podstawie ceny transakcyjnej sprzedaży części akcji do PAP pomniejszonej o dyskonto z tytułu utraty kontroli (poziom III w hierarchii wartości godziwej).

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

11. Rozliczenia międzyokresowe aktywów (długoterminowe)

Tabela 30 Rozliczenia międzyokresowe aktywów długoterminowe

	Stan na dzień 31 grudnia	
	2018 r.	2017 r.
Wieczyste użytkowanie gruntów	2 331	2 437
Wsparcie serwisowe urządzeń IT	3 177	3 669
Pozostałe	15	10
Razem rozliczenia międzyokresowe aktywów długoterminowe	5 523	6 116

Krótkoterminowa część rozliczeń międzyokresowych z tytułu nabycia prawa wieczystego użytkowania gruntów w wysokości 106 tys. zł na dzień 31 grudnia 2018 r. (31 grudnia 2017 r.: 106 tys. zł) została zaprezentowana w pozycji rozliczenia międzyokresowe krótkoterminowe w nocie 13.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów rozliczane jest przez 40 lat.

12. Inne aktywa długoterminowe

W czerwcu 2016 r. GPW zawarła Porozumienie z dostawcą systemu transakcyjnego dotyczące ostatecznych rozliczeń wynikających z umowy zawartej w 2010 roku.

Na mocy podpisanego porozumienia, GPW nabyła prawo do zakupu nowego systemu transakcyjnego do 31 grudnia 2020 r. W przypadku podjęcia przez Spółkę decyzji o realizacji projektu, poniesione nakłady stanowiąc będą zadatek na poczet zakupu licencji, który w przypadku rezygnacji z zakupu nowego systemu transakcyjnego, przepada.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. kierownictwo Spółki dokonało weryfikacji prawidłowości ujęcia aktywa związanego z opisanym powyżej prawem w świetle MSR 38 *Wartości niematerialne*.

W wyniku przeprowadzonej analizy stwierdzono, iż aktywo nie spełnia definicji wartości niematerialnej i podjęto decyzję odnośnie retrospektywnej zmiany ujęcia księgowego (reklasyfikacja z pozycji „Wartości niematerialne” do pozycji „Inne aktywa długoterminowe” – szczegóły w nocie 35).

W ocenie Zarządu Spółki na dzień 31 grudnia 2018 wykonanie możliwości realizacji prawa wynikającego z zawartego przez GPW Porozumienia jest prawdopodobne, w związku z tym nie zidentyfikowano przesłanek świadczących o utracie wartości.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

13. Należności handlowe oraz pozostałe należności

Tabela 31 Należności handlowe oraz pozostałe należności

	Stan na dzień 31 grudnia	
	2018 r.	2017 r.
Należności handlowe brutto	41 990	49 161
Odpis aktualizujący wartość należności handlowych	(5 349)	(2 529)
Razem należności handlowe	36 641	46 632
Rozliczenia międzyokresowe aktywów (krótkoterminowe)	4 411	4 141
Należność z tytułu zwrotu VAT	25 013	12 899
Inne należności publiczno-prawne	-	35
Inne należności	3 372	389
Razem pozostałe należności	32 796	17 464
Razem należności handlowe oraz pozostałe należności	69 437	64 096

Tabela 32 Podział należności handlowych ze względu na kategorie jakości kredytowej

	Stan na dzień 31 grudnia	
	2018 r.	2017 r.
Należności, które nie są zaległe i w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości	30 376	41 635
<i>Zaległe 1 do 30 dni</i>	<i>4 131</i>	<i>1 690</i>
<i>Zaległe od 31 do 60 dni</i>	<i>665</i>	<i>1 136</i>
<i>Zaległe od 61 do 90 dni</i>	<i>621</i>	<i>84</i>
<i>Zaległe od 91 do 180 dni</i>	<i>579</i>	<i>695</i>
<i>Zaległe więcej niż 180 dni</i>	<i>269</i>	<i>1 392</i>
Razem należności, które są zaległe na dzień sprawozdawczy, lecz w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości	6 265	4 997
Należności zaległe, w przypadku których nastąpiła utrata wartości	5 349	2 529
Razem należności handlowe brutto	41 990	49 161

Na należności handlowe, które nie są zaległe i w przypadku, których nie nastąpiła utrata wartości, składają się w głównej mierze należności handlowe od członków giełdy, którymi są banki oraz domy maklerskie, a także należności od emitentów papierów wartościowych oraz należności z tytułu pozostałych usług. W roku ubiegłym pozycja zawierała również należności z tytułu korekt rozliczeń podatku VAT za lata 2011-2016 w spółce zależnej TGE.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 33 Podział należności handlowych, które nie są zaległe i w przypadku, których nie nastąpiła utrata wartości, według typów wierzycieli

	Stan na dzień 31 grudnia	
	2018 r.	2017 r.
Członkowie Giełdy/Uczestnicy rynków prowadzonych przez Grupę GPW	16 526	19 585
Emitenci*	1 791	3 232
Pozostali*	12 059	18 818
Razem należności handlowe brutto, które nie są zaległe	30 376	41 635

* Należności od wierzycieli, którzy jednocześnie są Członkiem Giełdy oraz Emitentem lub Członkiem Giełdy i dystrybutorem informacji, zaprezentowano w należnościach od Członków Giełdy. Należności handlowe dotyczące korekt rozliczeń podatku VAT zostały ujęte w ramach należności od pozostałych odbiorców.

Należności od Członków Giełdy obejmują należności od polskich i zagranicznych banków i biur maklerskich, których analizę pod kątem ryzyka przedstawia poniższa tabela. Ponieważ Grupa nie nadaje im własnych ratingów, wykorzystano zewnętrzne ratingi kredytowe. W przypadku braku ratingu pojedynczego kontrahenta w analizie wykorzystano rating jednostki dominującej w grupie kapitałowej, do której kontrahent należy. Należności od emitentów obejmują należności z tytułu opłat od spółek notowanych na GPW.

Tabela 34 Należności od Członków Giełdy wg ratingu Moody's

	Stan na dzień 31 grudnia	
	2018 r.	2017 r.
Aa	1 243	630
A	4 510	8 096
Baa	2 870	2 360
B oraz BB	2 422	3 140
Bez ratingu	5 481	5 359
Razem należności handlowe od Członków Giełdy / Uczestników rynków prowadzonych przez Grupę GPW	16 526	19 585

Na dzień 31 grudnia 2018 r. w GK GPW należności handlowe w kwocie 11 614 tys. zł (31 grudnia 2017 r. 7 526 tys. zł) były przeterminowane, w tym kwota 8 401 tys. zł dotyczyła jednostki dominującej. Z ogólnej kwoty należności przeterminowanych na należności jednostki dominującej od dłużników postawionych w stan upadłości lub będących w postępowaniu układowym na dzień 31 grudnia 2018 r. przypada kwota 1 504 tys. zł, a na pozostałe należności przeterminowane: 6 897 tys. zł (a na dzień 31 grudnia 2017 r. odpowiednio: 1 322 tys. zł oraz 3 964 tys. zł).

Na dzień 31 grudnia 2018 r. należności handlowe w kwocie 5 349 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2017 r.: 2 529 tys. zł) były należnościami przeterminowanymi ze stwierdzoną utratą wartości.

Grupa nie posiada żadnych zabezpieczeń ustanowionych na należnościach. Żadne z należności handlowych nie były renegotjowane.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 35 Zmiany w odpisie z tytułu utraty wartości należności

	Stan na dzień 31 grudnia	
	2018 r.	2017 r.
Stan na koniec poprzedniego roku obrotowego	2 529	1 941
Korekta z tyt. pierwszego zastosowania MSSF 9	259	n/d
Stan na początek roku obrotowego	2 788	1 941
Zmiana stanu odpisu - model strat oczekiwanych (MSSF 9)	2 609	n/d
Utworzenie odpisu (MSR 39)	n/d	1 125
Należności spisane w trakcie okresu jako nieściągalne	(48)	(272)
Rozwiązanie niewykorzystanych odpisów (MSR 39)	n/d	(265)
Stan na koniec roku obrotowego	5 349	2 529

Wartość odpisu na dzień 31 grudnia 2017 r. została ustalona zgodnie z MSR 39. Odpis został utworzony w kwocie równej 2 529 tys. zł, co do której Grupa posiadała obiektywne dowody na to, że nie będzie w stanie otrzymać kwot należnych (koncepcja strat poniesionych).

Wartość odpisu na dzień 31 grudnia 2018 r. została ustalona zgodnie z MSSF 9, tzn. zgodnie z koncepcją strat oczekiwanych. Na dzień pierwszego zastosowania MSSF 9, Grupa skorygowała odpis o kwotę równą 259 tys. zł. Szczegóły dotyczące pierwszego zastosowania MSSF 9 przedstawiono w nocie 34.

Należności handlowe Grupy nie posiadają istotnego komponentu finansowania, z tego względu odpis na dzień 31 grudnia 2018 r. został obliczony na podstawie oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia należności. Bazując na danych historycznych za lata 2017-2018, Grupa przeprowadziła analizę statystyczną prawdopodobieństwa spłaty zaległych należności handlowych oddzielnie dla występujących portfeli należności w poszczególnych spółkach z GK GPW.

Grupa uznała, że wskaźniki niewypełnienia zobowiązania oszacowane na podstawie danych historycznych właściwie oddają prawdopodobieństwo braku spłaty należności handlowych w przyszłości, w związku z czym nie dokonywano ich korekt. Zgodnie z przeprowadzoną analizą portfelową ustalono wartość odpisu na należności w kwocie równej 5 349 tys. zł.

Zmiana stanu wartości odpisu na należności handlowe w 2018 r. wyniosła 2 820 zł, przy czym kwota 3 153 zł obciążała koszt 2018 r. Różnica w kwocie 333 tys. stanowiła spisanie należności objętych odpisem w latach poprzednich i tym samym ujętych w wyniku lat poprzednich.

Tabela 36 Należności handlowe brutto według struktury terytorialnej

	Stan na dzień 31 grudnia	
	2018 r.	2017 r.
Należności krajowe	27 944	37 659
Należności zagraniczne	14 046	11 502
Razem należności handlowe brutto	41 990	49 161

Zdaniem Zarządu GPW, z uwagi na krótki termin (max 60 dni) realizacji należności handlowych, wartość księgową tych należności jest zbliżona do ich wartości godziwej.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

14. Aktywa i zobowiązania z tytułu świadczonych usług

Tabela 37 Aktywa z tytułu świadczonych usług

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2018 r.	1 stycznia 2018 r.* (dane przekształcone)
Rynek finansowy	13	868
Pozostałe przychody	1 202	127
Razem aktywa z tytułu świadczonych usług	1 215	995

* Grupa wdrożyła MSSF 15 z dniem 1 stycznia 2018 r. Zaprezentowano ujęcie retrospektywne z łącznym efektem pierwszego zastosowania ujętym na dzień 1 stycznia 2018 r. Na dzień 31 grudnia 2017 r. aktywa z tytułu świadczonych usług zostały zaprezentowane w należnościach handlowych.

Tabela 38 Zobowiązania z tytułu świadczonych usług

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2018 r.	1 stycznia 2018 r.* (dane przekształcone)
Sprzedaż informacji oraz przychody z tytułu kalkulacji stawek referencyjnych	2 132	2 200
Razem rynek finansowy	2 132	2 200
Obsługa obrotu	1 441	2 912
Rozliczenia transakcji	-	1 694
Razem rynek towarowy	1 441	4 606
Pozostałe przychody	8	21
Razem zobowiązania z tytułu świadczonych usług	3 581	6 827

* Grupa wdrożyła MSSF 15 z dniem 1 stycznia 2018 r. Zaprezentowano ujęcie retrospektywne z łącznym efektem pierwszego zastosowania ujętym na dzień 1 stycznia 2018 r. Na dzień 31 grudnia 2017 r. zobowiązania z tytułu świadczonych usług zostały zaprezentowane w krótkoterminowych rozliczeniach międzyokresowych pasywów.

Zobowiązania z tytułu świadczonych usług dotyczą opłat rocznych i kwartalnych od uczestników rynków. Na dzień 31 grudnia 2017 r. były one prezentowane w pozycji „Rozliczenia międzyokresowe pasywów” jako „Rozliczenia międzyokresowe przychodów”. Z kwoty 6 827 tys. zł rozpoznanych jako „Zobowiązania z tytułu świadczonych usług” na dzień 1 stycznia 2018 r., 4 696 tys. zł została rozpoznana jako przychód w okresie 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2018 r.

Więcej informacji na temat zastosowania MSSF 15 w Grupie znajduje się w notce 34.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

15. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Tabela 39 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	Stan na dzień 31 grudnia		
	2018 r.	2017 r. (dane przekształcone)	2016 r. (dane przekształcone)
Gotówka w kasie	-	1	16
Rachunki bieżące (pozostałe)	36 037	40 361	265 502
Rachunki bieżące VAT (split payment)	632	-	-
Lokaty bankowe (do 3 m-cy)	152 055	195 524	97 149
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	188 724	235 886	362 667

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują krótkoterminowe lokaty bankowe i rachunki bieżące oraz gotówkę w kasie. Dla krótkoterminowych depozytów bankowych i rachunków bieżących ich wartość księgowa z uwagi na krótki termin realizacji jest zbliżona do wartości godziwej. Przeciętny termin zapadalności lokat bankowych (do 3 m-cy) w 2018 r. wynosił 2 dni, natomiast w 2017 r. wynosił 3 dni.

Szczegóły dotyczące zmiany prezentacji lokat zostały przedstawione w nocie 35.

16. Kapitał własny

Tabela 40 Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej

	Stan na dzień 31 grudnia		
	2018 r.	2017 r. (dane przekształcone)	2016 r. (dane przekształcone)
Kapitał podstawowy	63 865	63 865	63 865
Pozostałe kapitały	1 267	1 347	1 184
Zyski zatrzymane	824 816	733 682	665 018
Razem kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej	889 948	798 894	730 067

16.1 Kapitał podstawowy

Kapitał akcyjny sprzed 1996 r. w wartości nominalnej 6 000 tys. zł został przeszacowany przy zastosowaniu ogólnego indeksu cen (skumulowany wskaźnik inflacji za okres kwiecień 1991 r. – grudzień 1996 r. wyniósł 464,9%). Na dzień 31 grudnia 2018 r. kapitał zakładowy wynosi 41 972 tys. zł, a przeszacowanie kapitału akcyjnego o wskaźnik inflacji: 21 893 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. kapitał akcyjny GPW wynosił 41 972 tys. zł i był podzielony na 41 972 000 akcji o wartości nominalnej 1 złoty każda, w tym:

- ♦ akcje serii A stanowiły liczbę 14 779 470 (35,21% wszystkich akcji),
- ♦ akcje serii B stanowiły liczbę 27 192 530 (64,79% wszystkich akcji).

Akcje Spółki zostały w całości opłacone.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Akcje serii A to akcje imienne uprzywilejowane co do ilości głosów, mogą ulegać zamianie na akcje na okaziciela i w momencie zamiany stają się akcjami zwykłymi serii B. Na jedną akcję serii A przypadają dwa głosy.

Akcje serii B to akcje na okaziciela, na jedną akcję Serii B przypada jeden głos.

Tabela 41 Struktura własnościowa akcji jednostki dominującej na dzień 31 grudnia 2018 r. i 31 grudnia 2017 r.

	Stan na 31 grudnia 2018 r. i 31 grudnia 2017 r.		
	Wartość nominalna akcji	Udział %	
		w kapitale zakładowym	w liczbie głosów
Skarb Państwa	14 688	35,00%	51,76%
Banki	56	0,13%	0,20%
Biura maklerskie	35	0,08%	0,12%
Pozostali	-	0,00%	0,00%
Razem akcje imienne	14 779	35,21%	52,08%
Akcje na okaziciela	27 193	64,79%	47,92%
Razem	41 972	100,00%	100,00%

16.2 Pozostałe kapitały

Tabela 42 Pozostałe kapitały

	Stan na dzień 1 stycznia 2018 r.	Zmiany wynikające z wyceny i sprzedaży	Stan na dzień 31 grudnia 2018 r.
Wartość aktualizacji	6	(27)	(21)
Podatek odroczony	-	5	5
Razem w Grupie Kapitałowej GPW	6	(22)	(16)
Wartość aktualizacji	1 491	(67)	1 424
Razem w jednostkach wycenianych metodą praw własności	1 491	(67)	1 424
Razem kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	1 497	(89)	1 408
Wartość aktualizacji	(189)	12	(177)
Podatek odroczony	39	(3)	36
Razem kapitał z aktualizacji wyceny rezerw aktuarialnych	(150)	9	(141)
Razem pozostałe kapitały	1 347	(80)	1 267

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

16.3 Zyski zatrzymane

Tabela 43 Zyski zatrzymane w 2018 r.

	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Zysk z lat ubiegłych	Zysk netto bieżącego okresu	Razem zyski zatrzymane
Stan na 31 grudnia 2017 r. <i>(poprzednio raportowane)</i>	106 349	358 038	125 301	156 008	745 696
Korekta - darowizna na rzecz PFN	-	-	(14 660)	2 646	(12 014)
Stan na 31 grudnia 2017 r. <i>(dane przekształcone - korekta PFN)</i>	106 349	358 038	110 641	158 654	733 682
Korekta początkowego zastosowania MSSF 9	-	-	(210)	-	(210)
Stan na 1 stycznia 2018 r. <i>(dane przekształcone - korekta PFN i MSSF 9)</i>	106 349	358 038	110 431	158 654	733 472
Podział zysku za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2017 r.	10 160	2 749	145 745	(158 654)	-
Dywidenda	-	(23 504)	(68 834)	-	(92 338)
Zysk za rok zakończony 31 grudnia 2018 r.	-	-	-	183 683	183 683
Inne zmiany w kapitale	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2018 r.	116 509	337 283	187 342	183 683	824 816

Tabela 44 Zyski zatrzymane w 2017 r.

	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Zysk z lat ubiegłych	Zysk netto bieżącego okresu	Razem zyski zatrzymane
Stan na 31 grudnia 2016 r. <i>(poprzednio raportowane)</i>	99 736	279 539	169 309	131 094	679 678
Korekta - darowizna na rzecz PFN	-	-	-	(14 660)	(14 660)
Stan na 31 grudnia 2016 r. <i>(dane przekształcone - korekta PFN)</i>	99 736	279 539	169 309	116 434	665 018
Podział zysku za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2016 r.	6 618	78 499	31 317	(116 434)	-
Dywidenda	-	-	(90 239)	-	(90 239)
Zysk za rok zakończony 31 grudnia 2017 r.	-	-	-	158 654	158 654
Inne zmiany w kapitale	(5)	-	254	-	249
Stan na 31 grudnia 2017 r. <i>(dane przekształcone - korekta PFN)</i>	106 349	358 038	110 641	158 654	733 682

Zgodnie z obowiązującym spółki Grupy kodeksem spółek handlowych, kwoty przeznaczone do podziału między akcjonariuszy nie mogą przekraczać zysku za ostatni rok obrotowy, powiększonego o zysk z lat ubiegłych, pomniejszonego o poniesione straty oraz o kwoty umieszczone w kapitałach zapasowych i rezerwowych, utworzonych zgodnie z prawem lub statutem, które nie mogą być przeznaczone na wypłatę dywidendy.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Zgodnie ze statutem jednostki dominującej, kapitał zapasowy przeznaczony jest na pokrycie strat bilansowych, jakie mogą powstać w związku z działalnością jednostki dominującej oraz na uzupełnienie kapitału zakładowego lub na wypłatę dywidendy. Kapitał zapasowy nie powinien być niższy niż jedna trzecia kapitału zakładowego. Na kapitał zapasowy dokonuje się odpisów z zysku do podziału w wysokości nie mniejszej niż 10% tego zysku. Odpisu na kapitał zapasowy można zaniechać, gdy stan tego kapitału będzie równy jednej trzeciej kapitału zakładowego. Część kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego może być wykorzystana jedynie na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym.

Kapitał rezerwowy utrzymywany jest w jednostce dominującej dla zapewnienia finansowania inwestycji i innych wydatków związanych z działalnością jednostki dominującej. Kapitał rezerwowy może być przeznaczony na opłacenie kapitału zakładowego lub na wypłatę dywidendy.

16.4 Dywidenda

W dniu 19 czerwca 2018 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie GPW podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku Spółki za 2017 r., w tym postanowiło przeznaczyć na wypłatę dywidendy kwotę 92 338 tys. zł (z zysku za rok 2016: 90 239 tys. zł). Wysokość dywidendy przypadająca na jedną akcję wyniosła 2,20 zł. Dzień dywidendy ustalono na 19 lipca 2018 r. Dywidenda została wypłacona 2 sierpnia 2018 r. Dywidenda wypłacona Skarbowi Państwa wyniosła 32 315 tys. zł.

16.5 Zysk na akcję

Tabela 45 Kalkulacja zysku na akcję

	Rok zakończony 31 grudnia	
	2018 r.	2017 r. (dane przekształcone)
Zysk netto okresu przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	183 701	158 654
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w tys.)	41 972	41 972
Podstawowy/rozwodniony zysk na akcję (w złotych)	4,38	3,78

17. Zobowiązania z tytułu emisji obligacji

Tabela 46 Zobowiązania z tytułu emisji obligacji

	Stan na dzień 31 grudnia	
	2018 r.	2017 r.
Emisja obligacji serii C	124 303	124 050
Emisja obligacji serii D i E	119 658	119 523
Razem długoterminowe	243 961	243 573
Emisja obligacji serii C	682	682
Emisja obligacji serii D i E	1 256	1 256
Razem krótkoterminowe	1 938	1 938
Razem zobowiązania z tytułu emisji obligacji	245 899	245 511

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 47 Zobowiązania z tytułu emisji obligacji

	Rok zakończony 31 grudnia 2018 r.							Stan na koniec okresu
	Stan na początek okresu	Emisja obligacji	Wykup obligacji	Odsetki naliczone	Odsetki zapłacone	Koszty poniesione	Rozliczenie kosztów	
Kapitał	244 929	-	-	-	-	-	-	244 929
Odsetki	2 322	-	-	7 300	(7 300)	-	-	2 322
Rozliczenie kosztów emisji	(1 740)	-	-	-	-	(2)	390	(1 352)
Razem zobowiązania z tytułu emisji obligacji	245 511	-	-	7 300	(7 300)	(2)	390	245 899

Tabela 48 Zobowiązania z tytułu emisji obligacji

	Rok zakończony 31 grudnia 2017 r.							Stan na koniec okresu
	Stan na początek okresu	Emisja obligacji	Wykup obligacji	Odsetki naliczone	Odsetki zapłacone	Koszty poniesione	Rozliczenie kosztów	
Kapitał	245 484	119 929	(120 484)	-	-	-	-	244 929
Odsetki	2 730	-	-	7 234	(7 642)	-	-	2 322
Rozliczenie kosztów emisji	(1 873)	-	-	-	-	(257)	390	(1 740)
Razem zobowiązania z tytułu emisji obligacji	246 341	119 929	(120 484)	7 234	(7 642)	(257)	390	245 511

Obligacje serii C

29 września 2015 r. Zarząd GPW podjął uchwałę w sprawie emisji niezabezpieczonych obligacji na okaziciela serii C. Obligacje zostały wyemitowane 6 października 2015 r.

6 października 2015 r. GPW wyemitowała 1 250 000 sztuk obligacji na okaziciela serii C o łącznej wartości nominalnej 125 000 tys. zł. Wartość nominalna i cena emisyjna jednej obligacji wyniosła 100 zł. Obligacje serii C są oprocentowane według stałej stopy procentowej w wysokości 3,19 procent w skali roku. Odsetki od obligacji są wypłacane w okresach półrocznych. Wykup obligacji nastąpi w dniu 6 października 2022 r. poprzez płatność na rzecz obligatariuszy ich wartości nominalnej.

Obligacje serii C zostały wprowadzone do alternatywnego systemu obrotu na Catalist.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. wartość godziwa obligacji serii C wynosi 128 565 tys. zł.

Obligacje serii D i E

13 października 2016 r. Zarząd GPW podjął uchwałę w sprawie emisji 1 200 000 niezabezpieczonych obligacji na okaziciela o wartości nominalnej 100 zł każda i o łącznej wartości nominalnej 120 000 tys. zł. Obligacje zostały wyemitowane w styczniu 2017 r. w dwóch seriach: serii D o łącznej wartości nominalnej 60 000 tys. zł oraz serii E o łącznej wartości nominalnej 60 000 tys. zł. Cena emisyjna obligacji serii D, skierowanej do inwestorów instytucjonalnych wyniosła 100 zł, natomiast cena emisyjna obligacji serii E, skierowanej do inwestorów indywidualnych wyniosła (w zależności od daty złożenia zapisu) od 99,88 zł do 99,96 zł.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Obligacje są oprocentowane według zmiennej stopy procentowej określanej jako suma stawki referencyjnej WIBOR 6M oraz marży równej 95 punktom bazowym. Odsetki od obligacji są wypłacane w okresach półrocznych. Dzień wykupu Obligacji przypada na 31 stycznia 2022 r.

Obligacje serii D i E zostały wprowadzone do obrotu na rynku regulowanym Catalyst prowadzonym przez GPW i ASO Catalyst prowadzonym przez BondSpot.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. wartość godziwa obligacji serii D i E wynosi 122 492 tys. zł.

18. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Tabela 49 Podział zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych na krótko- i długoterminowe

	Stan na dzień 31 grudnia	
	2018 r.	2017 r.
Świadczenia emerytalne	690	631
Pozostałe świadczenia pracownicze	457	823
Długoterminowe	1 147	1 454
Świadczenia emerytalne	142	123
Pozostałe świadczenia pracownicze	14 136	12 835
Krótkoterminowe	14 278	12 958
Razem zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	15 425	14 412

18.1 Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych

Grupa prowadzi ewidencję rezerw na świadczenia emerytalne w oparciu o wycenę aktuarialną sporządzaną na dzień bilansowy przez niezależną firmę doradztwa aktuarialnego.

Tabela 50 Świadczenia pracownicze ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów – wynikające z wyceny aktuarialnej

	Stan na dzień 31 grudnia	
	2018 r.	2017 r.
Świadczenia ujęte w kosztach działalności operacyjnej	108	27
Świadczenia obciążające inne całkowite dochody	(12)	48
Razem świadczenia ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	96	75

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 51 Zmiany stanu zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych

	Stan na dzień 31 grudnia	
	2018 r.	2017 r.
Świadczenia emerytalne - stan na początek okresu	754	734
Koszty bieżącego zatrudnienia	85	82
Koszty odsetek	23	24
Zyski i straty z rozliczenia programu świadczeń	-	(79)
Straty/(zyski) aktuarialne ujęte w innych całkowitych dochodach, wynikające ze zmian:	(11)	48
- założeń finansowych	52	33
- założeń demograficznych	(25)	2
- pozostałych założeń	(38)	13
Razem zmiany ujęte w całkowitych dochodach	97	75
Wypłacone świadczenia	(20)	(55)
Świadczenia emerytalne - stan na koniec okresu	831	754

Tabela 52 Główne założenia aktuarialne przyjęte na dni kończące okresy sprawozdawcze

	Stan na dzień 31 grudnia	
	2018 r.	2017 r.
Stopa dyskonta	2,6%	3,2%
Średni zakładany roczny wzrost podstaw kalkulacji rezerwy na odprawę emerytalno-rentowe	3,5%	3,5%
Inflacja (rocznie)	2,5%	2,5%
Średni ważony współczynnik mobilności pracowniczej	4,8% - 8,1%	5,1% - 8%

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

18.2 Zobowiązania z tytułu pozostałych świadczeń pracowniczych

Tabela 53 Zmiany w krótko- i długoterminowych zobowiązaniach z tyt. świadczeniach pracowniczych

	Rok zakończony 31 grudnia 2018 r.					
	Stan na początek okresu	Zawiąza- nie	Wykorzy- stanie	Reklasy- fikacja	Rozwią- zanie	Stan na koniec okresu
Nagrody roczne i premie	10 097	11 358	(9 538)	142	(363)	11 696
Niewykorzystane urlopy	2 422	1 954	(587)	-	(1 481)	2 308
Godziny nadliczbowe	291	23	(63)	-	(227)	24
Ryczałty samochodowe	-	1	-	-	-	1
Niewypłacone wynagrodzenia	25	107	(25)	-	-	107
Razem krótkoterminowe	12 835	13 443	(10 213)	142	(2 071)	14 136
Nagrody roczne i premie	823	3	(35)	(142)	(192)	457
Odprawy reorganizacyjne	-	-	-	-	-	-
Razem długoterminowe	823	3	(35)	(142)	(192)	457
Razem zobowiązania z tytułu pozostałych świadczeń pracowniczych	13 658	13 446	(10 248)	-	(2 263)	14 593

Tabela 54 Zmiany w krótko- i długoterminowych zobowiązaniach z tyt. świadczeniach pracowniczych

	Rok zakończony 31 grudnia 2017 r.					
	Stan na początek okresu	Zawiąza- nie	Wykorzy- stanie	Reklasy- fikacja	Rozwią- zanie	Stan na koniec okresu
Nagrody roczne i premie	5 661	11 368	(6 158)	173	(947)	10 097
Niewykorzystane urlopy	2 336	747	(351)	-	(310)	2 422
Godziny nadliczbowe	-	291	-	-	-	291
Ryczałty samochodowe	3	-	(1)	-	(2)	-
Niewypłacone wynagrodzenia	-	25	-	-	-	25
Razem krótkoterminowe	8 000	12 431	(6 510)	173	(1 259)	12 835
Nagrody roczne i premie	1 212	531	(42)	(173)	(705)	823
Razem długoterminowe	1 212	531	(42)	(173)	(705)	823
Razem zobowiązania z tytułu pozostałych świadczeń pracowniczych	9 212	12 962	(6 552)	-	(1 964)	13 658

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

19. Zobowiązania handlowe

Tabela 55 Zobowiązania handlowe

	Stan na dzień 31 grudnia	
	2018 r.	2017 r.
Zobowiązania wobec podmiotów stowarzyszonych	214	197
Zobowiązania wobec pozostałych podmiotów	8 361	21 106
Razem zobowiązania handlowe	8 575	21 303

Zdaniem Zarządu jednostki dominującej, z uwagi na krótki termin realizacji zobowiązań handlowych wartość księgowa tych zobowiązań jest zbliżona do wartości godziwej.

20. Pozostałe zobowiązania

Tabela 56 Pozostałe zobowiązania w podziale na krótko- i długoterminowe

	Stan na dzień 31 grudnia		
	2018 r.	2017 r. (dane przekształcone)	2016 r. (dane przekształcone)
Zobowiązania z tytułu zakupów inwestycyjnych	2 224	2 224	2 224
Zobowiązania wobec Polskiej Fundacji Narodowej	9 611	10 830	12 014
Razem długoterminowe	11 835	13 054	14 238
Zobowiązania z tytułu wypłaty dywidendy	248	232	214
Zobowiązania z tytułu VAT	14 988	19 588	94 281
Zobowiązania z tytułu innych rozrachunków publiczno-prawnych	2 222	1 165	2 642
Zobowiązania z tytułu zakupów inwestycyjnych	3 783	3 330	10 931
Zobowiązania wobec Polskiej Fundacji Narodowej	1 219	1 184	2 646
Inne zobowiązania	2 830	1 468	36
Razem krótkoterminowe	25 289	26 967	110 744
Razem pozostałe zobowiązania	37 124	40 021	124 982

21. Rozliczenia międzyokresowe pasywów

Na dzień 31 grudnia 2018 r. Grupa wykazała rozliczenia międzyokresowe pasywów w kwocie 5 592 tys. zł, w tym część długoterminowa w kwocie 5 033 tys. zł i część krótkoterminowa w kwocie 559 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2017 r. Grupa wykazała rozliczenia międzyokresowe przychodów w kwocie 12 978 tys. zł, w tym część długoterminowa w kwocie 5 592 tys. zł i część krótkoterminowa w kwocie 7 386 tys. zł.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Główną pozycję rozliczeń międzyokresowych pasywów stanowi dotacja do aktywów w postaci otrzymanej od Polskich Sieci Energetycznych S.A. refundacji części kosztów dotyczących projektu PCR, o którym mowa w nocie 5, o wartości bilansowej na dzień 31 grudnia 2018 r. w kwocie 5 592 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2017 r. w kwocie 6 151 tys. zł).

Refundacja została przyznana w 2016 r. po spełnieniu przez TGE określonych w umowie warunków, podczas gdy faktyczne otrzymanie środków pieniężnych nastąpiło w styczniu 2017 r. Ogólna kwota otrzymanej refundacji wyniosła 6 998 tys. zł i dotyczyła:

dotacji do aktywów – rzeczowych aktywów trwałych w kwocie 538 tys. zł i wartości niematerialnych w kwocie 5 955 tys. zł (w tym know-how, o którym mowa w nocie 5) – ta część dotacji została ujęta w rozliczeniach międzyokresowych pasywów w wartości początkowej 6 493 tys. zł z czego 559 tys. zł zostało ujęte w wyniku finansowym za 2018 r., 320 tys. zł w 2017 r. oraz 22 tys. zł. w 2016 r. dotacji do dochodów w kwocie 505 tys. zł – część dotycząca pokrycia kosztów wynagrodzeń pracowników zaangażowanych w projekt PCR – ta część dotacji została ujęta w pozostałych przychodach w 2016 roku.

22. Przychody ze sprzedaży

Tabela 57 Podział przychodów z sprzedaży

	Rok zakończony 31 grudnia	
	2018 r.	2017 r.
Rynek finansowy:	191 852	208 849
Obsługa obrotu:	124 280	141 336
Akcje i inne instrumenty o charakterze udziałowym	94 082	109 564
Instrumenty pochodne	12 068	11 888
Inne opłaty od uczestników rynku	7 396	7 498
Instrumenty dłużne	10 354	11 958
Inne instrumenty rynku kasowego	380	428
Obsługa emitentów:	22 805	24 968
Opłaty za notowanie	19 732	20 013
Opłaty za wprowadzenie i dopuszczenie oraz inne opłaty	3 073	4 955
Sprzedaż informacji oraz przychody z tytułu kalkulacji stawek referencyjnych:	44 767	42 545
Informacje czasu rzeczywistego oraz przychody z tyt. kalkulacji stawek referencyjnych	41 142	39 529
Indeksy i dane historyczno-statystyczne	3 625	3 016
Rynek towarowy:	153 555	142 088
Obsługa obrotu:	78 547	70 092
Obrót energią elektryczną:	18 395	8 815
<i>Rynek kasowy</i>	3 023	2 680
<i>Rynek forward</i>	15 372	6 135
Obrót gazem:	10 809	10 846
<i>Rynek kasowy</i>	2 511	2 441
<i>Rynek forward</i>	8 298	8 405
Obrót prawami majątkowymi do świadectw pochodzenia	37 817	39 614
Inne opłaty od uczestników rynku	11 526	10 817
Prowadzenie rejestru świadectw pochodzenia	28 696	30 628
Rozliczenia transakcji	45 862	41 019
Sprzedaż informacji	450	349
Pozostałe przychody	1 374	1 019
Razem przychody ze sprzedaży	346 781	351 956

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 58 Przychody wg struktury geograficznej

	Rok zakończony 31 grudnia			
	2018 r.	Udział w %	2017 r.	Udział w %
Od odbiorców zagranicznych	93 296	26,9%	83 535	23,7%
Od odbiorców krajowych	253 485	73,1%	268 421	76,3%
Razem przychody ze sprzedaży	346 781	100,0%	351 956	100,0%

23. Koszty działalności operacyjnej

Tabela 59 Podział kosztów działalności operacyjnej

	Rok zakończony 31 grudnia	
	2018 r.	2017 r.
Amortyzacja*	31 772	28 325
Koszty osobowe	55 065	50 764
Inne koszty osobowe	13 765	12 081
Czynsze i inne opłaty eksploatacyjne	9 122	9 505
Opłaty i podatki:	13 428	6 553
<i>w tym opłaty do KNF</i>	<i>12 538</i>	<i>5 579</i>
Usługi obce	44 520	53 194
Inne koszty operacyjne	6 140	5 341
Razem koszty działalności operacyjnej	173 812	165 763

* Amortyzacja na dzień 31 grudnia 2017 r. w kwocie 1 394 tys. zł została skapitalizowana na wartości niematerialne - Licencje (nowy system notujący TGE - X-Stream oraz System Sapri). Łączna wartość amortyzacji rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych za 2017 r. wynosiła: 29 719 tys. zł.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

23.1. Koszty osobowe i inne koszty osobowe

Tabela 60 Podział kosztów osobowych

	Rok zakończony 31 grudnia	
	2018 r.	2017 r.
Wynagrodzenia brutto	42 135	38 856
Nagrody roczne i premie	9 469	9 098
Odprawy emerytalne	109	26
Odprawy reorganizacyjne	230	192
Zakaz konkurencji	272	-
Pozostałe (w tym: niewykorzystane urlopy, godziny nadliczbowe)	304	1 213
Razem wynagrodzenia osobowe	52 519	49 385
Wynagrodzenia bezosobowe	2 546	1 379
Razem koszty osobowe	55 065	50 764

Tabela 61 Podział innych kosztów osobowych

	Rok zakończony 31 grudnia	
	2018 r.	2017 r.
Koszty ubezpieczeń społecznych (ZUS)	8 142	7 870
Pracowniczy Program Emerytalny (PPE)	1 001	487
Pozostałe świadczenia (w tym: opieka lekarska, karnety obiadowe, zajęcia sportowe, ubezpieczenie i inne)	4 622	3 724
Razem inne koszty osobowe	13 765	12 081

Grupa oferuje pracownikom przechodzącym na rentę inwalidzką lub emeryturę odprawę w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia.

Jednostka dominująca dodatkowo oferuje swoim pracownikom program określonych składek (Pracowniczy Program Emerytalny). Program określonych składek finansowany jest ze składek GPW i pracownika na rzecz funduszu emerytalnego działającego niezależnie od struktury finansowej GPW.

System wynagrodzeń dla członków Zarządu Spółek z Grupy funkcjonuje w oparciu o Nową Ustawę Kominową (szerszy opis został zawarty w nocie 2.17.4).

Grupa posiada program motywacyjny dla swoich pracowników, którego elementami są: część stała (wynagrodzenie zasadnicze) i część zmienna (premia roczna oraz premia dodatkowa). Część zmienna systemu motywacyjnego, zwana premią roczną, oparta jest o indywidualną ocenę pracownika powiązaną z zyskiem ze sprzedaży. Nagroda dodatkowa zgodnie z regulaminem wynagradzania przyznawana jest przez Zarząd na wniosek złożonego w kwocie nieprzekraczającej maksymalnej ustalonej kwoty nagrody dodatkowej (ustalonej jako % wartości wypłaconych wynagrodzeń).

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

23.2. Usługi obce

Tabela 62 Podział usług obcych

	Rok zakończony 31 grudnia	
	2018 r.	2017 r.
<i>Utrzymanie infrastruktury IT</i>	15 998	15 752
<i>Usługi na rzecz utrzymania rynku TBSP</i>	1 466	1 091
<i>Łącza transmisji danych</i>	5 102	5 242
<i>Modyfikacja oprogramowania</i>	374	10 382
Razem koszty IT	22 940	32 467
<i>Remonty, konserwacja, serwis instalacji</i>	1 026	1 012
<i>Ochrona</i>	1 412	1 396
<i>Sprzątanie</i>	533	528
<i>Telefonia stacjonarna i komórkowa</i>	384	389
Razem utrzymanie budynku i urządzeń biurowych	3 355	3 325
Usługi dotyczące rynku międzynarodowego (energii)	1 857	2 003
Leasing, najem i eksploatacja samochodów	711	659
Usługi transportowe	137	139
Promocja, edukacja i rozwój rynku	5 424	4 618
Wspieranie płynności rynku	908	522
Doradztwo (w tym: obsługa prawna, doradztwo biznesowe, usługi audytorskie)	6 697	6 213
Serwisy informacyjne	261	956
Szkolenia	973	813
Opłaty pocztowe	75	95
Opłaty bankowe	172	123
Tłumaczenia	349	364
Pozostałe	661	897
Razem usługi obce	44 520	53 194

23.3. Inne koszty operacyjne

Tabela 63 Podział innych kosztów operacyjnych

	Rok zakończony 31 grudnia	
	2018 r.	2017 r.
Zużycie materiałów i energii	3 278	3 239
<i>Energia elektryczna i ciepła</i>	1 429	1 529
<i>Pozostałe</i>	1 849	1 710
Składki członkowskie	632	627
Ubezpieczenia	324	288
Odpis z tytułu prawa wieczystego użytkowania	106	106
Podróże służbowe	1 304	825
Wyjazdy na konferencje	246	231
Pozostałe koszty	250	25
Razem inne koszty operacyjne	6 140	5 341

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

24. Pozostałe przychody oraz pozostałe koszty

24.1. Pozostałe przychody

Tabela 64 Podział pozostałych przychodów

	Rok zakończony 31 grudnia	
	2018 r.	2017 r. (dane przekształcone)
Otrzymane odszkodowania	15	21
Zysk ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	356	31
Odwroćenie odpisu aktualizującego wartość inwestycji	-	2 921
Roczna korekta naliczonego VAT	413	245
Usługi medyczne refakturowane pracownikom	367	317
Rozliczenie projektu PCR	581	-
Inne	971	324
Razem pozostałe przychody	2 703	3 859

Na pozostałe przychody operacyjne w 2018 i 2017 r. składają się m.in.: roczna korekta VAT, usługi medyczne refakturowane pracownikom, zwrot nadpłaconego podatku u źródła, rozliczenie kosztów Wspólnoty Lokalowej "Książęca 4", przychody z tytułu podziału majątku spółek w upadłości (dot. należności handlowych Grupy) oraz przychody od operatora polskiego systemu przesyłowego elektroenergetycznego w ramach rozliczenia realizacji projektów międzynarodowych (patrz: nota 21).

24.2. Pozostałe koszty

Tabela 65 Podział pozostałych kosztów

	Rok zakończony 31 grudnia	
	2018 r.	2017 r.* (dane przekształcone)
Darowizny	488	581
Strata na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	78	18
Odszkodowania, kary, grzywny	4	15
Utrata wartości inwestycji i zaniechane inwestycje	828	-
Inne koszty	916	2 282
Razem pozostałe koszty	2 314	2 896

* Pozostałe koszty związane z utworzeniem odpisów na należności w roku zakończonym 31 grudnia 2017 r. zostały zaprezentowane w pozycji "strata z tytułu utraty wartości należności" w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w celu spójnej prezentacji z danymi za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. Odpis na należności w 2017 r. został obliczony zgodnie z MSR 39. Z dniem 1 stycznia 2018 r. Grupa wdrożyła MSSF 15. Odpis na należności w 2018 r. został obliczony zgodnie z MSSF 15.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

W roku 2018 Grupa przekazała darowizny na rzecz:

- ◆ Fundacji GPW – 461 tys. zł,
- ◆ Uniwersytetu Warszawskiego – 10 tys. zł,
- ◆ Europejskiej Fundacji na rzecz osób potrzebujących – 5 tys. zł,
- ◆ Caritas – 1 tys. zł,
- ◆ Dom Samotnej Matki – 4 tys. zł,
- ◆ Fundacji Dziecięca Fantazja – 5 tys. zł,
- ◆ Fundacji Avalon – 1 tys. zł.

W roku 2017 Grupa przekazała darowizny na rzecz:

- ◆ Fundacja GPW – 414 tys. zł,
- ◆ Archidiecezja Warszawska – 140 tys. zł,
- ◆ Fundacja Wolność i Demokracja – 25 tys. zł,
- ◆ Fundacja Dziecięca Fantazja – 2 tys. zł.

25. Przychody oraz koszty finansowe

25.1. Przychody finansowe

Tabela 66 Podział przychodów finansowych

	Rok zakończony 31 grudnia	
	2018 r.	2017 r.
Odsetki od rachunków bieżących i lokat bankowych zaliczanych do środków pieniężnych i ekwiwalentów	2 900	3 340
Odsetki od lokat bankowych (od 3 do 12 m-cy)	3 020	1 991
Odsetki od certyfikatów depozytowych	513	-
Odsetki od obligacji korporacyjnych	1 097	-
Zysk z tytułu sprzedaży Aquis i utraty kontroli nad PAR	45 912	-
Pozostałe przychody finansowe	997	219
Razem przychody finansowe	54 439	5 550

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

25.2. Koszty finansowe

Tabela 67 Podział kosztów finansowych

	Rok zakończony 31 grudnia	
	2018 r.	2017 r.
Odsetki od wyemitowanych obligacji, w tym:	7 691	7 624
<i>Naliczone</i>	391	2 712
<i>Wyplacone</i>	7 300	4 912
Odsetki od pożyczek i kredytów	-	1 267
Strata ze zbycia lub spadku wartości posiadanych udziałów	141	17
Odsetki od zobowiązań podatkowych	1 064	878
Pozostałe koszty finansowe	266	1 361
Razem koszty finansowe	9 162	11 147

26. Instrumenty finansowe

Tabela 68 Istotne pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów za rok 2018 w podziale na kategorie instrumentów finansowych

	Rok zakończony 31 grudnia 2018 r.					
	Odsetki uzyskane/ zapłacone <i>(patrz: rachunek przepływów pieniężnych)</i>	Odsetki naliczone, przeszaco- wania i koszty emisji obligacji	Odpis z tytułu utrąty wartości	Razem kwoty ujęte w rachunku wyników <i>(patrz: nota 25.1 oraz 25.2)</i>	Razem kwoty ujęte w innych całkowitych dochodach	Razem kwoty ujęte w spr. z całk. dochodów
Należności handlowe (brutto)	-	-	(3 153)	(3 153)	-	(3 153)
Instrumenty kapitałowe (wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody)	-	-	-	-	(27)	(27)
Obligacje korporacyjne	763	334	-	1 097	-	1 097
Certyfikaty depozytowe	355	158	-	513	-	513
Lokaty bankowe	4 868	1 052	-	5 920	-	5 920
Pozostałe aktywa finansowe (w tym: udzielone pożyczki)	-	28	-	28	-	28
Aktywa razem	5 986	1 572	(3 153)	4 405	(27)	4 378
Wyemitowane obligacje	(7 300)	(390)	-	(7 690)	-	(7 690)
Zobowiązania razem	(7 300)	(390)	-	(7 690)	-	(7 690)
Razem kwoty ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w związku z instrumentami finansowymi	13 286	1 962	(3 153)	12 095	(27)	12 068

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 69 Istotne pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów za rok 2017 w podziale na kategorie instrumentów finansowych

	Rok zakończony 31 grudnia 2017 r.					
	<i>(dane przekształcone)</i>					
	Odsetki uzyskane/ zapłacone <i>(patrz: rachunek przepływów pieniężnych)</i>	Odsetki naliczone, przeszaco- wania i koszty emisji obligacji	Odpis z tytułu utruty wartości	Razem kwoty ujęte w rachunku wyników <i>(patrz: nota 25.1 oraz 25.2)</i>	Razem kwoty ujęte w innych całkowitych dochodach	Razem kwoty ujęte w spr. z całk. dochodów
Należności handlowe (brutto)	-	-	(607)	(607)	-	(607)
Instrumenty kapitałowe	-	-	(24)	(24)	-	(24)
Lokaty bankowe	4 761	570	-	5 331	-	5 331
Aktywa razem	4 761	570	(631)	4 700	-	4 700
Wyemitowane obligacje	(7 642)	18	-	(7 624)	-	(7 624)
Leasing finansowy	-	(4)	-	(4)	-	(4)
Zobowiązania razem	(7 642)	14	-	(7 628)	-	(7 628)
Razem kwoty ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w związku z instrumentami finansowymi	12 403	556	(631)	12 328	-	12 328

Tabela 70 Istotne pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów za rok 2016 w podziale na kategorie instrumentów finansowych

	Rok zakończony 31 grudnia 2016 r.					
	<i>(dane przekształcone)</i>					
	Odsetki uzyskane/ zapłacone <i>(patrz: rachunek przepływów pieniężnych)</i>	Odsetki naliczone, przeszaco- wania i koszty emisji obligacji	Odpis z tytułu utruty wartości	Razem kwoty ujęte w rachunku wyników <i>(patrz: nota 25.1 oraz 25.2)</i>	Razem kwoty ujęte w innych całkowitych dochodach	Razem kwoty ujęte w spr. z całk. dochodów
Należności handlowe (brutto)	-	-	(395)	(395)	-	(395)
Instrumenty kapitałowe	-	-	(15)	(15)	-	(15)
Lokaty bankowe	8 167	(1 762)	-	6 405	-	6 405
Aktywa razem	8 167	(1 762)	(410)	5 995	-	5 995
Wyemitowane obligacje	(5 770)	(1 859)	-	(7 629)	-	(7 629)
Leasing finansowy	-	(13)	-	(13)	-	(13)
Zobowiązania razem	(5 770)	(1 872)	-	(7 642)	-	(7 642)
Razem kwoty ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w związku z instrumentami finansowymi	13 937	110	(410)	13 637	-	13 637

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

27. Podatek dochodowy

Tabela 71 Podział podatku dochodowego na część bieżącą i odroczoną

	Rok zakończony 31 grudnia	
	2018 r.	2017 r. (dane przekształcone)
Podatek dochodowy bieżący	38 767	36 825
Podatek odroczony	3 563	(4 551)
Razem podatek dochodowy	42 334	32 274

Zgodnie z przepisami podatkowymi obowiązującymi w Polsce stawka podatkowa obowiązująca w latach 2018 i 2017 to 19%.

Tabela 72 Uzgodnienie teoretycznego podatku wynikającego z zysku brutto i ustawowej stawki podatkowej do obciążenia z tytułu podatku dochodowego wykazanego w sprawozdaniu z całkowitych dochodów

	Rok zakończony 31 grudnia	
	2018 r.	2017 r. (dane przekształcone)
Zysk przed opodatkowaniem	226 035	191 011
Stawka podatku dochodowego	19%	19%
Podatek dochodowy według ustawowej stawki podatkowej	42 947	36 292
Efekt podatkowy:	(613)	(4 018)
Kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów	1 806	847
Strat podatkowych jednostek zależnych nie ujętych w odroczonym podatku dochodowym	(101)	49
Rozpoznanie aktywa z tyt. odroczonego podatku dochodowego na inwestycji w jednostkę stowarzyszoną	-	(2 324)
Niepodlegających opodatkowaniu udziałów w (zyskach)/stratach jednostek stowarzyszonych	(2 005)	(1 911)
Pozostałych korekt	(313)	(679)
Obciążenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego	42 334	32 274

Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., jako Spółka Reprezentująca Podatkową Grupę Kapitałową jest podmiotem odpowiedzialnym za kalkulację i wypłacanie zaliczek na podatek dochodowy od osób prawnych Podatkowej Grupy Kapitałowej zgodnie z przepisami Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Na dzień 31 grudnia 2018 r. kwota zobowiązania PGK GPW wobec Urzędu Skarbowego wynosiła 1 819 tys. zł. (na dzień 31 grudnia 2017 r. 6 108 tys. zł). Na dzień 31 grudnia 2018 r. kwota 1 334 tys. zł stanowi zobowiązanie wobec US pozostałych spółek spoza PGK GPW (na dzień 31 grudnia 2017 r. kwota 95 tys. stanowiła należność).

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

28. Zakontraktowane nakłady inwestycyjne oraz gwarancje

Na dzień 31 grudnia 2018 r. wartość zakontraktowanych zobowiązań inwestycyjnych dotyczących rzeczowych aktywów trwałych wyniosła 253 tys. zł i dotyczyła głównie zakupu sprzętu informatycznego wraz z oprogramowaniem w GPW (na dzień 31 grudnia 2017 r. wartość ta wyniosła 1 226 tys. zł i dotyczyła głównie zakupu przełączników CISO w TGE).

Na dzień 31 grudnia 2018 r. wartość zakontraktowanych zobowiązań inwestycyjnych dotyczących wartości niematerialnych wyniosła 1 100 tys. zł i dotyczyła głównie systemu nadzoru obrotu w GPW i zakupu aplikacji 2PI w TGE. Na dzień 31 grudnia 2017 r. wartość ta wyniosła 1 979 tys. zł i dotyczyła głównie systemu nadzoru obrotu i zakupu licencji Microsoft dla GK GPW.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. spółka zależna TGE posiada dwie gwarancje bankowe obie w wysokości 3,6 mln EUR (na dzień 31 grudnia 2017 r. posiadała jedną gwarancję bankową w wysokości 7,8 mln EUR), udzielone na rzecz NordPool przez jeden z banków, z tytułu rozliczeń pomiędzy TGE S.A. a Nord Pool w procesie Marekt Coupling, jedna z terminem ważności do 30 kwietnia 2019 r., druga z terminem ważności do 30 czerwca 2019 r.

29. Transakcje z jednostkami powiązanymi

Jednostkami powiązanymi z Grupą są:

- ♦ jednostki stowarzyszone,
- ♦ Skarb Państwa jako podmiot dominujący (posiadający na dzień 31 grudnia 2017 r. 35,00% udziału w kapitale akcyjnym oraz 51,76% głosów na Walnym Zgromadzeniu GPW),
- ♦ jednostki kontrolowane i współkontrolowane przez Skarb Państwa oraz jednostki, na które Skarb Państwa ma znaczący wpływ,
- ♦ członkowie kluczowego personelu kierowniczego Grupy – Zarządów i Rad Nadzorczych spółek z Grupy.

29.1. Informacje o transakcjach z jednostkami powiązanymi ze Skarbem Państwa

Spółki z udziałem Skarbu Państwa

Grupa nie prowadzi ewidencji umożliwiającej jednoznaczne identyfikowanie i agregowanie transakcji z wszystkimi podmiotami powiązanymi ze Skarbem Państwa.

Spółki z udziałem Skarbu Państwa, z którymi jednostka dominująca zawiera transakcje, są emitentami (od których GPW pobiera opłaty za wprowadzenie oraz notowanie), oraz członkami giełdy (od których GPW pobiera opłaty za możliwość zawierania transakcji na rynku giełdowym, za dostęp do systemów informatycznych GPW oraz od obrotu instrumentami finansowymi).

Spółki z udziałem Skarbu Państwa, z którymi TGE oraz IRGIT zawierają transakcje są uczestnikami rynków prowadzonych przez TGE oraz członkami Izby Rozliczeniowej. Opłaty od ww. podmiotów pobierane są za uczestnictwo oraz z tytułu transakcji zawieranych na rynkach prowadzonych przez TGE, w zakresie wystawiania oraz umarzania praw majątkowych do świadectw pochodzenia oraz z tytułu rozliczania transakcji.

Wszystkie transakcje handlowe z jednostkami z udziałem Skarbu Państwa są zawierane w normalnym trybie działalności i są dokonywane na warunkach rynkowych.

Komisja Nadzoru Finansowego

1 stycznia 2016 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Finansów określające m. in. sposób wyliczania oraz sposób i terminy uiszczania opłat przez podmioty zobowiązane. Zgodnie z rozporządzeniem, do dnia 31 sierpnia danego roku kalendarzowego, Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego podaje do publicznej wiadomości, w drodze komunikatu ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym Komisji Nadzoru Finansowego

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

wysokości stawek i wskaźników koniecznych do wyliczenia opłaty. Na tej podstawie podmioty zobowiązane do wniesienia opłaty wyliczą ostateczną wysokość opłaty rocznej należnej za dany rok i uiszczają ją w terminie do dnia 30 września danego roku kalendarzowego.

Wysokość opłat na rzecz KNF w 2018 r. wyniosła 12 538 tys. zł, a w 2017 r. 5 579 tys. zł.

Urząd Skarbowy

Grupa na mocy polskich przepisów podlega obowiązkowi podatkowemu. W związku z tym, każda ze spółek z Grupy płaci podatek Skarbowi Państwa, który jest jednostką powiązaną. Zasady i przepisy obowiązujące Grupę w tym zakresie są identyczne z tymi, które obowiązują pozostałe jednostki niebędące jednostkami powiązanymi.

29.2. Transakcje ze spółkami stowarzyszonymi

Tabela 73 Transakcje Grupy ze spółkami stowarzyszonymi

	Stan na 31 grudnia 2018 r.		Rok zakończony 31 grudnia 2018 r.	
	Należności	Zobowiązania	Przychody ze sprzedaży	Koszty działalności operacyjnej
Grupa KDPW S.A.	62	-	279	112
Centrum Giełdowe S.A.	-	639	38	3 985
Aquis Exchange Limited (do III 2018 r.)*	n/d	n/d	1	-
Polska Agencja Ratingowa S.A. (od X 2018 r.)*	46	-	71	-
Razem	108	639	389	4 097

* Więcej szczegółów dotyczących Aquis Exchange Limited i Polskiej Agencji Ratingowej S.A. znajduje się w notcie 6.

Tabela 74 Transakcje Grupy ze spółkami stowarzyszonymi

	Stan na 31 grudnia 2017 r.		Rok zakończony 31 grudnia 2017 r.	
	Należności	Zobowiązania	Przychody ze sprzedaży	Koszty działalności operacyjnej
Grupa KDPW S.A.	-	-	20	100
Centrum Giełdowe S.A.	-	177	-	2 017
Aquis Exchange Limited	9	20	14	20
Razem	9	197	34	2 137

W dniu 10 maja 2018 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Centrum Giełdowe podjęło decyzję o przeznaczeniu części zysku spółki za rok 2017 r. w kwocie 1 501 tys. zł na wypłatę dywidendy. Kwota dywidendy przypadająca jednostce dominującej wyniosła 372 tys. zł. Dywidenda została wypłacona w dniu 30 maja 2018 r. W 2017 r. Centrum Giełdowe wypłaciło dywidendę za 2016 r. w łącznej kwocie 413 tys. zł, z czego Jednostce Dominującej przypadła kwota 102 tys. zł.

W roku zakończonym 31 grudnia 2018 r. oraz 31 grudnia 2017 r. należności od jednostek stowarzyszonych nie zostały spisane w koszty jako nieściągalne, jak również nie utworzono odpisów aktualizujących należności od jednostek stowarzyszonych.

W związku z posiadaniem i najmem powierzchni w kompleksie Centrum Giełdowe, GPW ponosi opłaty za najem oraz eksploatację powierzchni biurowej, w tym części wspólnych, na rzecz spółki zarządzającej budynkiem – Centrum Giełdowe S.A.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

29.3. Pozostałe transakcje

Wspólnota Lokalowa „Książęca 4”

GPW w roku 2018 prowadziła transakcje ze Wspólnotą Lokalową „Książęca 4”, której jest członkiem. Koszty z tego tytułu w 2018 r. wyniosły 3 999 tys. zł, a w 2017 r.: 4 023 tys. zł. Ponadto w przypadku uzyskania przez Wspólnotę nadwyżki przychodów nad kosztami w poszczególnych latach jest ona zaliczana na poczet bieżących opłat eksploatacyjnych, a w przypadku nadwyżki kosztów nad przychodami – Spółka zobowiązana jest do dopłaty. W 2018 roku nadpłata wyniosła 40 tys. zł, natomiast w 2017 r. nadpłata wyniosła 75 tys. zł.

Transakcje z kluczowym personelem kierowniczym

Zarówno w 2017 r. jak i w 2018 r. w Spółce nie występowały transakcje z członkami kluczowego personelu kierowniczego Spółki.

30. Informacje o wynagrodzeniach i świadczeniach dla kluczowego personelu kierowniczego

Personelem kierowniczym Grupy jest Zarząd Giełdy, Rada Giełdy oraz Zarządy i Rady Nadzorcze spółek zależnych. Przedstawione w poniższej tabeli dane dotyczą wszystkich (byłych i obecnych) członków Zarządu Giełdy, Rady Giełdy oraz Zarządów i Rad Nadzorczych spółek zależnych, którzy sprawowali swoje funkcje odpowiednio w 2018 r. i 2017 r.

W tabeli nie zaprezentowano składek na ubezpieczenie społeczne w części pokrywanej przez pracodawcę.

Tabela 75 Koszty z tytułu wynagrodzeń i świadczeń dla kluczowego personelu kierowniczego Grupy (wyplacone oraz należne za lata 2016, 2017 i 2018, zgodnie z prezentacją w sprawozdaniu z całkowitych dochodów)

	Rok zakończony 31 grudnia	
	2018 r.	2017 r.
Wynagrodzenia podstawowe	1 620	1 879
Wynagrodzenie zmienne **	1 644	968
Ekwiwalent urlopowy	-	177
Premia - Bank Premii *	(107)	(245)
Premia - wypłata jednorazowa *	(81)	(184)
Premia - akcje fantomowe *	(60)	(184)
Pozostałe świadczenia	26	38
Świadczenia po okresie zatrudnienia	192	-
Razem wynagrodzenia Zarządu Giełdy	3 234	2 449
Wynagrodzenia Rady Giełdy	555	524
Wynagrodzenia Zarządów spółek z GK GPW	3 017	3 145
Wnagrodzenia Rad Nadzorczych spółek z GK GPW	825	632
Razem wynagrodzenia kluczowego personelu kierowniczego	7 631	6 750

* Ujemne kwoty premii w 2018 r. wynikają z rozwiązania rezerw na premie Zarządu Giełdy za 2017 r. w kwocie 269 tys. zł (w tym: 81 tys. zł wypłata jednorazowa, 107 tys. zł bank premii, 81 tys. zł akcje fantomowe).

W 2017 r. analogiczne rozwiązanie rezerw wyniosło łącznie 947 tys. zł (w tym: 284 tys. zł wypłata jednorazowa, 379 tys. zł bank premii, 284 tys. zł akcje fantomowe).

** Kwota rezerwy naliczona zgodnie z Nową Ustawą Kominową.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. należne (niewypłacone) premie i wynagrodzenie zmienne dla kluczowego personelu kierowniczego wyniosły 4 813 tys. zł i dotyczyły one premii za 2016 r., 2017 r. i 2018 r. Koszty

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

z tytułu premii należnych za 2016 r., 2017 r. i 2018 r. zostały ujęte odpowiednio w sprawozdaniu z całkowitych dochodów za lata 2016, 2017 i 2018.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. należne (niewypłacone) premie i wynagrodzenie zmienne dla kluczowego personelu kierowniczego wyniosły 1 617 tys. zł i dotyczyły one premii za 2014 r., 2016 r. i 2017 r. Koszty z tytułu premii należnych za 2014 r., 2016 r. i 2017 r. zostały ujęte odpowiednio w sprawozdaniu z całkowitych dochodów za lata 2014, 2016 i 2017.

31. Przyszłe minimalne opłaty leasingowe

Opłaty leasingowe uiszczane w ramach leasingu operacyjnego obciążają koszty metodą liniową przez okres leasingu.

GPW jest stroną umów o najem powierzchni biurowej i serwerowni na czas określony (do 2019 r.) oraz na czas nieokreślony (z 3-miesięcznym lub 12-miesięcznym okresem wypowiedzenia). GPW ponosi także opłaty z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów.

Tabela 76 Łączna kwota przyszłych minimalnych opłat leasingowych z tytułu nieodwoływalnego leasingu operacyjnego - leasingobiorca

	Przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu nieodwoływalnego leasingu operacyjnego			
	< 1 roku	1-5 lat	> 5 lat	Razem
Stan na 31 grudnia 2018	7 192	9 611	8 229	25 032
Stan na 31 grudnia 2017	5 398	3 015	8 347	16 760

Powyższe kwoty zawierają podatek VAT. Wszystkie płatności z tytułu leasingu operacyjnego są denominowane w zł. Roczne płatności GPW z tytułu opłat za wieczyste użytkowanie gruntów wynoszą 118 tys. zł. Koszty opłat z tytułu leasingu operacyjnego (czynsze z tytułu wynajmu powierzchni) oraz odpisy z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów przedstawione są w notce 23.

Tabela 77 Łączna kwota przyszłych minimalnych opłat leasingowych z tytułu nieodwoływalnego leasingu operacyjnego - leasingodawca

	Przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu nieodwoływalnego leasingu operacyjnego			
	< 1 roku	1-5 lat	> 5 lat	Razem
Stan na 31 grudnia 2018	3 037	4 520	-	7 557
Stan na 31 grudnia 2017	5 398	3 015	8 347	16 760

W roku 2018 GPW podpisała umowy najmu powierzchni biurowych z następującymi spółkami zależnymi i stowarzyszonymi: BondSpot S.A., Towarowa Giełda Energii S.A., Izba Rozliczeniowa Giełdy Towarowych S.A., GPW Benchmark S.A. oraz Instytut Analiz i Raitingu.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

32. Informacje dotyczące segmentów działalności

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym informacje o segmentach ujmowane są w oparciu o elementy składowe jednostki, które zarządzający monitorują w zakresie podejmowania decyzji operacyjnych. Segmenty operacyjne to elementy składowe jednostki, dla których dostępna jest oddzielna informacja finansowa, regularnie oceniana przez osoby podejmujące kluczowe decyzje odnośnie alokacji zasobów i oceniające działalność Grupy.

Dla celów zarządczych, Grupa została podzielona w oparciu o rodzaje świadczonych usług. Wydzielono trzy główne segmenty sprawozdawcze. Są to:

- 1) Segment **Rynek Finansowy** obejmuje działalność Grupy dotyczącą organizowania giełdowego obrotu instrumentami finansowymi oraz działalność związaną z tym obrotem. Jednocześnie Grupa prowadzi działalność w zakresie edukacji, promocji i informacji związanej z funkcjonowaniem rynku kapitałowego, a także organizuje alternatywny system obrotu.

W ramach rynku finansowego wyróżniono następujące trzy kategorie:

- obsługa obrotu (głównie przychody z opłat transakcyjnych uzależnione od obrotów giełdowych, z opłat za dostęp do systemów giełdowych);
- obsługa emitentów (przychody z opłat rocznych za notowanie papierów wartościowych oraz opłat jednorazowych np. za wprowadzenie papierów wartościowych do obrotu giełdowego);
- sprzedaż informacji giełdowych (głównie przychody ze sprzedaży informacji do dystrybutorów informacji, danych historycznych oraz przychody z tytułu obliczania i dystrybucji stawek referencyjnych WIBID i WIBOR).

- 2) Segment **Rynek Towarowy** obejmuje działalność Grupy dotyczącą organizowania giełdowego obrotu towarami oraz działalność związaną z tym obrotem. Za pośrednictwem spółki Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A. („IRGIT”), Grupa prowadzi rozliczenia i rozrachunek na rynku towarowym, natomiast za pośrednictwem spółki Towarowa Giełda Energii S.A. („TGE”) – giełdowy obrót towarami (energia elektryczna, gaz) i prawami majątkowymi oraz Rejestr Świadectw Pochodzenia energii elektrycznej. Grupa GPW uzyskuje również przychody z tytułu prowadzenia działalności operatora handlowego oraz podmiotu odpowiedzialnego za bilansowanie handlowe na rynku energii elektrycznej.

Segment Rynku Towarowego składa się z następujących kategorii:

- obsługa obrotu (głównie przychody osiągane na Rynku Energii z obrotu energią elektryczną - na rynku kasowym i terminowym, przychody z obrotu gazem ziemnym - na rynku kasowym i terminowym, przychody osiągane na Rynku Praw Majątkowych z obrotu prawami majątkowymi do świadectw pochodzenia energii elektrycznej);
- prowadzenie Rejestru Świadectw Pochodzenia energii elektrycznej (głównie przychody osiągane z tytułu wystawiania praw majątkowych do świadectw pochodzenia energii elektrycznej oraz umarzania świadectw pochodzenia);
- Rynek Uprawnień do Emisji CO₂ (obróć prawami majątkowymi do świadectw pochodzenia energii elektrycznej);
- rozliczenia transakcji (przychody z innych opłat od uczestników (członków) rynku). Segment Rynek towarowy obejmuje działalność Grupy TGE;
- sprzedaż informacji.

- 3) Segment **Pozostałe** zasadniczo obejmuje działalność spółki IAiR.

Zasady rachunkowości segmentów operacyjnych są takie same jak zasady rachunkowości Grupy GPW S.A.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Zarząd jednostki dominującej monitoruje oddzielnie głównie wyniki operacyjne segmentów w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności. Ocena poszczególnych segmentów jest dokonywana do poziomu zysku/straty netto.

Ceny transakcyjne stosowane przy transakcjach pomiędzy segmentami operacyjnymi są ustalane na zasadach rynkowych, podobnie jak przy transakcjach ze stronami niepowiązanymi.

Segmenty operacyjne Grupy koncentrują swoją działalność na terenie Polski.

Poniższe tabele przedstawiają uzgodnienie danych analizowanych przez Zarząd jednostki dominującej z danymi prezentowanymi w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Tabela 78 Segmenty operacyjne - sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Rok zakończony 31 grudnia 2018 r.					
	Segment finansowy	Segment towarowy	Segment pozostałe	Razem segmenty	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Segmenty i wyłączenia razem
Przychody ze sprzedaży:	194 570	153 810	10 618	358 998	(12 217)	346 781
<i>Sprzedaż do klientów zewnętrznych</i>	191 852	153 555	1 374	346 781	-	346 781
<i>Sprzedaż pomiędzy segmentami i obroty wewnętrzne</i>	2 718	255	9 244	12 217	(12 217)	-
Koszty działalności operacyjnej:	(125 773)	(59 475)	(807)	(186 055)	12 240	(173 812)
<i>w tym amortyzacja</i>	(21 353)	(10 419)	-	(31 772)	-	(31 772)
Zysk/(strata) ze sprzedaży	68 797	94 335	9 811	172 943	23	172 969
Zysk/(strata) na pozostałej działalności operacyjnej	(685)	301	-	(384)	773	389
Strata z tytułu utraty wartości należności	(2 295)	(858)	-	(3 153)	-	(3 153)
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej	65 817	93 778	9 811	169 406	796	170 205
Zysk/(strata) z działalności finansowej, w tym:	97 504	16 893	7	114 404	(69 127)	45 277
<i>przychody odsetkowe</i>	4 861	2 690	7	7 558	(28)	7 530
<i>przychody z tyt. dywidend</i>	69 697	14 911	-	84 608	(84 608)	-
<i>koszty odsetkowe</i>	(7 652)	(740)	-	(8 392)	28	(8 364)
Udział w zyskach/(stratach) jednostek wycenianych metodą praw własności	-	-	-	-	10 553	10 553
Zysk przed opodatkowaniem	163 321	110 671	9 818	283 810	(57 778)	226 035
Podatek dochodowy	(20 516)	(19 347)	-	(39 863)	(2 471)	(42 334)
Zysk netto okresu	142 805	91 324	9 818	243 947	(60 249)	183 701

Tabela 79 Segmenty operacyjne - sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Stan na dzień 31 grudnia 2018 r.						
	Segment finansowy	Segment towarowy	Segment pozostałe	Razem segmenty	Korekty dot. inwestycji wycenianych met. praw własności	Inne wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Segmenty i wyłączenia razem
Aktywa	810 696	348 156	-	1 158 852	193 442	(134 977)	1 217 317
Zobowiązania	291 556	42 266	-	333 822	-	(7 043)	326 779
Aktywa netto (aktywa minus zobowiązania)	519 140	305 890	-	825 030	193 442	(127 934)	890 538

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 80 Segmenty operacyjne - sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Rok zakończony 31 grudnia 2017 r. (dane przekształcone)					
	Segment finansowy	Segment towarowy	Segment pozostałe	Razem segmenty	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Segmenty i wyłączenia razem
Przychody ze sprzedaży:	209 994	142 321	8 428	360 743	(8 787)	351 956
<i>Sprzedaż do klientów zewnętrznych</i>	208 849	142 088	1 019	351 956	-	351 956
<i>Sprzedaż pomiędzy segmentami i obroty wewnętrzne</i>	1 145	233	7 409	8 787	(8 787)	-
Koszty działalności operacyjnej:	(120 654)	(53 250)	(207)	(174 111)	8 348	(165 763)
<i>w tym amortyzacja</i>	(20 298)	(8 027)	-	(28 325)	-	(28 325)
Zysk/(strata) ze sprzedaży	89 340	89 071	8 221	186 632	(438)	186 194
Zysk/(strata) na pozostałej działalności operacyjnej	(708)	2 866	-	2 158	(712)	1 446
Strata z tytułu utraty wartości należności	(497)	(594)	-	(1 091)	-	(1 091)
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej	88 135	91 343	8 221	187 699	(1 150)	186 549
Zysk/(strata) z działalności finansowej, w tym:	(3 567)	19 211	26	15 670	(21 266)	(5 597)
<i>przychody odsetkowe</i>	4 003	1 492	26	5 521	(190)	5 331
<i>przychody z tyt. dywidend</i>	1 266	20 000	-	21 266	(21 266)	-
<i>koszty odsetkowe</i>	(7 628)	(2 945)	-	(10 573)	190	(10 383)
Udział w zyskach/(stratach) jednostek wycenianych metodą praw własności	-	-	-	-	10 059	10 059
Zysk przed opodatkowaniem	84 568	110 554	8 247	203 369	(12 357)	191 011
Podatek dochodowy	(17 440)	(17 158)	-	(34 598)	2 324	(32 274)
Zysk netto okresu	67 128	93 396	8 247	168 771	(10 033)	158 737

Tabela 81 Segmenty operacyjne - sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Stan na dzień 31 grudnia 2017 r. (dane przekształcone)						
	Segment finansowy	Segment towarowy	Segment pozostałe	Razem segmenty	Korekty dot. inwestycji wycenianych met. praw własności	Inne wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Segmenty i wyłączenia razem
Aktywa	762 651	345 524	2 229	1 110 404	170 430	(133 781)	1 147 053
Zobowiązania	303 515	47 531	31	351 077	-	(3 491)	347 586
Aktywa netto (aktywa minus zobowiązania)	459 136	297 993	2 198	759 327	170 430	(130 290)	799 467

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 82 Segmenty operacyjne - sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Rok zakończony 31 grudnia 2016 r. (dane przekształcone)					
	Segment finansowy	Segment towarowy	Segment pozostałe	Razem segmenty	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Segmenty i wyłączenia razem
Przychody ze sprzedaży:	184 406	124 927	4 364	313 697	(2 835)	310 862
<i>Sprzedaż do klientów zewnętrznych</i>	184 025	124 927	1 910	310 862	-	310 862
<i>Sprzedaż pomiędzy segmentami i obroty wewnętrzne</i>	381	-	2 454	2 835	(2 835)	-
Koszty działalności operacyjnej:	(109 754)	(42 556)	(678)	(152 988)	2 833	(150 155)
<i>w tym amortyzacja</i>	(20 203)	(5 495)	(97)	(25 795)	-	(25 795)
Zysk/(strata) ze sprzedaży	74 652	82 371	3 686	160 709	(2)	160 707
Zysk/(strata) na pozostałej działalności operacyjnej	(18 275)	797	39	(17 439)	(38)	(17 477)
Strata z tytułu utraty wartości należności	-	-	-	-	-	-
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej	56 377	83 168	3 725	143 270	(40)	143 230
Zysk/(strata) z działalności finansowej, w tym:	58 580	9 538	36	68 154	(67 283)	871
<i>przychody odsetkowe</i>	4 345	2 024	36	6 405	-	6 405
<i>przychody z tyt. dywidend</i>	61 590	11 500	-	73 090	(73 090)	-
<i>zysk z rozwodnienia udziału w Aquis</i>	-	-	-	-	5 807	-
<i>koszty odsetkowe</i>	(8 059)	(1)	-	(8 060)	-	(8 060)
<i>Udział w zyskach/(stratach)</i>	-	-	-	-	3 518	3 518
Zysk przed opodatkowaniem	114 957	92 706	3 761	211 424	(63 805)	147 619
Podatek dochodowy	(14 255)	(16 890)	-	(31 145)	-	(31 145)
Zysk netto okresu	100 702	75 816	3 761	180 279	(63 805)	116 474

Tabela 83 Segmenty operacyjne - sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Stan na dzień 31 grudnia 2016 r. (dane przekształcone)						
	Segment finansowy	Segment towarowy	Segment pozostałe	Razem segmenty	Korekty dot. inwestycji wycenianych met. praw własności	Inne wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Segmenty i wyłączenia razem
Aktywa	783 586	343 360	3 763	1 130 709	160 272	(133 133)	1 157 848
Zobowiązania	308 739	119 644	15	428 398	-	(1 142)	427 256
Aktywa netto (aktywa minus zobowiązania)	474 847	223 716	3 748	702 311	160 272	(131 991)	730 592

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

33. System gwarantowania rozliczeń IRGiT

W skład systemu gwarantowania rozliczeń prowadzonego przez Izbę wchodzi:

- ◆ **Depozyty transakcyjne** - zabezpieczają rozrachunki pieniężne,
- ◆ **Depozyty zabezpieczające** - dotyczą pozycji w kontraktach typu forward,
- ◆ **Fundusze gwarancyjne** - służą zapewnieniu rozliczeń transakcji zawieranych na rynkach terminowych w przypadku niewystarczających środków wniesionych przez członka z tytułu depozytów transakcyjnych i zabezpieczających,
- ◆ **System monitorowania depozytów** - polega na porównywaniu wartości zobowiązań danego rozliczającego członka Izby z tytułu rozliczania transakcji giełdowych oraz zobowiązań z tytułu depozytów zabezpieczających, do wartości wniesionych depozytów transakcyjnych i zabezpieczających

Tabela 82 Środki wniesione na poczet systemu gwarantowania rozliczeń IRGIT

	Stan na dzień 31 grudnia 2018 r.		Stan na dzień 31 grudnia 2017 r.	
	Środki na rachunkach bankowych IRGiT	Środki na rachunkach bankowych klientów	Środki na rachunkach bankowych IRGiT	Środki na rachunkach bankowych klientów
Depozyty transakcyjne	679 746	524 840	564 594	315 229
Depozyty zabezpieczające	1 273 092	117 409	583 359	135 955
Fundusze gwarancyjne	393 793	13 746	172 864	32 617
Razem	2 346 631	655 995	1 320 817	483 801

Środki pieniężne systemu gwarantowania rozliczeń IRGIT nie stanowią aktywów Grupy i nie zostały zaprezentowane w aktywach pieniężnych Grupy.

Wartość zabezpieczeń niepieniężnych uznanych za depozyty zabezpieczające na dzień 31 grudnia 2018 r. wyniosła 3 539 284 tys. zł, a na dzień 31 grudnia 2017 r.: 460 630 tys. zł.

34. Wpływ początkowego zastosowania nowych standardów

Grupa rozpoczęła stosowanie MSSF 15 *Przychody z umów z klientami* oraz MSSF 9 *Instrumenty finansowe* z dniem 1 stycznia 2018 r.

MSSF 9 Instrumenty finansowe

Posiadane przez Grupę aktywa finansowe w postaci udziałów mniejszościowych w spółkach Sibex, Innex i IRK (ujmowane dotychczas w aktywach finansowych dostępnych do sprzedaży) od 1 stycznia 2018 r. prezentowane są jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej poprzez inne całkowite dochody, ponieważ nie są one przeznaczone do obrotu, ani nie są warunkową zapłatą ujętą przez jednostkę przejmującą w ramach połączenia jednostek.

MSSF 9 wprowadza fundamentalną zmianę w zakresie pomiaru utraty wartości aktywów finansowych. Zgodnie z nowym Standardem jednostki są zobowiązane do rozpoznawania i pomiaru utraty wartości w oparciu o „koncepcję strat oczekiwanych”, w miejsce dotychczasowej „koncepcji strat poniesionych”. Zmiana ta ma wpływ głównie na oszacowanie odpisów aktualizujących na należności handlowe.

Grupa przeprowadziła analizę portfelową, kalkulując w każdej spółce z Grupy dla zdefiniowanych grup odbiorców macrycę odpisów w poszczególnych przedziałach wiekowych na podstawie oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia należności. Grupa uznała, że wskaźniki niewypełnienia zobowiązania

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

oszacowane na podstawie danych historycznych właściwie oddają prawdopodobieństwo braku spłaty należności handlowych w przyszłości, w związku z czym nie dokonywano ich korekt.

Na podstawie przygotowanej analizy, zmiana podejścia do rozpoznawania i pomiaru utraty wartości, spowodowała wzrost odpisów z tytułu utraty wartości o kwotę 259 tys. zł oraz spadek kapitałów własnych o kwotę 210 tys. zł z uwzględnieniem aktywa z tytułu podatku odroczonego na dzień przejścia na MSSF 9 (1 stycznia 2018 r.).

Zmiany w polityce rachunkowości dotyczące rozpoczęcia stosowania MSSF 9 zostały opisane w nocie 2.8.

Grupa podjęła decyzję o wdrożeniu standardu bez korygowania danych porównawczych (zastosowała zwolnienie przewidziane w pkt. 7.2.15 MSSF 9). Korekty związane z dostosowaniem do MSSF 9 zostały wprowadzone z dniem 1 stycznia 2018 r. przez kapitały własne (zyski zatrzymane).

MSSF 15 Przychody z umów z klientami

Na podstawie MSSF 15 C3 b) Zarząd GPW zdecydował, że Standard zostanie wdrożony retrospektywnie z łącznym efektem pierwszego zastosowania ujętym w dniu pierwszego zastosowania (tj. w dniu 1 stycznia 2018 r.) w kapitale własnym zgodnie z paragrafami C7-C8 Standardu. W wyniku przeprowadzanych analiz nie zidentyfikowano, aby zastosowanie tego podejścia skutkowało korektą kapitałów własnych na dzień pierwszego zastosowania.

Wdrożenie Standardu ma wpływ na prezentację danych z tytułu opłat rocznych i kwartalnych pobieranych od klientów na mocy umów lub regulaminów w śródrocznych sprawozdaniach finansowych. Opłaty te dotychczas były prezentowane jako „Rozliczenia międzyokresowe przychodów”, natomiast zgodnie z MSSF 15 kwoty te są prezentowane w pozycji „Zobowiązania z tytułu świadczonych usług”. Grupa zdecydowała również o zmianie prezentacji niezafakturowanych przychodów dotyczących sprzedaży informacji oraz kalkulacji stawek referencyjnych, które dotychczas były prezentowane jako „Należności handlowe oraz pozostałe należności”, lecz z uwagi na spełnienie zobowiązania przez Grupę wobec klienta przed otrzymaniem wynagrodzenia oraz faktu iż umowne prawo do wynagrodzenia powstaje w kolejnych okresach, Grupa przedstawia je w pozycji „Aktywa z tytułu świadczonych usług”.

Jednym z kluczowych osądów dla Grupy GPW związanych z wdrożeniem MSSF 15 pozostaje podejście do zidentyfikowania obowiązków spełnienia świadczeń („performance obligations”) oraz określenie momentu, w którym obowiązki te zostały wykonane w kontekście dopuszczenia papierów wartościowych do obrotu. Przychody z tyt. opłat za dopuszczenie papierów wartościowych do obrotu na rynkach GPW i BondSpot były dotychczas rozpoznawane zgodnie z wytycznymi MSR 18 tj. jednorazowo. Wdrożenie MSSF 15 wymaga od kierownictwa Grupy dokonania osądu czy dopuszczenie do obrotu jest oddzielną usługą czy też jest nierozzerwalnie związane z zapewnieniem obrotu papierami wartościowymi. W praktyce oznacza to wybór pomiędzy ujęciem jednorazowym tej opłaty, a rozłożeniem jej w czasie na cały okres świadczenia usługi.

Na dzień przygotowania niniejszego sprawozdania kierownictwo nie zakończyło analiz czy istniejące interpretacje MSSF 15 umożliwiają identyfikację obowiązku spełnienia świadczenia w przypadku opłat za dopuszczenie papierów wartościowych do obrotu. Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy GPW za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2018 r. rozpoznano jednorazowo przychód z tyt. opłat za dopuszczenie do obrotu w kwocie 2 415 tys. zł (za rok zakończony 31 grudnia 2017 r. w kwocie 4 642 tys. zł).

Zmiany w polityce rachunkowości dotyczące rozpoczęcia stosowania MSSF 15 zostały opisane w nocie 2.20.

Poniższa tabela przedstawia wpływ zastosowania MSSF 15 *Przychody z umów z klientami* oraz MSSF 9 *Instrumenty finansowe* na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy na dzień 1 stycznia 2018 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 83 Wpływ korekt na wybrane pozycje skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień 1 stycznia 2018 r.

	Nota	Stan na dzień 31 grudnia 2017 r. <i>(dane przek- ształcone: patrz nota 35)</i>	Korekty wynikające z pierwszego zastosowania		Stan na dzień 1 stycznia 2018 r. <i>(dane przek- ształcone z wpływem MSSF 9 i MSSF 15)</i>
			MSSF 9	MSSF 15	
Aktywa trwałe					
(wybrane pozycje):					
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	7	3 803	49	-	3 852
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	8	271	(271)	-	-
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	10	-	271	-	271
Aktywa obrotowe					
(wybrane pozycje):					
Należności handlowe oraz pozostałe należności	13	64 096	(259)	(995)	62 842
Aktywa z tytułu świadczonych usług	14	-	-	995	995
Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	9	-	250 590	-	250 590
Pozostałe aktywa finansowe		250 590	(250 590)	-	-
AKTYWA RAZEM (wszystkie pozycje)		1 147 053	(210)	-	1 146 843
Kapitał własny					
(wybrane pozycje):					
Zyski zatrzymane	16	733 682	(210)	-	733 472
Zobowiązania krótkoterminowe					
(wybrane pozycje):					
Zobowiązania z tytułu świadczonych usług	14	-	6 806	21	6 827
Rozliczenia międzyokresowe pasywów	21	7 386	(6 806)	(21)	559
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM (wszystkie pozycje)		1 147 053	(210)	-	1 146 843

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 84 Zmiana klasyfikacji aktywów finansowych wg MSR 39 na klasyfikację wg MSSF 9 – stan na dzień 1 stycznia 2018 r.

Kategoria bilansowa od dnia 1 stycznia 2018 r.	Klasyfikacja wg MSR 39	Nowa klasyfikacja wg MSSF 9	Stan na dzień 1 stycznia 2018 r.	
			Wartość wg MSR 39	Wartość wg MSSF 9
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	271	271
Należności handlowe oraz pozostałe należności	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	64 096	64 096
Aktywa z tytułu świadczonych usług	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	-	995
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Aktywa utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	235 886	235 886
Razem aktywa finansowe objęte zakresem MSR 39 i MSSF 9			300 253	301 248

Od 1 stycznia 2018 r. odpis na oczekiwane straty kredytowe ujmowany jest w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów w pozycji „Strata z tytułu utraty wartości należności” (w poprzednich latach w pozycji „Pozostałe koszty”).

35. Zmiana księgowego ujęcia zobowiązania wobec Polskiej Fundacji Narodowej, lokat o terminie zapadalności powyżej 3 miesięcy oraz nakładów na system transakcyjny

35.1. Zobowiązanie wobec Polskiej Fundacji Narodowej

GPW, jako jeden z fundatorów utworzonej w 2016 r. Polskiej Fundacji Narodowej („Fundacja”, „PFN”), zobowiązana jest do corocznego przekazywania środków finansowych na cele działalności statutowej Fundacji w formie 11 płatności od daty utworzenia Fundacji. Łączne zaangażowanie finansowe Spółki w działalność PFN zgodnie z aktem założycielskim Fundacji zostało ustalone na poziomie 19 500 tys. zł. Do dnia 30 września 2018 r. Spółka dokonała zasilenia funduszu założycielskiego PFN w łącznej kwocie 7 500 tys. zł., w tym po 3 000 tys. zł w pierwszych dwóch latach i 1 500 tys. zł w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2018 r. Koszty z tytułu wpłat na rzecz Fundacji ujmowane były w sprawozdaniach z całkowitych dochodów Grupy w dacie wymagalności poszczególnych darowizn określonych w akcie założycielskim Fundacji.

Na dzień 30 września 2018 r. kierownictwo jednostki dominującej dokonało weryfikacji prawidłowości ujęcia darowizn przekazywanych na rzecz PFN w sprawozdaniach finansowych Spółki za lata 2016-2018 w świetle zapisów MSR 37 *Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe*. W wyniku przeprowadzonej analizy stwierdzono, iż wpłaty na rzecz PFN mają charakter darowizny a zobowiązanie do wniesienia całości wpłat na rzecz PFN przewidzianych dla GPW w akcie założycielskim fundacji powstało w momencie przystąpienia GPW do fundacji i podpisania aktu założycielskiego.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

W związku z powyższym podjęto decyzję odnośnie retrospektywnej zmiany księgowego ujęcia wpłat na rzecz PFN polegającej na zdyskontowaniu wartości przyszłych wpłat, do których była zobowiązania GPW na dzień 31.12.2016 r. i ich jednorazowym ujęciu w „Pozostałych kosztach” w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów Grupy za rok kończący się 31 grudnia 2016 r. oraz drugostronnie w „Pozostałych zobowiązaniach” w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy na dzień 31 grudnia 2016 r. (12 014 tys. zł w części długoterminowej, 2 646 tys. zł w części krótkoterminowej). Wartość zobowiązania na dzień 31 grudnia 2017 r. wyniosła 12 014 tys. zł (w tym część długoterminowa 10 830 tys. zł i część krótkoterminowa 1 184 tys. zł). Odpowiednio, Grupa skorygowała ujęte poprzednio w skonsolidowanych sprawozdaniach z całkowitych dochodów Grupy za lata 2016 i 2017 koszty opłat na rzecz PFN. W konsekwencji korekty, kapitał własny Grupy na dzień 31 grudnia 2016 r. uległ zmniejszeniu o kwotę 14 660 tys. zł a na dzień 31 grudnia 2017 o kwotę 12 014 tys. zł. Ponadto, zysk netto za rok kończący się 31 grudnia 2016 r. uległ zmniejszeniu o kwotę 14 660 tys. zł a zysk netto za rok kończący się 31 grudnia 2017 r. uległ zwiększeniu o kwotę 2 646 tys. zł.

35.2. Lokaty o terminie zapadalności powyżej 3 miesięcy

Na dzień 31 grudnia 2018 r. kierownictwo Spółki dokonało weryfikacji prawidłowości ujęcia lokat o terminie zapadalności powyżej 3 miesięcy w świetle zapisów MSR 7 *Sprawozdanie z przepływów pieniężnych*. W wyniku przeprowadzonej analizy stwierdzono, iż jedynie lokaty o terminie zapadalności do 3 miesięcy powinny być prezentowane w pozycji „Środki pieniężne i ich ekwiwalenty” w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

W związku powyższym podjęto decyzję odnośnie retrospektywnej zmiany księgowego ujęcia lokat i zaprezentowaniu lokat o terminie zapadalności powyżej 3 miesięcy w pozycji „Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu”. W wyniku tej reklasyfikacji „Środki pieniężne i ich ekwiwalenty” na dzień 31 grudnia 2017 r. i na dzień 31 grudnia 2016 r. uległy zmniejszeniu odpowiednio o 250 590 tys. zł i 84 147 tys. zł.

35.3. Nakłady na system transakcyjny

Na dzień 31 grudnia 2018 r. kierownictwo Spółki dokonało weryfikacji prawidłowości ujęcia aktywa związanego z inwestycją w system transakcyjny w świetle MSR 38 *Wartości niematerialne*. W wyniku przeprowadzonej analizy stwierdzono, iż aktywo nie spełnia definicji wartości niematerialnej i podjęto decyzję odnośnie retrospektywnej zmiany ujęcia księgowego (reklasyfikacja z pozycji „Wartości niematerialne” do pozycji „Inne aktywa długoterminowe”). W wyniku tej reklasyfikacji „Wartości niematerialne” na dzień 31 grudnia 2017 r. i na dzień 31 grudnia 2016 r. uległy zmniejszeniu o 4 222 tys. zł (szczegóły w nocie 12).

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 85 Wpływ zmiany księgowego ujęcia zobowiązania wobec PFN, lokat o terminie zapadalności powyżej 3 miesięcy oraz nakładów na system transakcyjny na wybrane pozycje skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej w 2017 r.

	Nota	Stan na dzień 31 grudnia 2017 r. (poprzednio raportowane)	Korekty			Stan na dzień 31 grudnia 2017 r. (dane przekształ- cone)
			PFN (patrz: nota 35.1)	Lokaty (patrz: nota 35.2)	System transak- cyjny (patrz: nota 35.3)	
Aktywa trwałe						
(wybrane pozycje):						
Wartości niematerialne	5	267 991	-	-	(4 222)	263 769
Inne aktywa długoterminowe	12	-	-	-	4 222	4 222
Aktywa obrotowe						
(wybrane pozycje):						
Pozostałe aktywa finansowe		-	-	250 590	-	250 590
Środki pieniężne i ekwiwalenty	15	486 476	-	(250 590)	-	235 886
AKTYWA RAZEM (wszystkie pozycje)		1 147 053	-	-	-	1 147 053
Kapitał własny						
(wybrane pozycje):						
Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej:		810 908	(12 014)	-	-	798 894
Kapitał podstawowy	16.1	63 865	-	-	-	63 865
Pozostałe kapitały	16.2	1 347	-	-	-	1 347
Zyski zatrzymane:	16.3	745 696	(12 014)	-	-	733 682
<i>Kapitał zapasowy</i>		106 349	-	-	-	106 349
<i>Kapitał rezerwowy</i>		358 038	-	-	-	358 038
<i>Zysk z lat ubiegłych</i>		125 301	(14 660)	-	-	110 641
<i>Zysk netto bieżącego</i> <i>okresu</i>		156 008	2 646	-	-	158 654
Zobowiązania długoterminowe						
(wybrane pozycje):						
Pozostałe zobowiązania, w tym:	20	2 224	10 830	-	-	13 054
<i>Zobowiązania wobec</i> <i>Polskiej Fundacji</i> <i>Narodowej</i>		-	10 830	-	-	10 830
Zobowiązania krótkoterminowe						
(wybrane pozycje):						
Pozostałe zobowiązania, w tym:	20	25 783	1 184	-	-	26 967
<i>Zobowiązania wobec</i> <i>Polskiej Fundacji</i> <i>Narodowej</i>		-	1 184	-	-	1 184
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM (wszystkie pozycje)		1 147 053	-	-	-	1 147 053

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 86 Wpływ zmiany księgowego ujęcia zobowiązania wobec PFN, lokat o terminie zapadalności powyżej 3 miesięcy oraz nakładów na system transakcyjny na wybrane pozycje skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej w 2016 r.

	Nota	Stan na dzień 31 grudnia 2016 r. (poprzednio raportowane)	Korekty			Stan na dzień 31 grudnia 2016 r. (dane przekształ- cone)
			PFN (patrz: nota 35.1)	Lokaty (patrz: nota 35.2)	System transak- cyjny (patrz: nota 35.3)	
Aktywa trwałe						
(wybrane pozycje):						
Wartości niematerialne	5	273 815	-	-	(4 222)	269 593
Inne aktywa długoterminowe	12	-	-	-	4 222	4 222
Aktywa obrotowe						
(wybrane pozycje):						
Pozostałe aktywa finansowe		-	-	84 147		84 147
Środki pieniężne i ekwiwalenty	15	446 814	-	(84 147)		362 667
AKTYWA RAZEM (wszystkie pozycje)		1 157 848	-	-		1 157 848
Kapitał własny						
(wybrane pozycje):						
Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej:		744 727	(14 660)			730 067
Kapitał podstawowy	16.1	63 865	-	-	-	63 865
Pozostałe kapitały	16.2	1 184	-	-	-	1 184
Zyski zatrzymane:	16.3	679 678	(14 660)	-	-	665 018
<i>Kapitał zapasowy</i>		99 736	-	-	-	99 736
<i>Kapitał rezerwowy</i>		279 539	-	-	-	279 539
<i>Zysk z lat ubiegłych</i>		169 309	-	-	-	169 309
<i>Zysk netto bieżącego</i> <i>okresu</i>		131 094	(14 660)	-	-	116 434
Zobowiązania długoterminowe						
(wybrane pozycje):						
Pozostałe zobowiązania, w tym:	20	2 224	12 014	-	-	14 238
<i>Zobowiązania wobec</i> <i>Polskiej Fundacji</i> <i>Narodowej</i>		-	12 014	-	-	12 014
Zobowiązania krótkoterminowe						
(wybrane pozycje):						
Pozostałe zobowiązania, w tym:	20	108 098	2 646	-	-	110 744
<i>Zobowiązania wobec</i> <i>Polskiej Fundacji</i> <i>Narodowej</i>		-	2 646	-	-	2 646
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM (wszystkie pozycje)		1 157 848	-	-	-	1 157 848

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 87 Wpływ zmiany księgowego ujęcia zobowiązania wobec PFN, lokat o terminie zapadalności powyżej 3 miesięcy oraz nakładów na system transakcyjny na wybrane pozycje skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów w 2017 r.

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2017 r.* (poprzednio raportowane)	Korekty			Rok zakończony 31 grudnia 2017 r. (dane przekształ- cone)
			PFN (patrz: nota 35.1)	Lokaty (patrz: nota 35.2)	System transak- cyjny (patrz: nota 35.3)	
Przychody ze sprzedaży	22	351 956	-	-	-	351 956
Koszty działalności operacyjnej	23	(165 763)	-	-	-	(165 763)
Pozostałe przychody	24	3 859	-	-	-	3 859
Strata z tytułu utraty wartości należności		(607)	-	-	-	(607)
Pozostałe koszty	24	(5 542)	2 646	-	-	(2 896)
Zysk z działalności operacyjnej		183 903	2 646	-	-	186 549
Przychody finansowe	25	5 550	-	-	-	5 550
Koszty finansowe	25	(11 147)	-	-	-	(11 147)
Udział w zyskach/(stratach) jednostek wycenianych metodą praw własności		10 059	-	-	-	10 059
Zysk przed opodatkowaniem		188 365	2 646	-	-	191 011
Podatek dochodowy	27	(32 274)	-	-	-	(32 274)
Zysk netto okresu		156 091	2 646	-	-	158 737
Podstawowy/rozwodniony zysk na akcję (w złotych)	16.5	3,72	0,06	-	-	3,78

* Pozostałe koszty związane z utworzeniem odpisów na należności w roku zakończonym 31 grudnia 2017 r. zostały zaprezentowane w pozycji "Strata z tytułu utraty wartości należności" w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w celu spójnej prezentacji z danymi za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. Odpis na należności w 2017 r. został obliczony zgodnie z MSR 39. Z dniem 1 stycznia 2018 r. Spółka wdrożyła MSSF 15. Odpis na należności w 2018 r. został obliczony zgodnie z MSSF 15.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 88 Wpływ zmiany księgowego ujęcia zobowiązania wobec PFN, lokat o terminie zapadalności powyżej 3 miesięcy oraz nakładów na system transakcyjny na wybrane pozycje skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów w 2016 r.

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2016 r. <i>(poprzednio raportowane)</i>	PFN <i>(patrz: nota 35.1)</i>	Korekty Lokaty <i>(patrz: nota 35.2)</i>	System transakcyjny <i>(patrz: nota 35.3)</i>	Rok zakończony 31 grudnia 2016 r. <i>(dane przekształcone)</i>
Przychody ze sprzedaży	22	310 862	-	-	-	310 862
Koszty działalności operacyjnej	23	(150 155)	-	-	-	(150 155)
Pozostałe przychody	24	1 736	-	-	-	1 736
Strata z tytułu utraty wartości należności		(395)	-	-	-	(395)
Pozostałe koszty	24	(4 158)	(14 660)	-	-	(18 818)
Zysk z działalności operacyjnej		157 890	(14 660)	-	-	143 230
Przychody finansowe	25	12 950	-	-	-	12 950
Koszty finansowe	25	(12 079)	-	-	-	(12 079)
Udział w zyskach/(stratach) jednostek wycenianych metodą praw własności	?	3 518	-	-	-	3 518
Zysk przed opodatkowaniem		162 279	(14 660)	-	-	147 619
Podatek dochodowy	27	(31 145)	-	-	-	(31 145)
Zysk netto okresu		131 134	(14 660)	-	-	116 474
Podstawowy/rozwodniony zysk na akcję (w złotych)	16.5	3,12	(0,35)	-	-	2,77

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 89 Wpływ zmiany księgowego ujęcia zobowiązania wobec PFN, lokat o terminie zapadalności powyżej 3 miesięcy oraz nakładów na system transakcyjny na wybrane pozycje skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych w 2017 r.

Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2017 r. (poprzednio raportowane)	Korekty		Rok zakończony 31 grudnia 2017 r. (dane przekształ- cone)
		PFN (patrz: nota 35.1)	Lokaty (patrz: nota 35.2)	
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (wybrane pozycje):				
Zysk netto okresu	156 091	2 646	-	158 737
Korekty: (Przychody) z odsetek od lokat, certyfikatów depozytowych i obligacji korporacyjnych	(5 331)	-	3 340	(1 991)
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu pozostałych zobowiązań (z wyłączeniem zobowiązań inwestycyjnych i z tyt. dywidendy)	(64 746)	(2 646)	-	(67 392)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej razem (wszystkie pozycje)	155 924	-	3 340	159 264
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (wybrane pozycje):				
Wpływy z odsetek od lokat (prezentowanych jako środki pieniężne i ekwiwalenty)	5 331	-	(5 331)	-
Wpływy z odsetek od aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie (poprzednio prezentowanych w bilansie jako pozostałe aktywa finansowe)	-	-	1 421	1 421
Nabycie aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie (poprzednio prezentowanych w bilansie jako pozostałe aktywa finansowe)	-	-	(446 500)	(446 500)
Zbycie aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie (poprzednio prezentowanych w bilansie jako pozostałe aktywa finansowe)	-	-	280 500	280 500
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej razem (wszystkie pozycje)	(16 719)	-	(169 910)	(186 629)
(Zmniejszenie)/zwiększenie netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	39 421	-	(166 443)	(127 022)
<i>Wpływ zmian kursów walut na saldo środków pieniężnych w walutach</i>	241	-	-	241
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	446 814	-	(84 147)	362 667
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	486 476	-	(250 590)	235 886

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

36. Zdarzenia po dacie bilansowej

13 lutego 2019 r. powstała spółka GPW Ventures ASI S.A., w której GPW S.A., będąca jedynym założycielem, objęła 100% akcji tj. 3 000 000 akcji o wartości nominalnej i emisyjnej równej 1 zł. Zgodnie z aktem założycielskim Spółki, przedmiotem działalności spółki GPW Venture ASI S.A. będzie m.in. zbieranie aktywów od wielu inwestorów w celu ich lokowania w interesie tych inwestorów, zgodnie z polityką inwestycyjną oraz zarządzanie alternatywną spółką inwestycyjną w tym wprowadzenie alternatywnej spółki inwestycyjnej do obrotu.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe przedstawił Zarząd Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.:

Marek Dietl – Prezes Zarządu

Jacek Fotek – Wiceprezes Zarządu

Izabela Olszewska – Członek Zarządu

Dariusz Kułakowski – Członek Zarządu

Piotr Borowski – Członek Zarządu

Podpis osoby odpowiedzialnej za prowadzenie ksiąg rachunkowych:

Sylwia Sawicka – Główna Księgowa

Warszawa, 26 lutego 2019 r.